पूर्णिमा

इतिहास–प्रधान त्रैमासिक पत्रिका

८६

पू

र्णा

ङ्क

संशोधन–मण्डल

का. मै. अ. द. नं. १५५/२४९

तदिह न गुणदोषौ योजनीयावलीकौ
कथमपि महता यत् संस्कृतोऽयं श्रमेण ।

– बापूदेव शास्त्री

[धेरै मिहिनेत गरी यो तयार गरिएको छ । यस कारण यहाँ झूटो गुण अथवा दोष नलाइदिनुहोला ।]

पूर्णिमा

(इतिहास–प्रधान त्रैमासिक पत्रिका)

२२ वर्ष

२ अङ्क

सम्पादक–
महेशराज पन्त
दिनेशराज पन्त

प्रकाशक–
देवीप्रसाद भण्डारी
(संशोधन–मण्डलद्वारा)

यस अङ्कको मूल्य रु. ६५/–

विषयसूची

(पूर्णिमा ८५ अङ्कको ४० पृष्ठपछि)

नेवारराज्य र ब्राह्मण

– महेशराज पन्त

अघिल्ला अङ्कमा नपरेका, तर यस अङ्कमा आवश्यक पुस्तक वा लेखको छोटकरी रूप र तिनको समग्र रूप खुलाई तयार गरिएको, रचयिताको नाउँको वर्णक्रमानुसारको तालिका यस प्रकार छ—

पूर्णरत्न वज्राचार्य २०४७
= वि. सं. २०४७ मा काठमाडौंबाट श्री ५ को सरकार शिक्षा तथा संस्कृतिमन्त्रालय, पुरातत्त्वविभाग, राष्ट्रिय अभिलेखालयद्वारा प्रकाशित अभिलेखको ८ अङ्कका १५९–१६७ पृष्ठमा छापिएको, पूर्णरत्न वज्राचार्यको भूमिसम्बन्धी केही तमसूक ताडपत्र भन्ने निबन्ध ।

पूर्णरत्न वज्राचार्य २०४८
= वि. सं. २०४८ मा काठमाडौंबाट श्री ५ को सरकार शिक्षा तथा संस्कृतिमन्त्रालय, पुरातत्त्वविभाग, राष्ट्रिय अभिलेखालयद्वारा प्रकाशित अभिलेखको ९ अङ्कका १२५–१३६ पृष्ठमा छापिएको, पूर्णरत्न वज्राचार्यको भूमिसम्बन्धी ताडपत्रहरू भन्ने निबन्ध ।

महेशराज पन्त २०४२
= वि. सं. २०४२ मा प्रकाशित पूर्णिमाको ६७ अङ्कका ४६–४८ पृष्ठमा छापिएको, महेशराज पन्तको हरिवंश शर्मले घरजग्गा किन्दा गरिएका दुइवटा फार्सेपत्र भन्ने निबन्ध ।

महेशराज पन्त २०४९
= वि. सं. २०४९ मा प्रकाशित पूर्णिमाको ८२ अङ्कका ७१–८१ पृष्ठमा छापिएको, महेशराज पन्तको प्रताप मल्लका, ताडपत्रमा लेखिएका, अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएका दशवटा लिखतपत्र भन्ने निबन्ध ।

मोहनप्रसाद खनाल २०२८
= वि. सं. २०२८ मा ललितपुरबाट साझा प्रकाशनद्वारा प्रकाशित, मोहनप्रसाद खनालको अभिलेख–संकलन ।

रोलम्ब २०३९
= वि. सं. २०३९ मा ललितपुरबाट जोशी रिसर्च इन्स्टिच्यूटद्वारा प्रकाशित रोलम्बको २ वर्ष ३ अङ्कको नेपाली खण्डको १६ पृष्ठमा छापिएको इतिहासका कुरा भन्ने निबन्ध ।

रोलम्ब २०४१
= वि. सं. २०४१ मा ललितपुरबाट जोशी रिसर्च इन्स्टिच्यूटद्वारा प्रकाशित रोलम्बको ४ वर्ष २ अङ्कको नेपाली खण्डका १८–१९ पृष्ठमा छापिएको इतिहासको कुरा भन्ने निबन्ध ।

रोलम्ब २०४१ क

= वि. सं. २०४१ मा ललितपुरबाट जोशी रिसर्च इन्स्टिच्यूटद्वारा प्रकाशित रोलम्बको ४ वर्ष ३ अङ्कको नेपाली खण्डको २४ पृष्ठमा छापिएको इतिहासको कुरा भन्ने निबन्ध ।

शङ्करमान राजवंशी २०४० क

= वि. सं. २०४० मा काठमाडौँबाट श्री ५ को सरकार शिक्षा तथा संस्कृतिमन्त्रालय, पुरातत्त्वविभागद्वारा प्रकाशित प्राचीन नेपालको ७५ अङ्कको नेपाली खण्डका ६–१० पृष्ठमा छापिएको, शङ्करमान राजवंशीको मल्लकालीन भूमिसम्बन्धि तमसूक ताडपत्र भन्ने निवन्ध ।

शङ्करमान राजवंशी २०४४

= वि. सं. २०४४ मा काठमाडौँबाट श्री ५ को सरकार शिक्षा तथा संस्कृतिमन्त्रालय, पुरातत्त्वविभाग, राष्ट्रिय अभिलेखालयद्वारा प्रकाशित, शङ्करमान राजवंशीको भूमिसम्बन्धी तमसूक–ताडपत्र ४ भाग ।

सीग्फ्रीद लीन्हार्ड २०४५

= वि. सं. २०४५ मा स्टुट्गार्टबाट फ्रन्स स्टाइनर फेर्लाग वीस्बादेन गेएम्वेहाद्वारा प्रकाशित, ठाकुरलाल मानन्धरसँग मिली सीग्फ्रीद लीन्हार्डले तयार गरेको नेपालीज् म्यान्युस्क्रिप्ट्स् [नेपाली लेखोट पुस्तक] ।

६३ क सङ्ख्या

यस पत्रको चर्चा पूर्णिमाको ८५ अङ्कको ३८ पृष्ठमा ६३ सङ्ख्याको पत्रपछि गरिनुपर्ने हो तापनि त्यहाँ छुट्न गएकोले अहिले ६३ क सङ्ख्याको रूपमा यसको चर्चा गरिन्छ ।

ने. सं. ६८८ [वि. सं. १६२५] ज्येष्ठकृष्णनवमी

पूर्णरत्न वज्राचार्य २०४७ : १६३–१६४

६४ क सङ्ख्या

यस पत्रको चर्चा पूर्णिमाको ८५ अङ्कको ३८ पृष्ठमा ६४ सङ्ख्याको पत्रपछि गरिनुपर्ने हो तापनि त्यहाँ छुट्न गएकोले अहिले ६४ क सङ्ख्याको रूपमा यसको चर्चा गरिन्छ ।

ने. सं. ६९३ [वि. सं. १६२९] कार्तिककृष्णअमावास्या

पूर्णरत्न वज्राचार्य २०४८ : १२५–१२६

६७ क सङ्ख्या

यस पत्रको चर्चा पूर्णिमाको ८५ अङ्कको ४० पृष्ठमा ६७ सङ्ख्याको पत्रपछि गरिनुपर्ने हो तापनि त्यहाँ छुट्न गएकोले अहिले ६७ क सङ्ख्याको रूपमा यसको चर्चा गरिन्छ ।

ने. सं. ६९९ [वि. सं. १६३५] मार्गकृष्णएकादशी

सीग्फ्रीद लीन्हार्ड २०४५ : १८३–१८४

६९ सङ्ख्या

ने. सं. ७०० [वि. सं. १६३६] कार्तिककृष्णसप्तमी

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४० क : ७–८ मा छापिएको छ।

७० सङ्ख्या

ने. सं. ७०० [वि. सं. १६३६] फाल्गुनशुक्लषष्ठी

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४४ : ५–६ मा छापिएको छ।

७१ सङ्ख्या

ने. सं. ७०१ [वि. सं. १६३७] पौषशुक्लपञ्चमी

डिल्लीरमण रेग्मी २०२३ : ४६ मा यस पत्रको केही अंश छापिएको छ; डिल्लीरमण रेग्मी २०२३ क : १३२ मा र शङ्करमान राजवंशी २०४४ : ३३–३४ मा चाहिँ पूरै पाठ छापिएको छ।

७२ सङ्ख्या

ने. सं. ७०१ [वि. सं. १६३८] ज्येष्ठकृष्णत्रयोदशी

डिल्लीरमण रेग्मी २०२३ : २६५–२६६ मा यस पत्रको केही अंश छापिएको छ, डिल्लीरमण रेग्मी २०२३ क : १३३ मा चाहिँ पूरै पाठ छापिएको छ।

७३ सङ्ख्या

ने. सं. ७०५ [वि. सं. १६४१] पौषशुक्लपञ्चमी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई ४९२/२४

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको छाप छ। त्यस छापको फोटो स्पष्ट नभएकोले अरू बयान गर्न सकिएन।

मूलपाठ

१. ᳲ स्वस्ति ॥ श्रीश्रीजयगङ्गादेवि ठकुरिणीसन्‌ श्रीश्रीजयत्रैलोक्य मल्लदेव प्रभु ठाकुरसन श्रीश्रीजयत्रिभुवन मल्लदेव प्रभु ठाकुलसव प्रसादारपा स्थानस्य ईशानदीशप्रदेशे श्रीश्रीराजकुरक्षेत्रेण पछिमत दक्षिणतो

उपाध्यास क्षेत्रेण उत्तरत मार्ग्गेण पूर्व्वतश्च[1] एतन्मध्ये वंङतिक्षेत्रनामसंधेयं तस्य क्षेत्राङ्क

२. त्रिरोपनिक रोव ३ कर्ष नस्य २ जुरों तत क्षेत्र यथादेशकालप्रवर्त्तमानस्तथा संचारार्घे ।। सुवर्ण्णपुष्पमालाघ-प्रढौकीतमादाय क्रयविक्रयस्वाधिनेन क्रयेन विक्रीयतं भवति ॥ श्रीखप्वंभूम्यां श्रीशिवगलस्थाने, यंछेटोल[2], काधिवासिन, जयराज भारो[3]कस्य नाम्नेन प्रसादिकृतं, अत्र पत्रार्थे दृष्टसाक्षी श्रीकृ-

३. ष्णदेव लिखिति कायस्थ हरि ।। सम्बत ७०५ पौखशुद्धि ५ शुभ ।।

७४ सङ्ख्या

ने. सं. ७०९ [वि. सं. १६४५] चैत्रकृष्णपञ्चमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई २२९६/१३

मूलपाठ

१. ᳀ श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत ७०९ चैत्रवद्धि ५ कोलाछ चाकलं योता तुंथिछें, देवज्ञे, गोविन्दसिंह भारोसचो, भ्रात्य देवज्ञे, पयाकु भारोसचो बडि, वन्ता थरङाया भाष(१ थ्वते) जुरो ०, तुंथि कोस्वकछें द्वार छि १ मातानसह, चाकलं योताछे ×× नों, पाथर भुंनों, येता ×××××× सह, लंया थव थवस लंन जुरो ०, ध्वरोको बु रोव स्व ३ काकापरि बु रोव छि १ पयि स्व ३ स्वनं बु रो(व)×× ४ थ्वया जुक्व अर्द्ध भाग जुरो, ह्मे...

२. रोव छि १ ताडे बु पयि स्व ३ भूय ताडे बु रोव च्या ८ थ्वया अर्द्धभाग जुरो ०, ब्यषायिति बु लंन थं रोव स्व ३ पयि नसि २ धुकद्वलफुश बु रोव नसि २ ब्यषायिति बु रोव ङा ५ प्रपातसह, थंथछे वातिका कर्ष छि १ प्न नसि २ भूय, थंथछें, चलंको वातिका प्न नसि २ भूये, थंथछे, क्षेलनवं, वातिका प्न नसि २ यवर वातिका कर्ष छि १ प्न नसि २ मेश × गुलं वातिका कर्ष छि १ पंचो बु रोव ह्लश ७ खोषना बु रोव ङा ५ तवपुषु...

३. वातिका कर्ष छि १ घेरप्वं, बु रोव ह्लश ७ मनापरि बु रोव पि ४ पयि छि १ शुलंषु षिलिप्वं वातिका कर्ष छि १ प्न नसि २ ग्वम वातिका प्न छिंत्या १× सुलुंगथि वातिका कर्ष च्या ८ थ्वया अर्द्धभाग जुरो ०, सकलि वु रोव ङा ५ पयि नसि २ थ्वयां, अर्द्धभाग, गाडबुयां, वरचो वातिकायां, अर्द्धभाग जुरो ०, गुद्यं बु रोव नसि २ थ्वया, अर्द्धभाग जुरो ०, थंबु ध्वाषानपिं, क्यंव नेपातयां, अर्द्धभाग, नकनिह्मं, क्यंवयां, अर्द्धभाग, थ्वते छेनों, बुन ननो...

४. वनों, भ्राता गोविन्दसिंह भारोस थवसेव शुधुवडि जुरो ०, घरत वंगो मवंगो धास्यं, थेथेस्यं, लिथ्वुच मदो जुरो ०, ट्हङाया नामन शुया वडिसं विवादद्वाकाले नेह्म फुकिज जास्यं शुढके पाल, दहिण वामस थव थेथे

१. पहिले दक्षिणत लेखेर क्षणको माथि पूर्व्व लेखी पूर्व्वत पाठ बनाए तापनि द पूरै अक्षर र क्षको वाइमात्राचाहिं अझै बाँकी छ ।

२. टोल, र काधिको बीचमा केही ठाउँ खाली छोडिएको छ ।

३. भा र कको बीचमा पर्ने गरी तल खाली ठाउँमा रो थपिएको छ ।

येतोले मेलेह्मंने मदो जुरो ०्‌ थ्वते छें ्‌ बु वयंव आदिन ्‌ दुधन पिंधन अष्टलोह ्‌ अष्टवृही ्‌ आदिप ०्‌ काय कास्य ०्‌ विय बिस्य ०्‌ थ्व सम्बछलन हृङाया बडि थस्यं सर्व्वसोधान धुंग्व जुरो ०्‌ थ्वते बडि थयाया साक्षि... (व)-

५. लानिह्मं ब्रह्मपुरो द्विजवर श्रीहृदयदेवजुस ्‌ सोहलनिह्मं ्‌ द्विजवर श्रीहरिलुद्रदेवजुस ्‌ स येव ्‌ वंलानिह्मं ्‌ द्विजवर श्रीश्रीमानदेवजुस थ्वस त्रिभयस दृष्ट ॥ भाषा नेभि चोता दो जुरो ०्‌ शुभ ॥

(पछाडिपट्टि)

बहिरिस वादन चोंङा छेंया ्‌ थ्यं ्‌ मदकार जुरो ०्‌

७५ सङ्ख्या

ने. सं. ७१० [वि. सं. १६४६] पौषशुक्ल...

धर्मरत्न वज्राचार्यको सङ्ग्रहमा रहेको सकलबाट यस पत्रको नकल मैले लिएको हुँ। यो ताडपत्र अति-जीर्णशीर्ण भई टुक्रिएकोले जति टुक्रा भएको छ, त्यति टुक्राअनुसार पङ्क्तिको सङ्ख्या यहाँ दिइएको छ।

१. ॐ शुभ ॥ गोवि...
२. ...
३. स्यं...

१. द जुवस ्‌ फ्याकु भारोन ्‌ आ...
२. बहिरिया ्‌ मोहार षु टंका
३. स्व दनो ्‌ दम्म गुयेषु ६६ श्री...

१. – भारोसनो मात्य...
२. ... खोन ्‌ पो...

१. डिनि...
२. ... यास ह्मोय वोंङन...
३. सुतहनतु ह्लायां खा...
४ माल ्‌ थ्वते तीर पुङंन – व...

१. ह्मोयन तोथर धावतो ्‌ वि...
२. पंङा धकं ्‌ ह्लाय मदुं खोन ्‌ प्वा...
३. – म थ्वया अर्थन ्‌ मा स्वंकु खा...
४. धु ॥ थ्वते अथिन ्‌ श्रीमत्श्रीश्री...

१. ... भारोसनो ˎ हृङ्वप...
२. ... वरया – छो ह्मोयन...
३. ... तमन ह्लाया मखा...
४. – थ्वतेस्यं ˎ तीर धायके

१. – धुनकं तयास ˎ वा ˎ छो ˎ पंङन काव धानना ˎ पङान-
२. याके ˎ बियकर छोल ˎ म – – – थम लिविस्यं हयान जे...
३. – तिं हृङति प्रामर्ख पयाकु भारोया ˎ तीर पुदंन ङाव ˎ कि...
४. पयाकु भारोन ह्लायाथ्यं वांपंङा छोमपंङा ˎ ह्लाको गु...

१. – शिर तीरयाय अथि ˎ गुडें बु ˎ वरचो बु ˎ खोकना बु ˎ थ्व स्वंभिया ˎ थम पंङन ˎ दुं काको दु कास्यं...
२. ति थम कास्यं तया यति थम षुङन मोचकाव ˎ फुयके माल धास्यं जेपुंन– –
३. राजदण्ड दम्म पियच्या ४८ श्रीठाकुरप्रभृति देशमधेस्थ...
४. धास्यं ˎ तीर पुदंग्व जुरो... ह्लस्यं कायाया था...

(पछाडिपट्टि)

१. वसु मुल्मी भारो...
२. – ह्लस्यं बिया ..

१. – भारो विष्णुसिंह बाबु-
२. चद्रदेवजुस ˎ द्विजवर...

१. – रि भारो ˎ हाकु भारो ˎ मणीकराज भारो ˎ लुंगुदेव...
२. – श्रीमानदेवजुस ˎ देवज्ञ जीवसंष भारो ˎ कायष्ट...

१. भारो ˎ जकेराज क्वाठनाय(क)...
२. – भारो... थ्वतेस्यं...

१. ... भारो ˎ जोगि भारो...
२. – देवजुस द्विजवर श्रीह...

१. ... पदुमदेवजुस द्वि(जवर) ... जुस दृष्ट ॥ ...
२. – तुंथि वंता द्विजवर श्रीजो... सम्वत ७१० पौषशुदि...

७६ सङ्ख्या

ने. सं. ७१२ [वि. सं. १६४६] ज्येष्ठशुक्लनवमी

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४१ : १९-२० मा छापिएको छ।

७७ सङ्ख्या

ने. सं. ७२१ [वि. सं. १६५७] फाल्गुनकृष्णप्रतिपदा

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई २२३७/११

मूलपाठ

१. ६ स्वस्ति ॥ श्रीश्रीजयशिवसिंह देव प्रभू थांकुलसन शुक्रिबिक्रिण प्रशादिकृतं ग्राहक श्रीललितपर्त्तणे वरानिह्म गृहवाष्टव्यश्रीगोपालदेवसन्मणेण सकाशात थानस्य ईशानदिशे ववथलिक्षेत्रनामप्रदेशे चात्राघात यल नोग्ल सुराकारकवितु बुग तवगोष्टि द्वयो क्षत्रेण पश्चिमत जलप्रवाहमार्ग्गशीमायां उर्त्तरत दक्षिणत

२. फणपि थंथछे अमात्य सहिर भारोस क्षेत्रेण पूर्व्वत एतन्मध्ये ववथलिक्षेत्रनामसंध्येयं चतुर्द्दशरोपनिक रोव १४ तस्यार्द्ध भाग रोपनिक रोव द्वि सप्त शुक्रियं विक्रयेण प्रशादितं ता क्षत्रनाम स्वशिमान संपरिभोज्ञ तद्यथा- नगरकालदेशवर्त्तप्रवत्तमानेण स्तथा संचारार्घेण यथोचितसुवर्ण्णपुष्पमालार्घप्रढोकित-

३. मूलमादाय स्वाधिनानिवर्त्तन्यायक न्याय क्रिविक्रितं अत्र पत्रार्थे थीरकर्ण्णाय दृष्टसाक्षि श्रीफर्णपि श्रीचन्द्रसिंह थकुलस श्रीकाष्टमण्डप यंगलमण्डपसमीपगृहवाष्टव्य थकुल भारो दृष्ट ॥ अक्षल श्रील्वंरवदेवया ॥ सम्बत ७२१ फाल्गुणवद्धिप्रतिपदा सोमदिन[४] ॥ शुभं ॥ सर्वं भर्ण्णं प्रढोकित ॥

(पछाडिपट्टि)

बुनबु हेला

७८ सङ्ख्या

ने. सं. ७२२ [वि. सं. १६५८] माघकृष्णपञ्चमी

यो पत्र रोलम्ब २०४१ क : २४ मा छापिएको छ।

---

४. नेवारहरूका लिखतपत्रमा मिति दिंदा धार्मिक लिखतपत्रमा मात्र वार हाल्ने (उदाहरणार्थ यही निबन्धका ८० र ८२ सङ्ख्याका पत्र), अरु खालका लिखतपत्रमा चाहिं वार नहाल्ने चलन देखिएकोमा जग्गा किनबेच गर्दा लेखिएको यस पत्रमा वारसमेत दिइतुलाई अपवादको रूपमा लिनुपर्छ।

७९ सङ्ख्या

ने. सं. ७२५ [वि. सं. १६६२] आश्विनकृष्णचतुर्थी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई २२३८/८

मूलपाठ

१. ६ श्रयेस्तुः संम्बतः ७२५ अश्विनीवद्धि ४ भाषा ‸ हृङपाया रोव[५] चया ८ प्रसन जुया ‸ रिपोतस ‸ षिपोतन ‸ षोयाव[६] ‸ लवणसे ‸ दयकल ‸ थोतेन ‸ सकलेन ‸ लोवाकलोव[६] ‸ दस लोपनि लोव[५] साह्ल १० श्रीश्रीजयशिव-सिह प्रभु थाकुलसन ‸ शुक्रिय बि... श्रीण प्रसादीकृतं ग्राहक---

२. श्रीरतपर्त्तने व[५]नणिह्म ‸ गृहवास्तव्यं ‸ श्रीगोपालदेव[५] ‸ श्रर्मनेण ‸ प्रकासांत ‸ थानसे ‸ ईसानदिसे ‸ तोतिबुक्षत्र ‸ नामप्रदेस ‸ चात्राघात ‸ पुर्व्वव[५]त ‸ श्वतेया ‸ देस्तसाषि ‸ श्रीफणपि ‸ श्रीचंद्रसिह थकुल ‸ श्रीकास्तमंद्रप ‸ समिप ‸ गृहवास्तवे ‸ थकुल...

३. दृष्टसाषि ‸ अक्षल ‸ क्वाथ देवशिहया ‸ भलन सर्व्व ‸ शुधान धुग्व जुलो ॥ शुभं ॥

८० सङ्ख्या

ने. सं. ७२७ [वि. सं. १६६३] मार्गकृष्णचतुर्दशी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई १९७०/३२

मूलपाठ

१. ६ स्वस्ति ॥ अद्यः श्वेतवाराहकल्पे वैवश्वतमन्नोत्तरे ‸ करियुगप्रथमचरणे जम्बुदीपे भरतखण्डे आर्य्यावत्तदेश-स्थाने पशुपतिसंनिधाने वाशुकिक्षत्रे ‸ वाग्मत्यां दक्षिणकुरे नेपालदेशान्तर्ग्गतललितपट्टने ‸ इहैव पुन्यभूमौ ॥ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ७२७ मार्ग्गशिरकृष्णः ॥ चतुद्दश्यां तिथौ ॥ जेष्टनक्षत्रे ॥ वृद्धियोगे ॥ बृहस्पतिवासरे ॥ धनुराशिगते सवितरिः ॥ स एव राशिगते चन्द्रमसिः ॥ तद्दिने दानपति ‸ श्रीवंलानिह्म गृह ॥ द्विजवर-श्रीजितदेवसर्म्मनस नाम्नेण स्वहस्तेन स्वविद्य-

२. मानेन स्ववाचा प्रतिपन्नेण भूतेन ‸ भाषा अतवालक्षत्रनामसंज्ञकं ‸ जथाचत्राघातेन परिव्यस्थितं ॥ एतत्मध्य त्रयरोपनिकं यत्क्षत्र रोवाङ्क रोव स्व ३ श्वतेश अर्द्ध भाग १ जुवव जुरो ॥ एतत्क्षत्र श्रीमत्श्रीश्री येषा विद्याविधि ‸ श्रीमत्श्रीश्रीआगमभट्टारकासके चतुर्द्दशीपूजनगुथिनिमित्यर्थं संप्रदत्तं ॥ स्वदत्ताम्ब परदताम्बा हरेत् शुरविप्रयो विंत्ति स जायते विन्भूर्व वर्षानामयुतायुतैं ॥ भाषा श्वते बुया वरसानन वर्षप्रति शिवरात्र-चतुर्द्दशी कुल ‸ स एव श्रीपरमेश्वरसके पूजन याङन स्वान

---

५. यी [illegible] पछिर लेखिएका जस्ता देखिन्छन् ।

६. यी [illegible] छ ।

३. छास्यं विक्षा राको धरि फरकि भोपयकं यंजमाल ्‌ थ्वते चिन्ता याक्व गोष्टि कोलाछ चाकलं योता गृह ।। देवज्ञ गोविन्दसिंह भारोस देवज्ञ पयाकु भारोस देवज्ञ जिवणसिंह भारोस देवज्ञ रूतं भारोस थ्वतेस्यं चोस्यं तको अविच्छिनि याङ निस्त्रपं यंजमाल जुरो लोप याकारे गोब्राह्मणादि पञ्चमाहापातक जुको रोप मयाकारे उत्रोत्र जुरो ।। वत्त पत्रार्थे साक्षि स एव वंलानिह्म द्विजवर श्रीकल्यानदेव[७] सर्म्मा दृष्ट ।। शुभं ।।

(पछाडिपट्टि)

दान पत्र

८१ सङ्ख्या

ने. सं. ७३२ [वि. सं. १६६९] ज्येष्ठकृष्णत्रयोदशी

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४० : ८५–८६ मा छापिएको छ ।

८२ सङ्ख्या

ने. सं. ७३५ [वि. सं. १६७१] फाल्गुनकृष्णअमावास्या

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई २८२३/२२

मूलपाठ

१. ...(अ)द्य वाराहकल्पे ्‌ वैवश्वतमन्वन्तर ्‌ करियुगे भरतखण्डे ्‌ जाम्बुदीपे हिमवन्तपादे ्‌ नेपालदेशे ्‌ पशुपतिसंनिधाने ्‌ वासुकीक्षेत्रे ्‌ वाग्मत्या पूर्व्वकूले श्रीभक्तपत्तने ्‌ आर्यावर्त्तदेशे ्‌ इहैव पुण्यभूमौ ्‌ ।। अद्य ्‌ फाल्गुनमासे ्‌ कृष्णपक्षे ्‌ अमावाश्यान्तिथौ ्‌ नागकरणे ्‌ रेवतीनक्षत्रे ्‌ ऐन्द्रयोगे ्‌ यथामुहूर्त्तके ्‌ आदित्यवासरे

२. (मीनराशिग)ते सवितरि ्‌ तस्मिन्नेव राशिगते श्चन्द्रमसि एवं विशेषन राहुग्रस्ते दिवाकरयोगे ्‌ श्राद्धगोष्ठी क्वाछेंटोल विष्णुनाम्नेन दत्त कृतं ्‌ यितखा बु रोव छि १ थ्वते बुया बरसानन दवर्थे ्‌ अपरपक्षण पूर्व्वश्राद्धस तंने ्‌ के कुड छि १ पडके ।। प्रोहित ब्राह्मणयातं निस्राव जु १ ब्राह्मणीयातं निस्राव जु १ ह्मुंति[८] दंम छि १ धारे दक्षिणा ।। परिशे(ष)

३. ... ××××[९] कोटोल पात १ बाटा गोड १ तहडप्वं ग्वड १ सिजल खोरा (गोड)[१०] २ ।। वेतवति

---

७. न र सको बीचमा यस्तो ^V^ चिह्न दिई न र सको ठीक तल पर्ने गरी देव खाली ठाउँमा थपिएको छ ।

८. फोटोमा तर्कुल्ले देखिँदैन ।

९. ताडपत्र भाँचिएकोले चार अक्षरमध्ये अघिल्ला दुइ अक्षरको डिको मात्र देखिन्छ, तेस्रोको र चौथोको चाहिं केही अंश देखिए तापनि प्रसङ्ग मिलाउन भने सकिएन ।

१०. मूलमा गोको र भाग र एना र देखिन्छ ।

सिंध्रमुङ जु छि १ सिजल दलिपात १ ॥ अर्घा १ ॥ धवक ग्वड १ ॥ पह्निल पु १ ॥ ॥ रमनिन दुंता टंका ३ थ्वया नामन ॱ निश्राव जु १ ब्रह्म ुनि ॱ जा छभु जोगिनि बियमाल ॥ पा १ ववपला ॥[११] थ्वते श्राद्धस दुंता जुरो ॥ थ्व पुण्यफलन ॱ यजमानस्य पुत्रपौत्रादिवृद्धिरस्तु ॱ परत्र स्वर्ग्गवासो भवतु ॥ श्रेयोऽस्तु सम्वत् ७३५ फाल्गुनकृष्णअमावाश्यायान्तिथौ चूडामणियोगे ॥[१२] शुभं ॥

८३ सङ्ख्या

ने. सं. ७३६ [वि. सं. १६७३] भाद्रकृष्णएकादशी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १०६८/२० र ई २२३८/२०

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको गोलो छाप छ। त्यस छापको फोटो स्पष्ट नभएकोले अरू बयान गर्न सकिएन।

मूलपाठ

१. ९ शुभं ॥ श्रेयोस्तुः सम्बत ७३६ भाद्रपदमासे कृष्णपक्ष ॥ एकादस्यान्तिथौ श्रीयंबुन्नमायां श्रीगाङ्ल्गे श्रीभास्करदेवसत्कारितस्य ॱ सत्र श्रीकेशवचंद्रकितपारावत माहाविवहारिक ॱ येतुंबाहाल कसम्ली पतो ॱ मुगल वंताछे गृहाद्धिवाशीन भिक्षु श्रीरूपसिंहजुकस्य नाम्नां सकासात ॥ ॱ तत्रेव न्रमायां श्रीवंतुवाहाल घतछे-गृहाद्धिवाशीन ॱ भिक्षु श्रीजयधलमजु भ्रात्यसहकस्य नाम्नेन शुकीयं स्वभुर्ज्यमानिकं ॥ ह्ल तिवव-

२. क्षत्रनामप्रदेस्य ॥ लुतुयिकस्य क्षत्रेन पश्चिमत ॥ द्विजवल श्रीरामकृष्णजुया क्षत्रेन उत्तरतो ॥ सिंक्वमुगुदि भिक्षु श्रीरथनजुया क्षत्रेन पूर्व्वत ॥ श्री ३ नारायणगुठिया क्षत्रेन दक्षिणत ॥ एतेषा मध्य चतुरोपनिकं ॱ तस्य अर्द्धभागं क्षत्राकतो ॱ अंकेञ्च ३ ह्ल तिवव बु रो ४ थ्वतेस बचिछ बु रो २ जुरो ॱ ततक्षत्रस्य जथादेसकाल-प्रवत्तमानसंचाराघण शुवर्ण्णमूलमाण्डाय स्वादिनानिवस्तकं न्याय क्रिविक्रीयटम्भवस्तु ॱ तत्रा धालन ॱ-

३. कस्य निमितेन जदि सवयत ० व्यावापीडा स्यात ० ॱ तदा धालनकेन पलिस्वधनियश्च ॱ प्रटि धालनया ॱ बबुया दनागन पुरेस क्रिबिक्रीन बिया जुरो अत पत्राथ्य दृष्टसाखि भिक्षु श्रीजयजु शुभं ॥

८४ सङ्ख्या

ने. सं. ७३७ [वि. सं. १६७४] श्रावणशुक्लपूर्णिमा

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १८३६/१८

---

११. छि १ र थ्वतेको बीचमा ˅˄ यस्तो चिह्न दिई तल खाली ठाउँमा पङ्क्तिको सङ्केत गर्न १ लेखेर सिजलदेखि ववपला ॥ सम्म थपिएको छ।

१२. चूडामणियोगेपछि धेरै नै ठाउँ छोडी अरू पङ्क्तिको हाराहारीमा छेउमा शुभं ॥ लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ६ ओं स्वस्ति ॥ अद्यः श्वेतवलाहकल्पे वैवस्वतमन्नोन्तरे, कलिजुगे प्रथमचलणे जम्बुद्वीपे, भलतखण्डे आर्य्यावर्त्तपुंन्यस्थाने, हिमवत्पादे पशुपतिसन्निधान्ये, वाशुकीक्षेत्रे वाग्वत्यां दक्षिनकुल्ये, नेपारदेशान्त्रर्गत-ललितपर्त्तने इहैव पुंन्यभूमौ ॥ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत् ७३७ श्रावणमासे शुक्लपक्ष ॥ पूर्ण्णमीतिथौ ॥ बुधवासरे ॥ तस्या निसि, राहुग्रष्टे, चूडामनिमाहा-

२. पर्व्वी(दव)स्ये ॥ श्रोसोहरनिह्मं वंता ब्रह्मपुरो द्विजोर्त्तम श्रीहलिमाधवदेव सत्मनस, विवाहिणी श्रीनयना ब्राह्मनी, उभेसं जुकेन स्वहस्तेन स्वविद्यमानेन, स्ववाचा प्रतिपंन्नेन, भूतेन भाषा श्रोहो दाम तव टंका साह्ल १० एते टंका जजमानस, निह्मं खान दुंया श्रीमत्श्रीश्रीआगम, ईश्वरीप्रीर्त्यन, चतुर्द्दशीपुजायात नाम्नेन संप्रदर्त्तं ॥ स्वदर्त्तांम्परदर्त्तांम्बा हलेत् शुलवि-

३. प्र(योः-। वृ)त्तं स जा (यते विट्)[१३] भु वर्षान(म्पु)[१४]तायुतं ॥ भा(षा) थोते टंकाया व्रर्ष(प्र)ति व्रसानन अविच्छिन वसपे, पौषमास्य कृष्णपक्षे, चतुर्द्दशि कुह्न, स येव देवत्वं पूजरपं, स येव सोहलनिह्मं-या श्रीहलिपद्मदेव नायकजुत्वं प्रभिति ब्राह्मन द्वाक्वं, ब्राह्मणीजु द्वाक्वं, बिज्याचकं भोपयक्येमार ॥ तेन दानेन शुभं भूयात् साक्षि आर्त्तो श्रीविश्वनाठदेव सत्मन द्वयो दृष्ट ॥ शुभं ॥

४. भुय मोहोर टंका पि ४ दुन्ता जुरो ॥ भाषानों, साक्षिनों ह्ङवने ह्लायाथ्यं जुरो ॥[१५]

(पछाडिपट्टि)

१. दा नप

२. व्र

८५ सङ्ख्या

ने. सं. ७४१ [वि. सं. १६७८] चैत्रकृष्णतृतीया

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २०९३/४१

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको छाप छ। त्यस छापको फोटो स्पष्ट नआएकोले अरू बयान गर्न सकिएन।

---

१३. यहाँ कोष्ठभित्र पढिएका अक्षरमध्ये सबभन्दा पछि ु देखिन्छ।

१४. युको सामुको माथिल्लो भाग देखिन्छ।

१५. चौथो पङ्क्ति झण्डै बीचबाट उठाइएको छ।

मूलपाठ

१. ૮ शुभं ।। श्रेयोस्तुः सम्बत् ७४१ चैत्रमासे कृष्णपक्ष ।। तृतीयान्तिथौ श्रीयंबुन्न मायां श्रीगाङ्गलंगे भास्करदेव सत्कारितस्य सत्र श्रीकेशवचंद्रकित पालावत् माहाव्यवहारिक येतुंबाहाल कसम्ली पतो मुगल वंताछे-गृहाद्धिवाशीन भिक्षुश्रीरूपसिंहजुकस्य नाम्नां सकासात ।। तत्रेव ब्रमायां श्रीयेताखातोल येतखाबाहाल योकुरिछेगृहाद्धिवाशीन जिकेकस्य नाम्नेन शुक्रीयं स्वभुर्ज्यमानिकं ।। खलमंसक्षत्रनाम-

२. प्रदेस्य ।। सालमिया क्षत्रेन पश्चिमत ।। ग्राहाकया क्षत्रेन उर्त्तरतो ।। श्रीउपाध्याजुया क्षत्रेन पूर्व्वतो ।। श्रीउपाध्याजुया क्षत्रेन सालमिया क्षत्रेन दक्षिणत ।। एतषा मध्य तृय चुलं क्षत्रांकतोपि अंकेञ्च खरमंस बु चुलं ३ जुरो ततक्षत्रस्य जथादेसकालप्रवत्तमानसंचाराघण शुवर्ण्णमूलमादाय स्वादिनांनिवत्तकंयाय क्रिविक्रीयंटम्भवस्तु तत्रा धार्ण्णकस्य निमितेन जदि शंवयत ० व्यावादपीडा स्यात ० तदा

३. धालनकेन पलिस्वधनियञ्च प्रटि धालनया छँ भलन पुरेस क्रिविक्रीन काया जुरो अत पत्रार्थे दृष्टसाखि भ्रातापुत्र जयह्लाम शुभं ।।

(पछाडिपट्टि)

१. खल मंस
२. बुया पटि ।

८६ सङ्ख्या

ने. सं. ७४४ [वि. सं. १६८०] फाल्गुनशुक्लत्रयोदशी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई १८७८/१४

मूलपाठ

१. ૮ स्वस्ति ।। अद्यः श्वेतवाराहकल्पे वैवस्वतमन्नोतले कलियुगप्रथमचरणे जम्बुदीपे भरतखण्डे आर्य्यावत्त-पुन्युस्थाने हिमत्पादे पसुपतिसन्निधाने पासुकिक्षत्रे वाग्मत्यां दक्षिणकुरे नेपालदेशान्तर्गतललितपट्टने इहैव पुन्युभूमौ ।। श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत् ७४४ फाल्गुणशुक्लः ।। त्रयोदश्यां तिथौ ।। मघनक्षत्रे ।। शुक्लमानयोगे ।। आदित्यवासरे ।। तद्दिने श्रीववलाछ चाकलं योतागृह । दैवज्ञ गोविन्दसिंह भारोस

२. नाम्नेण स्वहस्तेन स्वविद्यमानेन स्ववाचा प्रतिपन्नेन भूतेन भाषा वषनपतोवातिकानामसज्ञः यथाचत्राघातेन परिव्यस्थितं ।। भूय वलचोवातिकानामसज्ञकं ता वातिका कर्ष छि १ जव छि १ थ्वतेश प्यंबोश स्वंबो जुक्व जुरो ।। स एव वषनपतोवातिका कर्ष छित्या १× एते ने राशीवातिका येखा श्रीमत्श्रीश्रीविद्यापिथि आगम-देवसके बाडंचवडसगुयीनिमितिथं संप्रदत्तं ।। स्वदताम्परदत्ताम्बा यो हरेत् शुरविप्रयोः वृ-

३. त्ति स जायते विन्भूगं वर्षानामयुतायुतं ।। भाषा थ्वते रासिवातिकाया बरसानन वर्षप्रति वाडंचवदश कुह्न स एव श्री ३ आगमजुसके चतुर्द्दशीपूजा याङन श्रीदेव पुजलपं यंजमाल ।। दिव्या राको श्रीब्राह्मनजुपनि

ब्रह्मनिजु ˎ यिदिशी भारोपनि बोने माल ˎ रोप याय मत्यव रोप याकारे गोब्राह्मनादि पञ्चमाहापातक राक जुरो ।। रोप मयाकारे उतोत्र जुरो थ्वतेया चिन्ता याक्व गोष्ठि ।। श्रीवंलानिह्म गृह ।। द्विजवर श्रीजग-

४. न्नाथदेवजु श्रीदामोद्र सर्म्मनस देवज्ञ पयाकु भारोस देवज्ञ गंगाराम भारोस देवज्ञ काशिराम भारोस ˎ देवज्ञ लुंतै भारोस थ्व सक्व थ्वतेस्यं अविच्छिनि याङ निस्त्रपं यंजमाल ।। भूय देवज्ञ गंगाराम भारोसन निक्षप्न याङ दुंता वलवो ˎ ङजोया प्यंवोश छिबो जुक्व जुरो ।। भाषा समस्तांथं थ्वस जाव थ्यं जुरो ।। साक्षि ।। वंलानिह्म द्विजवर श्रीश्रिमानदेवजु श्रीरवपालदेवजु देवज्ञ गंगाराम भारोस द्वय दृष्ट ।। शुभं ।। ।। ०।। ।।

(पछाडिपट्टि)

१. दान पति

२. पत्र

८७ सङ्ख्या

ने. सं. ७४९ [वि. सं. १६८६] ज्येष्ठकृष्णअमावास्या

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई १८७८/१३

मूलपाठ

१. ॐ श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत् ७४९ ज्यैष्टमासे कृष्णपक्ष ।। अमावाश्यान्तिथौ ।। आद्रानक्षेत्रे ।। वृद्धियोगे ।। बृहस्पतिवासरे ।। राहुग्रस्ते दिवाकरे ।। तद्दिने दानपति थंबु तुंथि खाछेननि येतागृह ।। जिवनराज भारोस नाम्नेन स्वहस्तेन स्वविद्यमा-

२. नेन स्ववाचा पतिपन्नेन भूतेन भाषा ओहो दाम टंका च्या ८ एते टंका श्रीमत् श्री ३ बुंगमलोकेश्वरभट्टारकासके घेरदिवा मतंगुथिनिमित्यर्थं संप्रदत्तं स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा हरेत्सुरविप्रयोः वृत्तिं स जायते विष्ठा्यवर्षानां मयुता-

३. युतै ।। भाषा थ्वते टंकाया वर्षं प्रति बलशानन गाडवाहारयात कुन्हु ˎ घेरदिवा मतं छोयकं दान पिते शिया फलकि फं २ बजि फं १ धरिपात ८ रा दं ४ स्वात प्ल २ कलगुडि प्ल २ यान दुथे फोया अजि थ्वं फं १ देवस्तं दक्षिणा दं १ थ्वते धा-

४. रे विस्यं यंजमाल ।। भूय ओहो दाम टंका २ थ्वतेया बलशानन गुणिला गाक अमावासि कुन्हु ˎ हयगिरिमहा-भैरव भट्टारकासके आछुस छ जोरन दयकेमाल दक्षिणा दं १ मूरस्त जव १ लोंडेकोडेंरत थ्वते दयकं पूजा याङ यंजमाल

५. थ्वतेया चिन्ता याको गोष्टि स एव जजमान सिंह दुवार इन्द्रसिंह भारो रावुत्त इन्द्रसिंह भारो रावुत्त वासिंह थ्वतेस्यं अविच्छिनि याङ निस्त्रपं यंजमाल लोप याय मतेव लोप याकारे पञ्चमाहापातक जुरो लोप मयाकारे उतोत्र जुरो

(दायाँ फट्‌केमा)

१. साक्षि तुंथि वंता

२. द्विजवर श्रीरघुना-

३. थ सर्म्मा श्रुट ।। शुभं

(पछाडिपट्टि)

दानपत्र

८८ सङ्ख्या

ने. सं. ७५१ [वि. सं. १६८८] चैत्रकृष्णतृतीया

मूल ताडपत्रबाट केही वर्षअगाडि यसको पाठ सारिएको हो तापनि मूल ताडपत्र अहिले कहाँ छ भन्न सकिएन। यसको माइक्रोफिल्म पनि भयो भएन, यो पनि यकिन गर्न सकिएन।

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्‌केमा माटाको, गोलो छोप छ। छापको बीचमा त्रिशूल, त्रिशूलको दायाँबायाँ श्री, त्रिशूलको तल बसाहा छ।

मूलपाठ

१. ९ शुभं ।। श्रेयौस्तुः सम्वत ७५१ चैत्रमास कृष्णपक्ष ।। तृतीयान्तियौ श्रीयंबुत्र्‌मायां श्रीगाङ्ग्‌लंगे भास्करदेव ्सत्कारितस्य ् सत्र श्रीकेशवचंद्रकित पालावत माहाव्यवहारिक ् येतुंबाहाल ् कसम्ली पतो मुगल वंताछे-गृहाद्धिवाशीन ् भिक्षुश्रीरूपसिंहजुकस्य नाम्नां सकासात ।। तत्त्रेव त्र्‌मायां ् श्रीयेताखातोल येतखाबाहाल याकुरिछेगृहाद्धिवाशीन ् जिकेकस्य नाम्नेन शुक्रीयं स्वमुर्ज्यमानिकं ।। खलमंसक्षत्रनाम-

२. प्रदेश्य ।। सालमिया क्षेत्रेन पश्चिमत ।। ग्राहाकया क्षत्रेन उर्त्तरतो ।। श्रीउपाध्याजुया क्षत्रेन पूर्व्वतो ।। श्रीउपाध्याजुया क्षत्रेन ् सालमिया क्षत्रेन दक्षिणत ।। एतेषा मध्य तृय चुलं क्षत्रांकतोपि अंकेश्च खरमंस बु चुलं ३ जुरो ् ततक्षत्रस्य जथादेसकालप्रवत्तमानसंचाराघण शुवर्ण्णमूलमादाय स्वादिनांनिवस्तकं न्याय क्रिविक्रीयटम्भवस्तु ् तत्रा धार्ण्णकस्य निमितेन जदि शंक्यत ०् व्यावादपीडा स्यात ०् तदा ्

३. धालनकेन पलिस्वधनियश्च प्रटि धालनया छे भलन पुरस क्रिबिक्रीन काया जुरो अत पत्रार्थे दृष्टसाखि भ्रातापुत्र जयह्लाम शुभं ।।

(पछाडिपट्टि)

१. खल मंस

२. बुया पटि

८६ सङ्ख्या

ने. सं. ७५३ [वि. सं. १६८६] फाल्गुनकृष्णप्रतिपदा

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २१३२/८

मूलपाठ

१. ९ श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत ७५३ फाल्गुणवद्धि १ श्रीलंखवो लंकोथ्व चाबाहालगृह ।। धन्वन्तरि कनेष्टपिता मिम-सिंह वैद्य भारोसन्वो, भ्रातापुत्र धन्वन्तरि विश्वराज वैद्य भारोस भ्रार्त्ते सहसन्वो, बु वडि थलङाया माष थ्वते जुरो, भाषा शंखमोड बु रोव ७ बलन तंङन जुरो, थ्वया अर्द्धभाग, वर जुक्वं थ्व बडियां जुरो, येथ्वद्यं जुरो, भुय अपल बु, ब्बाकन तंङन रोव ५ सदंपदन, इशानन्वो[१६]

२. नैऋत्यन्वो अर्द्धभाग जुरो, लंन ये ब्बाक अर्द्धभाग योथ्वद्यं, भुय वायुव्य कोनस ब्बाक चासह, भुय थ्वन यो ब्बाक, अर्द्धभाग यंथ्वद्यं जुरो ।। भुय लुंग्वाछें बु रोव ७ अर्द्धभाग, लंशिद्यन्वो, पूर्व्वस ब्बाकसह, भुय पिचुकोनाड ब्बाक, थ्व बडियां जुरो ।। भुय फंदोल बु रोव स्वत्या ३ × यंथ्वद्यं बछि थ्व बडिश कोथ्व क्वाथस, नियनेकु २२ छायात बियेमार, येथ्व क्षंश जुरो ।। भुय लंपाक्व बु रोव १० थ्व-

३. या अर्द्धभाग जुरो वंथ्वद्यं जुरो[१७] पाखया जुक्व सदंपदन, वायुव्य कोन जुरो ।। भुय नखिपतो बु रोव पि ४ थ्वया अर्द्धभाग, वंथ्वद्यं जुरो[१८] भुय छवरोको बु रोव ७ थ्वया सदंपदन, वायुव्यन्वो, आग्नेयेन्वो, अर्द्धभाग जुरो, थ्व बडिस कोथ्वचोथस योसोस्यं, जिमखु कु १६ छायात बियमाल, गुलंछुवर ऋर्ष २ थ्वया अर्द्धभागया थ्वद्यं, भुय रिगमवर ऋर्ष छित्या १× थ्वया अर्द्धभाग योथ्वद्यं जुरो, थ्वतेन प्रसेख बु वल दकोया अर्द्धभाग धारे जुरो, थ्वते बडि भ्रातापुत्र वि-

(दायाँपट्टि)

१. श्वराज वैद्य भारो भ्रार्त्तेसहश शुधो जुरो, घरत वंगो मवंगो धास्यं रिथ्वच मदो, दहिन वामश

२. थ्यथ्य यतोरे, मेरे हेने मदो, हङाया नामन विवाद द्वाकारे, थ्यथ्य जास्यं शुद्धकेमाल, साक्षि

३. बखनिह्म श्रीविश्वनाथ उपाध्या सलमण, नोगल अमार्त्ते गोविन्दराज भारो द्वयो दृष्ट ।। अमृर्त्तसिंह

---

१६. मूल ताडपत्रको पहिलो, दोस्रो र तेस्रो पङ्क्तिमा दायाँपट्टिको पाठ र बायाँपट्टिको पाठ छुट्याउन बायाँपट्टिका अघिल्ला ३ पङ्क्ति टुङ्गिँदा यस्तो × चिह्न दिइएको छ ।

१७. अर्द्धभाग जुरोपछि यस्तो ×× चिह्न दिई तल खाली ठाउँमा दायाँ बायाँ यस्तो × चिह्नको बीचमा वंथ्वद्यं जुरो थपिएको छ ।

१८. कोन जुरो ।। पछि दुइटा दण्डमाथि यस्तो × चिह्न दिई तल खाली ठाउँमा दायाँ बायाँ यस्तो × चिह्नको बीचमा भुयदेखि वंथ्वद्यं जुरोसम्म थपिएको छ ।

(दायाँ फट्केमा)

१. भारो श्रु-

२. त ।। ने भिंदो

४. ।। भुय वदेख्वात बु रोव १० पयि २ वोङा[१८] बु रो १ ज १ ताह्ला बु रोव २ जव २ यिरेबि बु रो २ जव २ धरेको बु रो १ जव १ ह्लशकन बु रो ८ थ्वया स्वंबोश छिब्रो ˎ कोखतोथ बु रो ५ योद्यं बु रो ३ द्वरोखा बु रो ५ मोयु बाबरे ऋर्ष ४ थ्व जि खण्ड बुयां अर्द्ध भाग धारे जुरो ।।[२०]

(पछाडिपट्टि)

१. बु ब दि

२. प त्र ।।

९० सङ्ख्या

ने. सं. ७५३ [वि. सं. १६८९] चैत्रशुक्लसप्तमी

यो पत्र महेशराज पन्त २०४२ : ४७-४८ मा छापिएको छ ।

९१ सङ्ख्या

ने. सं. ७५३ [वि. सं. १६९०] वैशाखशुक्लतृतीया

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई ६७०/३९

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको गोलो छाप छ । फोटोमा छाप स्पष्ट नआएकोले अरू बयान गर्न सकिएन ।

मूलपाठ

१. ८ श्रेयोस्तु (स)म्वत् (७)५३ वै(शा)षशुक्ल ।। तृती(याया)न्तिथौः विप्र श्रीकृष्णदास ब्राह्मनस नाम्नेन शुकीय ०ˎ शुबूज्यमानिक ०ˎ । श्रीयंबुमाहानगरे ˎ श्री ×× ग[२१] ××...

---

१९. २ र वो को बीचमा धेरै नै ठाउँ खाली छोडिएको छ ।

२०. मूल ताडपत्रमा चौथो पङ्क्ति कुण्डै बीचबाट शुरू गरिएको छ ।

२१. श्रीपछिका दुइ अक्षरको तल्लो भाग मात्र देखिएकोले पढ्न सकिएन । गको चाहिँ डिको मात्र देखिँदैन ।

२. वाबु जीव म(ार)ो[22]या क्षेत्रसिमाया उत्तरतः अ(न्न)[23]दानगोस्थिस भुमे पूर्व्वतः जयताकस्य क्षेत्रेन दक्षनत ०ॅ एतेषाम्मधे सार्द्धाद्धिकद्वयरोपनिक ०ॅ क्षेत्राङ्कतोपि बू रोव २ ॥ त... (अत्र प)-

३. त्रार्थे साक्षि – – – – – – वंलखं ब्रह्मपुरि राजउपाध्याय श्रीलुंगुदेवजुस: प्रते थ्व बु दान बियो बु थ्व धारणतों – – – वन मदो – काया जुरो ०ॅ तलपति दानपत्र प...

९२ सङ्ख्या

ने. सं. ७५४ [वि. सं. १६९०] फाल्गुनकृष्णअमावास्या

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४० : ८–९ मा छापिएको छ ।

९३ सङ्ख्या

ने. सं. ७५६ [वि. सं. १६९५] चैत्रशुक्लप्रतिपदा

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई १८३६/६

मूलपाठ

१. १ सम्वत ७५६ चैत्रशुद्धि १ श्रीपागंदेश भुतिनिद्वंत्वाल लं वंतागृह ॥ त्वहकाल विश्व क्रमि-
२. या हस्तोद्धार श्रोहो मोहोर टंका चौचालिश टंकाङ्क तव टंका पियपि ४४ तस्य व्रषंप्रति कलन्त्र मो-
३. होर टंकाश जाक्य फं १ कुड स्व ३ थ्वते धारे तीन थंने जुरो तस्य बन्दक रणिया स्ववाश छेंश जुरो ॥
४. भाषा बन्दक तुल्य मदो सायश मोहोर टंका प्रत्य बनिज रासि त्याङा धनि श्रीस्वहरनिह्म गृह ॥
५. द्विजवर श्रीकृष्णशंकरदेव शम्मनस साक्षि चाकलंबाहारवासित विप्र श्रीमोहन गयावारजुस
६. दृष्ट ॥ थ्वते टंकाया रणि खोछेंपाछें मब्यंङ जुरो शुभं ॥

(पछाडिपट्टि)

१. विश्व क्रमिया
२. पागं देशया

९४ सङ्ख्या

ने. सं. ७५६ [वि. सं. १६९६] ज्येष्ठकृष्णनवमी

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४१ : ४–५ मा छापिएको छ ।

---

२२. रोको ओकारको दण्ड देखिन्छ ।

२३. न्नको सामै देखिन्छ ।

९५ सङ्ख्या

ने. सं. ७६० [वि. सं. १६९६] चैत्रशुक्लतृतीया

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १८३६/२१

मूलपाठ

१. ᳵ सम्बत ७६० चैत्रशुद्धि ३ स्वहरनिह्म वंता पिता द्विजवर श्रीहरिशंकरदेव शर्म्मणसन जेष्टपुत्र द्विजवर श्री-
२. कृष्णशंकर शर्म्मण कनेष्टपुत्र द्विजवर श्रीशिवशंकर शर्म्मण थ्व शक्र नेह्म फुकिजयात छे वडि वन्ता बिरङाया
३. भाष थ्वते ॥ भाषा स्वहरनिह्म वंता यिथ्वछे वंता मूर लिफुलिबि थथंवस शुंढि जुरो लं जोय ददाजुया मूरछे लं-
४. न दिनरात्रि वहरपं लं वनेमाल थ्वते वडि स एव कनेष्टपुत्र श्रीशिवशंकर शर्म्मनस थवसेव शुढो वडि
५. जुरो ॥ वडि जिव मजिव धास्यं लिथोच मदो हङाया नामन विवाद द्वाकारे थ्यथ्यस्यं शुढकेमाल दहिन वा
६. थ्यथ्य यतोरे मलेज्यं ने मदो ॥ साक्षि बखनिह्म द्विजवर श्रीहरिनाथ शर्म्मण श्रीमोहोन गयावारजु थंबु
७. द्विजवर श्रीदामोदर शर्म्मन एते दृष्ट ॥ उति भाषा नेभिं दो ॥ शुभं ॥

(पछाडिपट्टि)

वंड पति

९६ सङ्ख्या

ने. सं. ७६२ [वि. सं. १६९८] कार्तिककृष्णतृतीया

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २१३१/३३

मूलपाठ

१. ᳵ सम्वत् ७६२ कार्त्तिकवद्धि ३ लंखवोलं चाबाहारगृह ॥ धन्वन्तरि काशिराज वैद्य भारो येतछेबाहार अमा-
२. त्य इन्द्रसिंह भारो उभयस नाम्नेन स्वहस्तेन स्ववाचा प्रतिपन्नेन भूतेन निक्षेपन याङ दुंता वा फं पि ४ जाके फं ३
३. वितु वैद्यया व्राह्मणभोजनगुथिया जाके फं ५ ङान दुथें हंग ह्मं २ थ्वते वा जाकेया वरशानन दुये व गुथि-
४. या हंस नेह्मं व श्रीमत्श्री ३ चण्डेश्वरि भट्टारकासहे सकेंमङा पुनिसि पेह्म, रिव तिराख कुह्म, स यव श्रीपर-
५. मेश्वरस्के पूजा याङन यंजमाल हङाया गुथिसन चिन्ता याङत यंजमाल रोप याय मतेव रोप याकारे

६. गोब्राह्मणादि पंचमाहापातक जुरो रोप मयाकारे उतोत्र जुरो ॥ साक्षि शिवराम भारो श्रुट ॥ (शुभ ॥)[२४]

(पछाडिपट्टि)

दानप त्र

९७ सङ्ख्या

ने. सं. ७६३ [वि. सं. १६९९] फाल्गुनकृष्णअमावास्या

नेपाल राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ४९ सङ्ख्याको बट्टामा क्रमसङ्ख्या ७१९ को रूपमा मूल पत्र छ।

नेपाल–जर्मनहस्तलिलिखतग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई ६५८/२९

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको गोलो छाप छ। फोटोमा छाप स्पष्ट नआएकोले अरू बयान गर्न सकिएन।

मूलपाठ

१. ॡ शुभ ॥ ॐ अद्य वाहाकृपे ॥ वैवश्वतम्वनोंतरे ॥ श्रीकलिजुग्य भट्टरखण्डे जाम्बोदिपे हेमतपादेस्य ॥ श्रीन्यायपारदेस्य ॥ श्रीमतश्री ३ पशुपतिसंनिधाने श्रीवाशुकिक्षेत्र वाग्मत्याया पछि १ मकुरे ॥ विष्णुमत्याया पूर्व्वकुरे ॥ एभि स्थाने ॥

२. श्रीकाष्टमण्डपनगरे ॥ श्रीमत श्री ३ लिछिकेसवभट्टारकस्य ॥ अद्य फाल्गुणमासे कृष्णपक्षे अमावास्याया तिथौ ॥ राहुग्रास्ते दिवाकरे श्री ३ सूर्यग्रासमाहाप्रव्वेंवेलास अद्यादि श्रीयंग्र अथक्वतोंर देवर यंताछे रखह्मन भारोस नाम्णे-

३. नकेण स्वहस्ते स्वविद्यमानेन ॥ स्ववाचा पतिमुतेन ॥ स्वनिमित्याथ्यन बु रो २ ताखा दोवांता किपेद फं ३८[२५] बंरसान दवथ्य श्रीमतश्री ३ लिछिकेसवनारायनसके दुता अथक्वस चाक्रमतगुथि दयकं दुता जुरो भिमएका-

४. दसि कुह्न॰ छोयकं यंजमारो जुरो ⪞ श्री ३ नानंजु पुजा याययात पंचामित दयकाव पुजा जु छि १ देखह्ना दंम १ छोयाव सति कुह्न॰ देवरहिक ब्रह्मं छि १ देखह्ना ह्मुति दंम २ प्वदित ब्रह्मं न ह्मं छि १ श्रीनरसिंहदेव ब्रह्मं न ह्मं छि १ थ्वपनि

५. स्वह्म ब्रह्मं भोकं यजमारो जुरो ब्रखप्रति तत्र पुने फरे अछिद यङ निव्रपेमार \ जतो सास्त्रो ततो फर संप्राप्त्रा भवतु ⪞ थ्व दत रोप याकारे पञ्चमाहापातक रावव जुरो लोप मयास्य नित्रपकारे अनिग्रह उतोदर जुयिव स्वदत्त पर-

---

२४. मूल ताडपत्रमा शको अघिल्लो भाग देखिन्छ।

२५. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी बु रो २ देखि फं ३८ सम्म लेखिएको छ।

६. दत्त वा जो हरि वसुधारा षष्टिवखशहश्रानि विष्ठाया जायने क्रिमि श्वते भाखा दृष्टसाक्षि श्रीमतश्री ३ जावतचन्द्रशुर्जमेदनि श्रेयोऽस्तु ।। संम्बत ७६३ फाल्गुणमासे कृष्णपक्षे ।। अमावास्यातिथौ ।। राहुग्रास्ते दिवाकरे श्री ३ सूर्यग्रास

(दायाँ फट्केमा)

माहापर्व्ववेरास शुभ ।।

९८ सङ्ख्या

ने. सं. ७६५ [वि. सं. १७०१] माघकृष्णप्रतिपदा

यो पत्र मोहनप्रसाद खनाल २०२८ : २६–२८ मा छापिएको छ।

९९ सङ्ख्या

ने. सं. ७६६ [वि. सं. १७०२] फाल्गुनशुक्लचतुर्थी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई १०६७/१८

मूलपाठ

१. ၆ श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत् ७६६ फार्ल्गुणशुक्लः ।। चतुर्थ्यान्तिथौ ०ॱ श्रीललितब्रुमायां श्रीमानिग्लके पूर्व्वस्थ, श्रीनोग्ल चाकलं वंता शिवनिह्म गृहवास्तव्य द्विजवल श्रीहरिकृष्णदेव शर्म्मणश नाम्नेण स्वक्रियं स्वमुर्ज्यमानिकं ।। पिंथछें लाछ यंतागृह ॱ एमराज भावोया नाम्ना सकासातः ।। श्रीगुशतलविहारि वंने लं ॱ योता ×××××× पातालभुंनामप्रदेशे ।। जिकिरा...

२. मतः ।। जिवनरामया व्यञ्जनवातिकाशिमायां ग्राहकस द्वयोश[२६] उत्तरतः ।। ।। धर्म्मकेश भावोया ॱ व्यञ्जनवातिकाशिमायां ,, पूर्व्वतः ।। श्रीदथलाछ ह्ल ॱलछें शिवराम भारोश व्यञ्जनवातिकाशिमायां दक्षिनतः ।। एतेषाम्मध्य ॱ ता व्यञ्जनवातिका लथ्यामार्ग्गेण ॱ पछिमगमणे ॱ ता पातालभु ॱ सार्द्ध सह ॱ दुय द्वाराङ्क द्वार नसित्या २× दाङन श्वते परिमान जुरो ।। एते पातालभु शकर्षकं स्मपरिभोज्ञ जथानगर–(कालप्रवर्त्तमान)-

३. मूल्यमादाय क्रविक्रस्वाधिनेन तेनानिवृर्त्तकं ॱ न्यायन क्रिविक्रीयत भवति ,, जदि स्यात् देविकराजिविना ॱ ता पाताल ,, भुन खात्या जुको शंकटव्यावादकाले ॱ तदा धाण्णंकेन परिसोधनियं ॱ अत्र पत्रार्थे दृढिः करनाय

---

२६. यां र उको बीचमा यस्तो ⌇ चिह्न दिई तल खाली ठाउँमा अगाडि त्यही चिह्न दिएर ग्राहकस द्वयोश थपिएको छ र त्यसपछि यस्तो X चिह्न दिइएको छ।

साक्षि धार्ण्णसा भ्राता द्विजवल श्रीविष्णुदेव शर्म्मणस मेक दृष्ट ।। ता पातालभुंया क्रि प्न सर्व्वसोधान ‸ पाचकं ‸ पुरण धूंग्व जुरो ।। शुभः ।।

१०० सङ्ख्या

ने. सं. ७६६ [वि. सं. १७०३] भाद्रशुक्लसप्तमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १८३५/१६

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ ।

मूलपाठ

१. ᳀ श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत् ७६६ भाद्रपदशुक्ल ।। सप्तम्यान्तियौ । श्रीललितब्रुमायां श्रीमानिग्लके ˋ पश्चिमस्थ । श्रीसोहोलनिह्मं वंतागृह ब्रह्मपुरो द्विजवल श्रीकृष्णसङ्कल सर्म्मनस नाम्नानां सकासात् जलमण्डप पुषुलि यंता यिनायकोछें रूद्रसिंह भारोस नाम्नेन स्वक्रियं स्वभुर्ज्यमानिकं । कमलशिको गाडवाल वाटिकानामप्रदेशे ।। मार्ग्गशिमायां पश्चिमत ˋ क्षलसिमायां उर्त्तरत ˋ पुलचो काशिराज भारोस वाटिकाशि-

२. मायां पूर्व्वत ˋ श्रीश्रीराजया वाटिकायां दक्षिनत ।। एतेवा मध्य ता वाटिका साद्धसह त्रय कर्षाङ्क कर्ष स्व ३ प्न नसि २ भुय पुलचो ग्वाथको बु क्षत्रनामप्रदेशे ।। अतकिवाहाल नारायनदाश भारोस ˎ बुन यो ˎ काशिराम ˎ माहातपनिस बुन ˋ यं ˋ फेगादोछे सत्यराम भारोस बुन ˎ वं ˎ तवननि जंसिघा भावोया बुन ˎ ये ।। एतेवा मध्य ता क्षत्रमेक रोवाङ्क रोवो ‸ छ १ एते वाटिका क्षत्र सकर्षकं सम्मपरिभोज्ञं जथानगलकार-

३. प्रवर्त्तमाणेन संचालाघेन जथोचितमुल्यमादाय क्रिविक्रीस्वादिन्यन तेनानिवृत्तिकं न्यायण क्रयण विक्रीयतम्भवति ।। जदि स्यात् देविकराजिक वेना संकतव्यावादकारे तदा धार्ण्णकेन परिसोद्धं नियं ।। अत्र पत्रार्थ्य साक्षि धार्ण्णकस पुत्र विश्वसिंह भारोस मेक दृष्ट ।। ता वाटिका क्षत्रयां क्रि पन द्वाको सर्व्व सोधान पुलन पाचकं धुंग्व जुरो ।। शुभं ।।

(पछाडिपट्टि)

क्षमसिषे

१०१ सङ्ख्या

ने. सं. ७६६ [वि. सं. १७०३] आश्विनकृष्णद्वादशी

यो पत्र महेशराज पन्त २०४६ : ७३–७४ मा छापिएको छ ।

१०२ सङ्ख्या

ने. सं. ७६७ [वि. सं. १७०४] आश्विनकृष्णसप्तमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई १६७०/१७

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ॥ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत् ७६७ आश्विनिकृष्णः ॥ सप्तम्यान्तिथौः ॥ श्रीललितब्रुमायां श्रीमाणिग्लके पश्चिमस्थ ॥ श्रीबुयाबाहाल ननि येतागृह ॥ वज्राचार्य्य श्रीजिरषजु भार्त्य श्रीपुर्नसिंहजु भार्त्त श्रीबन्धर्वसिंजु थ्व स्वंह्म फुकिजस नाम्ना सकासात् ॥ श्रीहङ्ग्या हतकोबाहाल योकुरिगृह ॥ सावयवंश श्रीधनजु भार्त्ते श्रीवोसिंहजु थ्व नेह्म फुकिजस नाम्नेन स्वकीयं सभोर्ज्यमाणिकं ॥

२. यितुंगाडवातिकानामप्रदेशे ॥ धार्ण्णकस ब्वगोत्र श्रीमयर्णसिंहजु श्रीजिनिजु थ्वपनिस वातिकाशिमायां पश्चिमत ॥ श्रीराजया वातिकाशिमायां उर्त्तरत ॥ बषनिह्म द्विजवल श्रीविश्वनाथ उपाध्या सर्म्मनस वातिकाशिमायां पूर्व्वंत ॥ श्रीराजया वातिकाशिमायां दक्षिनतश्च ॥ एतेखाम्मध्य ता यितुंगाडवातिका सार्द्धाद्धिकमेककर्षाङ्क कर्ष छि १ पन नसि २ एते वा-

३. तिका सकर्षकं स्मपरिभोज्ञं यथानगलकालप्रवर्त्तमानेन संचालार्घेण जथोच्यतमूल्यमादाय क्रयविक्रयस्वादिनेन तेनानिर्वृत्तिकं न्यायन क्रेन विक्रीयतम्भवति जदी स्याद्दैवीकलाजीक विना ता वातिका सङ्कुटव्यावाडकारे तदा धार्ण्णकेण परिस्वधनियं अत्र पत्रार्थे दृढिकलनाय साक्षि धार्ण्णकस अबा श्रीकीर्तसिंहदेवजु दृष्ट ॥ ता वातिका सर्व्व स्वधान पुर-

(दायाँ फट्केमा)

अ घुंग्व जुरो ॥

(पछाडिपट्टि)

१. यितुं गाडव-

२. लक्री र २

१०३ सङ्ख्या

ने. सं. ७७० [वि सं. १७०६] चैत्रशुक्लसप्तमी

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४० : ९३–९४ मा छापिएको छ।

१०४ सङ्ख्या

ने. सं. ७७० [वि. सं. १७०७] वैशाखकृष्णसप्तमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २१३५/२०

यस पत्रमा छाप झरेको छ ।

मूलपाठ

१. १ शुभ ।। सम्वत् ७७० वैशाखवद्धि ७ श्रीशंकोभुमौ ‸ श्री ३ स्वयम्भुचैत्रस्थाने ‸ ग्राहाक ‸ चाकरंषुतोर ‸ वागोड तुंथिछें ‸ गृहवास्तव्य ‸ सिराम नाम्नान सकाशात् ‸ तत्रैव स्थाने ‸ धार्ण्णक स्वतोर ‸ स एव नाम छें ‸ गृहाद्धिवाशिन ‸ बेखानाम्ने सुक्रीयं सुभुज्येमानिकं ‸ वसुरामकस्य पातारभुमेन पश्चिमत ‸ पूर्ण्णसिंहकस्य गृहेन ‸ उत्तरत ‸ मार्ग्गेन पूर्व्व[२७]त ‸ ग्राहाकस्य गृहेन पातारभुमेन दक्षिणतश्च ‸ एतेषां मध्य ‸ वागोडतुंथिगृहनाम-सज्ञकं ‸ तत्गृहांकतोपि ‸ जाव पातार तछें खा २ ततगृह श्रद्ध

२. उर्द्ध बहिर्द्वारमेकं द्वयं दिनिका ‸ यक्षस्थापन मार्ग्गधारा पूर्व्वस्वसिमापलिभोगं ‸ यथादेशकारप्रवर्त्तमानसंचारा-र्घेन सुवर्ण्णमून्यमारार्घप्रढौकृतं क्रयविक्रयस्वादिनेन क्रीयविक्रीयस्तम्भवति ‸ यद्यस्या देवीकराजिक ‸ व्याघाट-परेन पीडा स्यात्तदा धार्ण्णकस्य पलिशोधनीयं च ‸ अत्र पत्रार्थे दृष्टसाक्षि विप्र श्रीपुरुशोत्तमदेव ‸ कल्याण भारो ‸ पूर्ण्णसिंह भारो ‸ जयनारायण भारो ‸ पंचप्रभृति ।। लिखित दैवज्ञ उग्रमाल ।। शुभ ।। ‸

(पछाडिपट्टि)

१. सिरामया

२. छे ।।

१०५ सङ्ख्या

ने. सं. ७७१ [वि. सं. १७०८] आषाढशुक्लत्रयोदशी

यो पत्र **रोलम्ब** २०३९ : १६ मा छापिएको छ ।

१०६ सङ्ख्या

ने. सं. ७७२ [वि. सं. १७०८] चैत्रकृष्णचतुर्थी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १८३५/३७

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको गोलो छाप छ । फोटोमा छाप स्पष्ट नआएकोले अरू बयान गर्न सकिएन ।

---

२७. पहिले लेखेको मेटेर र्व्व लेखिएको छ ।

मूलपाठ

१. स्वस्ति ।। श्रीश्रीजयसिद्धिनरसिंह मल्लदेव प्रभु ठाकुलसन, नकविहारिटोल सोहरनिह्म, वन्तागृह-निवासी ग्राहक द्विजवरश्रीकृष्णशंकरशर्म्मणनाम्ने प्रसादीकृतं ।। सोहरनिह्म वन्तागृह पातालनाम-प्रदेशे ।। श्रीहरिविष्णु शर्म्मणस परिवव्वो लिबिव्वो शिमायाः पश्चिमत, ग्राहकस गृहपातालशिमायाः उत्तरत ग्राहकसगृहव्वो लाछव्वो शिमायाः पूर्व्वतः, श्रीश्रीराजया गृहव्वो, श्रीहरिविष्णु शर्म्मणस...

२. प्रवेश पश्चिमाभिमुख तदगृहजाव खाछि १ कु सूयनसि ३२ लिबि खा नसि २ जव नसि २ भूय ईशानदिशे ब्वाक व्यञ्जनवातिका खा स्वं ३ कु १७ थ्वया चात्राघाट, पूर्व्व विश्वराजया, दक्षिण श्रीहरिविष्णुजुया छें, पश्चिम, श्रीहरिविष्णुजुया छें, उत्तर मूल लं थ्वते चात्राघाटन दुं जुरो, थ्व वयंव वनेयात लं ह्लाजेलथ्यं जुरो, तदगृहभूम्यां यथानगरकालप्रवर्त्तमानेन सुवर्ण्णपुष्पमालार्घप्रढौकृतमा(दाय स्वाधीनानिवर्त्त)-

३. कं न्यायेन क्रीबिक्रीन प्रसादारया जुरो अत्र पत्रार्थे दृष्टसाक्षी श्रीश्रीजयश्रीनिवास मल्लदेव ठाकुल श्रीश्रीजय-ज्योतिर्न्नरसिंह मल्लदेव ठाकुल उभयस, लिखित दैवज्ञ उद्धवराज, सम्बत् ७७२ चैत्रकृष्णचतुर्थ्यां तिथौ ।। भर्ण्ण शुद्धकं दुंते धुङ ।। शुभ ।।

१०७ सङ्ख्या

ने. सं. ७७२ [वि. सं. १७०९] नष्टवैशाखकृष्णद्वादशी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २११६/४६

मूलपाठ

१. श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत् ७७२ नष्टवैशाखवद्धि १२ श्रीश्रीजयसिद्धिनरसिंह मल्लदेव प्रभु ठाकुलसन, श्रीसोहर-निह्म वंतागृह द्विजव[२८]र श्रीकृष्णशंकर शर्म्मणस्त

२. भास चोस्यं बिरङाया भाष थ्वते जुरो, भाषा ह्ङवया दुंधन पिंधन श्रीमाधवदेवजुसन प्रसन्न मजुयाया ल्याखस, बाखा छें जुक्व श्रीकृष्णशंकरजु भ्रात्तेस

३. हस्त क्रीबिक्रीन स्वभ्रायित याङ शुद्धकं बिया जुरो, थ्वतेया साक्षी वथलाछ लं येतागृह, हरिशंकर भारोस दृष्ट ।। शुभ ।।

(पछाडिपट्टि)

भास पति

---

२८. ज र रको बीचमा पर्ने गरी माथि खाली ठाउँमा व थपिएको छ ।

१०८ सङ्ख्या

ने. सं. ७७२ [वि. सं. १७०९] वैशाखकृष्णद्वादशी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या एच् ३२१/१७

मूलपाठ

(छाप खस्न जाँदा र छापमुनिको दोब्रयाएर सिइराखेको अंश फुस्किन जाँदा देखिन गएका अक्षर)

१. ℓ शुभं ।। क्र ६ जव १× तवपु-
२. ष्युडि येता ͺ अंक मो टं २८१
३. शु १ क्रीपत्रमिदं ।। शुभ ।।

१. ℓ स्वस्ति ।। श्रीश्रीजयसिद्धिनरसिंह मल्लदेव प्रभु ठाकुलसन ͺ थम्बुटोल बखनिह्म गृहनिवासी ग्राहक द्विजवर श्रीविश्वनाथदेव उपाध्या शर्म्मण नाम्ने प्रसादीकृतं ͺ तवपुषुडि येता वातिकानामप्रदेशे ͺ चेतन जागुथिया वातिकाशिमायाः पश्चिमत ͺ मार्ग्गेण उत्तरत ͺ मार्ग्गन्वो सतरगुथिया वातिका ͺ श्रीश्रीराजया वातिका ͺ एते शिमायाः पूर्व्वत ͺ श्रीश्रीराजया ͺ तानिग्ल श्रीकाशीरामजु फुकिजया वाति[२९]काशिमाया दक्षिणतश्च ͺ एतन्मध्ये तद्वातिका[३०] कर्षाङ्क कर्ष

२. ह्लश ७ जव स्वं ३ भूय पश्चिमदिशे वातिकानामप्रदेशे ͺ मार्ग्गेण पश्चिमत ͺ हाकुदेव तम्वतद्याचो ͺ गुथियाचो द्वयोस वातिकाशिमायाः उत्तरत ͺ थंबु जगी भारोस वातिकाशिमायाः पूर्व्वत श्रीगोपीराम शर्म्मणस वातिकाशिमाया दक्षिणतश्च ͺ एतन्मध्ये तद्वातिका पादार्द्धमेकजवाधिकमेककर्षाङ्क कर्ष छि १ जव छित्या १× तद्वातिका यथानगरकालप्रवर्त्तमानेन सुवर्ण्णपुष्पमालार्घप्रढौकृत मोहोर टंका नेशल यछि २८१ शुकि १ आदाय स्वाधिनावर्त्तकं न्यायेन क्री-

३. बिक्रीन प्रसादारपा जुरो अत्र पत्रार्थे दृष्टसाक्षी ͺ श्रीश्रीजयश्रीनिवास मल्लदेव ठाकुल ͺ श्रीश्रीजयज्योतिर्न्नरसिंह मल्लदेव ठाकुल उभयेस ͺ लिखित दैवज्ञ उद्धवराज ͺ सम्बत् ७७२ वैशाषकृष्णद्वादश्यां तिथौ ।। भर्ण्ण शुद्धकं दुंते धुंङ ।। शुभ ।।

१०९ सङ्ख्या

ने. सं. ७७८ [वि. सं. १७१४] पौषशुक्लतृतीया

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १८३५/३२

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ ।

---

२९. वातिपछि लेखिएको सवातिको डिकोभन्दा माथि हरेक अक्षरमा चारवटा यस्तो । चिह्न दिई ती अक्षर काटिएका छन् ।

३०. तद्वातिकापछि ५ अक्षर नबुझिने गरी मसीले मेटिएको छ ।

मूलपाठ

१. ९ श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत् ७७८ पौषशुक्ल ।। तृतियां तियौ श्रीललितब्रुमायां श्रीमाणिग्लके वायुव्यकोलिके सोहरनिह्म कनेष्टपिता द्विजवर श्रीशिवशंकर शर्म्मणस नाम्नेन स्वकीयं स्वभुज्यमानिकं स एव सोहरनिह्म वन्तागृह भ्रातापुत्री कमरावति ब्राह्मणीजुस नाम्ना सकाशात् लोहोलंको
२. लंन खव वातिकानामप्रदेशे क्वनिह्म भवानिशंकरया वातिकायां पश्चिमत ।। उत्तरत ।। मार्ग्गशिमायाः पूर्व्वत ।। खेरशीमायाः दक्षिणत ।। एतत्मध्य ता वातिका चतुर ऋषाङ्क वातिका ऋष पि ४ थ्वतेया अर्द्ध भाग जुक्व जुरो ‸ एतद्वातिका शकर्षकं समपरिभोज्ञं यथानगरकारप्रवर्त्तमानस्तथा
३. संचारार्घेन यथोचितमूल्यमादाय क्रिबिक्रीस्वाधिनेन तेनानिवर्त्तकं न्यायेण क्रेण विक्रीयतम्भवति यदि स्याद्दैवीकराजिक विना ता अर्द्ध भाग जुक्व संकटव्यावादकारे तदा धार्ण्णकेन परिसोधनीयं अत्र पत्रार्थे साक्षी पुत्र द्विजव श्रीशंकरनारायण शर्म्मण दृष्ट ।। श्री पन सर्व्व सोधान धुंव जुरो ।।

(बायाँपट्टि)

१. ९ लो हो
२. लंक्व व
३. र या
४. ।।

११० सङ्ख्या

ने. सं. ७७८ [वि. सं. १७१४] फाल्गुनशुक्लपूर्णिमा

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४१ : ७५ मा छापिएको छ ।

१११ सङ्ख्या

ने. सं. ७७९ [वि. सं. १७१६] श्रावणकृष्णचतुर्थी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई २१३२/१

मूलपाठ

१. (९ श्रे)योऽस्तु सम्बत् ७७९ श्रावणवद्धि ४ श्रीमत्कान्तिपुरमहानगरे ‸ श्रीयम्बुब्रुमायां श्रीगर्गागुरके ‸ श्रीयंताखातोर ‸ अतरखुबहीरि रीपछे जिनिदेवकस्यं नाम्नां सकासात ‸ स यव तोरं स यव छे श्रीगर्गाजु ब्रह्मुनिकस्यं नाम्ने शुक्रीयं शुवुज्यमानिकं ‸ स यव छें गृहेनामणज्ञे ‸ ग्राहाकया गृ(ह)...
२. (यथ)ादेशकारप्रवर्त्तमानसंचारार्घेन शुवर्ण्णमुरमादाय स्वादीनानवंतुकन्यायन श्रीविक्रीय भवति ‸ तत्रा धारनकस्यं निमित्तेन जदि संकतव्रावादपिडा स्यांत ‸ तदा धारनकेन परिशोधनियञ्च ‸ अत पत्रार्थे दृष्टसाक्षि धारनया ‸ श्रीविरश्वर भर्त्तजु ‸ ...

११२ सङ्ख्या

ने. सं. ७८२ [वि. सं. १७१८] कार्तिककृष्णसप्तमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई २१२९/३६

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैंथोप्ला भएको गोलो छाप छ। छापको बीचमा त्रिशूल, त्यसभन्दा माथि श्री, त्यस अक्षरको दायाँबायाँ दुवैपट्टि चन्द्र, दायाँ चन्द्रको मुनि ३, बायाँ चन्द्रको मुनि वा, ३ को मुनि हि, वाको मुनि नि अक्षर देखिन्छ।

मूलपाठ

१. ६ श्रेयोऽस्तुः सम्बत् ७८२ (का)र्त्तिकमासे, कृष्णपक्ष ॥ सप्तम्यां तिथौ, श्रीमत्कान्तिपुरमाहानगरे, श्रीयंबुब्र्मायां, श्रीगांगुरंके, केरंतोरके, राछ यौता ब्रह्मपुरीछे, द्विजवल श्री देव्यन्द्रराज देवउपाध्यजुस, नामनां, शुकृयं सुपूज्र्यमानिकं, श्रीदेवपर्त्तनभुमो गो(रोदेश)...

२. वागेश्वरीस्थान्य, पंदुराछतोरके, राछ यौताछे, भिक्षु श्रीजितपारजुया नामनां सकासात, गोरोदेश, नवहलतोर, हिंति यंतागृहनामसंज्ञकं, गृहांगणस पछिमत, धर्म्मशारा श्रो पनारिसिमायां, उतरत, देवया श्रो, गंगाधलश्रो गृहेन (दक्षिणत गृ)हागणसे पू(र्व्वत)...

३. अंके च, थुते चतुराघातन दु हिति यंताछे खा स्व ३ चुरं २ कु १४ × जुरो ॥ तत गृहसे जथादेशकारप्रव्वर्त्तिमानसंचाराघेन सुवर्ण्णमूलमादाय, स्वादिनानंवंतुकं न्यायन, कृविक्रीयतं भवति, तत्रा धारणकसे निमीतेन जदि शंक्यतव्यावाडपिडा स्यात् तदा धारणंकेन (परिशोधनीयं)...

४. प्रति मार खंड पायस कृबिक्रीन काया जुरो, अत पत्राये दृष्टसाक्षि, भातेपुत्र, द्विजवल श्रीरत्नेश्वरदेव उपाध्याजु ॥

११३ सङ्ख्या

ने. सं. ७८२ [वि. सं. १७१६] वैशाखशुक्लतृतीया

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई २०९२/२७ र एच् १७४/२४

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैंथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ। छापको माथिल्लो अलिकता भाग फुटेको छ।

मूलपाठ

१. ८ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ७८२ वंशाषशुक्लतृतीयायां तिथौ श्रीललितब्रुमायां श्रीमाणिग्लादुत्तरस्य यंपिविहारि गडछेननि वंकुलिगृह धरर्मसिह भावो भ्रातो सहस्य नाम्ना सकासात्, यंपिबाहार योतागृह जर्खसिह भावो भ्रातापुत्र जराज भावो द्वयो नाम्नेन स्वकीयं स्वभुज्यमानिकं, गुतासिक्वक्षेत्रनामप्रदेशे, श्रीश्रीराजया, श्रीगणेश पाठक

२. फुकिजया ध्वव्वंगाडविहारिया एते क्षेत्रेण पश्चिमत , स्वहरनिह्मं वन्ता ब्राह्मणया स एव श्रीगणेश पाठकया द्वयो क्षेत्रादुत्तरत , अभेडमोड गुथिया श्रीगणेश पाठक फुकिजया , तवलहृङ रुद्रवरम जोसि फुकिजया एते क्षेत्रेण पूर्व्वत , श्रीगणेश पाठक फुकिजया , यितिलंहृङ बंदेतो स द्वयो क्षेत्रेण दक्षिणतश्च , एतन्मध्ये

३. तत्क्षत्र स्वंबोशिन पादोनद्वयो रोपनिकं रोवाङ्कः रोव छि १ पयि स्वं ३ तत्क्षेत्र यथानगरकालप्रवर्त्तमानस्तथा संचारार्घण यथोचित्मूल्यमादाय क्रयविक्रयस्वाधिनावर्त्तकं न्यायेन क्रयेन विक्रयतम्भवति यदि स्याद्दैवीकराजिक विना त तत्क्षेत्रस संकतव्यावादकाले[३१] धाधार्ण्णकेन परिशोधनीयं अत्र पत्रार्थे साक्षी , धार्ण्णकस्य स्वगोत्र भ्रातापु-

(पछाडिपट्टि बायाँ)

१. त्र गोविन्दराज भावोस दृष्ट ।। थ्व छेंया क्री प-

२. न सर्व्व सोधान पाचकं धुंग्व जुरो ।। शुभ ।।

(पछाडिपट्टि दायाँ)

१. गुता सि

२. वव या

११४ सङ्ख्या

ने. सं. ७८३ [वि. सं. १७२०] भाद्रशुक्लप्रतिपदा

नेपाल राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ५२ सङ्ख्याको बट्टामा क्रमसङ्ख्या ७७० को रूपमा मूल पत्र छ ।

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई ६७०/६ र ई १११८/१२

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको गोलो छाप छ । फोटोमा छाप स्पष्ट नआएकोले अरू बयान गर्न सकिएन ।

मूलपाठ

१. ॐ स्वस्ति ।। श्रीश्रीजयजितामित्र मल्लदेव प्रभु ठाकुरसन प्रसादारपा , स्थानस्य उत्तरदिशप्रदेशे , श्रीश्रीराज-भूमेन पश्चिमतः उत्तरतः पुयकस्य क्षेत्रेण पूर्व्वतः धनदासिकस्य क्षेत्रेण दक्षिणतश्च , एतन्मध्ये , खिपाकोनाम-

३१. विना तपछि यस्तो ^ चिह्न दिई तल खाली ठाउँमा पङ्क्ति जनाउन १ लेखेर तत्देखि कालेसम्म थपिएको छ र त्यसपछि यस्तो ; चिह्न दिइएको छ ।

संज्ञकं तस्य क्षेत्राङ्क ॑ अष्टरोपनिकं रो ८ भूय ॑ दक्षिणदिश ॑ उपाध्याकस्य क्षेत्रेण ॑ पश्चिमतः केशवकस्य क्षेत्रेण उत्तरतः गेष्ठीक्षेत्रेण पूर्व्वतः ॑ मार्ग्गेण दक्षिणतश्च ॑ एतन्मध्ये ॑ खापिक्षेत्रनामसंज्ञ(कं)...

२. तस्य क्षेत्राङ्क नवरोपनिकं रो ९ भूय ॑ पूर्व्वदिश ॑ रामदासकस्य क्षेत्रेण पश्चिमतः गया ॑ हाकुदेवकस्य क्षेत्रेण उर्त्तरतः विभुसिकस्य क्षेत्रेण पूर्व्वतः[३२] दक्षिणतश्च ॑ एतन्मध्ये ॑ ख्वर्राक्षेत्रनामसंज्ञकं तस्य क्षेत्राङ्क षट्रोपनीकं रो ६ भूय ॑ आग्नेदिश ॑ जित्रसिकस्य क्षेत्रेण पश्चिमतः वादेकस्य क्षेत्रेण उर्त्तरतः सूर्जकस्य क्षेत्रेण पूर्व्वतः श्रीश्रीराजकुलक्षेत्रेण ॑ दक्षिणतश्च ॑ एतन्मध्ये ॑ नलोनचोक्षेत्रन...

३. कं ॑ तस्य क्षत्राङ्क षट्रोपनीकं रो ६ भूय ॑ दक्षिणदिश ॑ चुकुतिकस्य क्षेत्रेण ॑ पश्चिमतः श्रीदेविदासकस्य उर्त्तरतः गोष्ठिक्षेत्रेण पूर्व्वतः बोधिकस्य क्षेत्रेण दक्षिणतश्च ॑ एतन्मध्ये ॑ खापिक्षेतनामसंज्ञकं तस्य क्षेत्राङ्क त्रीरोपनिकं रो ३ भूय ब्वाक चखुस ॑ तत क्षेत्र यथादेशकालप्रवत्तमानस्तथा संचारार्घेन सुवर्ण्णपुष्पमालार्घमादाय क्रयविक्रय ॑ स्वाधिनेन क्रयेन विक्रीयतं भवति ।। श्रीखप्वंभुर्म्या ॑ श्रीचनीगरस्थाने ॑ श्रीजयन्तादेवि ॑ नाम्नी प्रसादिकृतं ॑ अत्र पत्रार्थे ॑ दृष्ट(साक्षी)...

४. ललितसिंह भारो ॑[३३] अमरसिंह भारो ॑[३४] लिखिति कायस्थ ॑[३५] दातेकस्य पुत्र ॑[३६] रामचन्द्र ।।[३७] सम्बत् ७८३[३८] भाद्रपदशुद्धि १[३९] ।। ० ।। ॑

(पछाडिपट्टि)

१. पूर्व्व तलपत्र दानपति यारेङस
२. पि मकाया स एव दानपतियाकें
३. जुरो ।। शुभं ।। पुनर्भाषा ।। सम्ब-
४. त् ८३० वैशाखपूर्णिमा ॑ थ्व कुह्न
५. दानपत्र चोया जुरो ।। शुभं ।।

११५ सङ्ख्या

ने. सं. ७८४ [वि. सं. १७२१] श्रावणशुक्लत्रयोदशी

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४१ : ३५-३६ मा छापिएको छ ।

---

३२. पूर्व्वतः पछि केही ठाउँ खाली छोडेर दक्षिणतश्च लेखिएको छ ।
३३. भारो ॑ पछि धेरै ठाउँ खाली छोडेर अमरसिंह लेखिएको छ ।
३४. भारो ॑ पछि धेरै ठाउँ खाली छोडेर लिखिति लेखिएको छ ।
३५. कायस्थपछि धेरै ठाउँ खाली छोडेर दातेकस्य लेखिएको छ ।
३६. पुत्र ॑ पछि धेरै ठाउँ खाली छोडेर रामचन्द्र लेखिएको छ ।
३७. रामचन्द्र ।। पछि धेरै ठाउँ खाली छोडेर सम्बत् लेखिएको छ ।
३८. ७८३ पछि केही ठाउँ खाली छोडेर भाद्र लेखिएको छ ।
३९. १ पछि केही ठाउँ खाली छोडेर ।।० ।। लेखिएको छ ।

११६ सङ्ख्या

ने. सं. ७८५ [वि. सं. १७२१] पौषशुक्लतृतीया

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई १६२६/४८

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ ।

मूलपाठ

१. ८ श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत् ७८५ पौषशुक्ल ।। तृतियां तिथौ ।। श्रीललितब्रुमायां श्रीनाणिग्लके दक्षिणस्थ तवबाहार ननि यंतागृह वज्राचार्य्य श्रीब्रन्धर्व्वसिहजु भ्रात्य वज्राचार्य्य श्रीगुणराजु एते नाम्नेन स्वकीयं स्वभुज्यमानिकं अतकिबाहार लं यंतागृह देवीदाश भारो भ्रात्यसहस नाम्ना स-

२. काशात यौताक्षेत्रनामप्रदेशे श्रीश्रीराजया क्षेत्रेन पश्चिमत ।। राजलंखु गोविन्द भारोस क्षेत्रेन उत्तरत ।। तानिग्ल विप्र श्रीविरु उभाजुस क्षेत्रेन पूर्व्वत ।। श्रीश्रीराजया क्षेत्रेन दक्षिणतश्च ।। एतन्मध्य ता क्षेत्र चतुरस्रोपनिकं रोवाङ्क रोव पि ४ भूय मनापरि बु रोव स्व ३ येतबाहारया ढंगुरिया क्षेत्रेन

३. पश्चिमत ।। उत्तरत ।। मार्ग्गेन पूर्व्वत ।। देवज्ञ तुरसिराम भारोया क्षत्रेन दक्षिणत ।। एतन्मध्य मनापरि बु रोव स्व ३ एते द्वयो रासि क्षेत्र शकर्षकं समपरिभोज्ञं यथानगरकारप्रवर्त्तमानस्तया संचारार्घेन ययोचिन्मूल्ये-मादाये क्रिबिक्रीस्वाधिनेन तेनानिवर्त्तकं न्यायेण क्रमेण विक्रीयतम्भवति य-

४. दि श्याद्दैवीकन्राजिक विना ता ने रासि क्षेत्रस संकटव्यावादकारे तदा धार्ण्णकेन परिसोधनीयं अत्र पत्रार्थे साक्षी धार्ण्णकस पुत्र श्रीजितदेवजु दृष्ट ।। क्री पन सर्व्व सोधान पाचकं धुंग्व जुरो ।। शुभ ।।[४०]

(पछाडिपट्टि)

१. यौता बु क्रि

२. मनापरि क्रि

११७ सङ्ख्या

ने. सं. ७८६ [वि. सं. १७२२] मार्गशुक्लत्रयोदशी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई १८३५/१५

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ ।

---

४०. चौथो पङ्क्ति कुण्डे चतुर्थांश ठाउँ छोडेर उठाइएको छ ।

मूलपाठ

१. ᳀ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ७८६ मार्ग्गशिरशुक्ल , त्रयोदश्यान्तिथौ , श्रीललितब्रुमायां श्रीमानीग्लाद्वायव्यस्थ , सोहरनिह्म वन्तागृह श्रीकमलावती ब्राह्मणीजुस नाम्ना सकाशात् कुंभतीर्थं वन्तागृह श्रीकामेश्वरी ब्राह्मणीजुस नाम्नेन स्वकीयं स्वभुज्यमानिकं मनापलिक्षेत्र-

२. नामप्रदेशे , श्री ३ क्वाठभोत देवभट्टारकास क्षेत्रात्पश्चिमतः मार्लसिंह भारोया क्षेत्रादुत्तरतः देव भारोस क्षेत्रात्पूर्व्वतः मार्ग्गशीमाया दक्षिणतश्च , एतन्मध्ये तत्क्षेत्र सार्द्ध सह द्वयोरोपनिकं रोवाङ्क रोव नसि २ पयि नसि २ ब्बाकन तङन जुरो[४१] तत्क्षेत्र सकर्षकं सम्परिभो-

३. ग्यं यथानगरकारप्रवर्त्तमानस्तथा संचारार्घेण यथोचित्मूलमादाय क्रयविक्रयस्वाधिनेन तेनानिवर्त्तकं न्यायेन क्रीण विक्रीयतम्भवति यदि स्याद्दैविक राजिक विना तत्क्षेत्रे शङ्कट न्यावादकाले तदा धार्ण्णकेन परिशोधनीयं , अत्र पत्रार्थे साक्षि , थंबु

४. बखनिह्म गृह द्विजवर श्रीविश्वनाथ उपाध्या शर्म्मास दृष्टः ॥ थ्व बुया क्री पन सर्व्व सोधान मोहोर टंका श्लछि ङयषु १५६ पुरण पाचकं धुंग्व जुरो ॥ शुभं ॥ ,[४२]

(पछाडिपट्टि)

मनापलि बुया क्री ॥

११८ सङ्ख्या

ने. सं. ७८७ [वि. सं. १७२४] वैशाखकृष्णषष्ठी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई १८८८/६८

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ षट्कोण छ ।

मूलपाठ

१. ᳀ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ७८७ वैशाखकृष्णषष्ठ्यांतिथौ , श्रीखर्व्वंभूम्यां , श्रीवान्दिमस्थाने , क्वाठन्दुटोलकाधिवासिन् ग्राहक रत्नसिंहकस्य नाम्नस्सकाशात् , गडछेंटोलकैत्रास्तव्यं धार्ण्णक , विश्वनाथकस्य नाम्ना स्वकीयं , स्वभुज्यमानिकं , स्थानस्य पूर्व्वप्रदेशे ,

---

४१. तत्क्षेत्रको तको डिकोको उठानमा डिकोमै छुत्राएर डिकोमाथि यस्तो × चिह्न दिई माथि खाली ठाउँमा यस्तो × चिह्नको बीचमा ब्बाकदेखि जुरोसम्म थपिएको छ र पङ्क्ति जनाउन अन्त्यमा २ लेखिएको छ ।

४२. चौथो पङ्क्ति कुण्डै चतुर्थांश ठाउँ छोडेर उठाइएको छ ।

२. धार्ण्णकस्य क्षेत्रात्पश्चिमतः नार्नसिकस्य क्षेत्रादुत्तरतः श्रीउपाध्याय ‸ कल्याणकस्य क्षेत्रात्पूर्व्वतः नद्या दक्षिणतश्च एतन्मध्ये ‸ वागोलद्वंक्षेत्रनाम ‸ एकरोपणिकं ‸ रोवर्‍छि १ तत् क्षेत्र यथादेशकालप्रवर्त्तमानस्तथा संचारार्घेण सुवर्ण्ण-

३. मूल्यमादाय क्रयविक्रयस्वाधिनेन[४३] क्रयेण विक्रीयतं भवति ।। यद्यस्यां दैविकराजिकव्याघातपरेण तदा धार्ण्णकेन स्वयं परिशोधनीयं ‸ अत्रार्थे साक्षी प्रधानाङ्ग पूर्ण्णसिंह भारो ‸ मेरु ‸ हरिराम ‸ नरहरि ‸ लिखति का गंगारामः ।। शुभं ।।

११९ सङ्ख्या

ने. सं. ७८८ [वि. सं. १७२४] कार्तिकशुक्लद्वितीया

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई२१/१८

मूलपाठ

(छाप खस्न जाँदा र छापमुनिको दौब्र्याएर सिइराखेको अंश फुस्किन जाँदा देखिन गएका अक्षर)

१. ९ शुभं ।। रो ४ क्वाठछें

२. अङ्क मो टं ३२० क्री ।।

१. ९ स्वस्ति ।। श्रीश्रीजयश्रीनिवास मल्लदेव प्रभु ठाकुलसन ‸ थम्बु बखनिह्म गृहनिवासी ग्राहक ‸ द्विजवर श्रीहरिणाथ शर्म्मणस नाम्ने प्रसादीकृतं ‸ क्वाठछेंक्षेत्रनामप्रदेशे ‸ मार्ग्गेण पश्चिमत ‸ नारायर्णसिंह्या क्षेत्रादुत्तरत ‸ गुथिक्षेत्रात्पूर्व्वत ‸ श्रीश्रीराज्ञो क्षेत्रा दक्षिणतश्च ‸ एतन्मध्ये तत्क्षेत्र चतुररोपनीकं रोवाङ्क

२. रोव पि ४ तत्क्षेत्र यथानगरकालप्रवर्त्तमानेन सुवर्ण्णपुष्पमालार्घप्रढौकृत मोहोर टंका स्वशल नीय ३२० आदाय स्वाधिनावर्त्तकं न्यायेन क्रीबिक्रीन प्रसादारपा जुरो ‸ अत्र पत्रार्थे दृष्टसाक्षी श्रीरुद्र मल्ल कुह्मरकुस ‸ लिखित दैवज्ञ सिद्धिराज ‸ सम्बत् ७८८ कात्तिकशुक्ल ‸ द्वितीयायां तिथौ ‸ भर्ण्ण शुद्धकं

३. धुंङ ।। शुभ ।।

१२० सङ्ख्या

ने. सं. ७८८ [वि. सं. १७२४] मार्गशुक्लद्वितीया

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४१ : ३६–३७ मा छापिएको छ।[४४]

---

४३. मूल भाँचिएर गएकोले विक्रयस्वाको तल्लो अलिकता भाग देखिंदैन।

४४. त्यहाँ विषु श्रीधन उभाया... छापिए तापनि मूल हेर्दा दोस्रो अक्षर षु नभई प्र भएकोले विप्र श्रीधन उभाया भनी पढ्नुपर्छ।

१२१ सङ्ख्या

ने. सं. ७८८ [वि. सं. १७२४] माघशुक्लद्वितीया

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २१२७/४८

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ हनूमान् छन् ।

मूलपाठ

१. ૮ शुभ ।। सयोतु ।। सम्वत् ७८८ माघमास्य शुलपक्षे द्वितीयायान तिथौ , श्रीपुन्यावतिथानादिवासीनों ग्राहाक वाराछतोलया भाण्णकाल चुकुनध्येक भारोकस्यस नार्ना सकासात , अत्रैव थानादिवासिनों धार्ण्णक सोतोल-वासिनो धार्ण्णक सोतोर-

२. या एदराम भारोकस्यस नाम्यन सुक्रीयायं सोभुज्येमानीकं थानस्य दिस्य प्रदेस्य , श्रीश्रीराजस क्षेत्रेन उतलत च , नारानसिङकस्य क्षेत्रे पूव्वत पछिमत धर्ण्णकस्य क्षेत्रेन दखिनत च एत मध्यत धुमाद्वोलबुनामसंश्रेकं भवति क्षेत्रांङ्क पंचमरो-

३. पनिकं रोव ङा ५ मेकत्रषक्षेत्रांकं जथादेसकालप्रवतमान तथा संचाराघेन सुवमूरेमादाय क्रीयन विक्रीयन विकीयतं भवति जदे स्यां देविकराजिकव्याघातपरेन तदा धार्ण्णकेन परिसोधनियं , अत्रैव प्रत्राथेन दृष्टसाखि श्रीयंबु-

४. देसया वांरोतोलया धोकह्मं भाजु सिवक्र भारो , चामू उपाध्याजु , सोदेसया प्रधानसाखि , उधव भारो , मूस्तिराज नाथु रघूनंदन भारो गंगाराम , नरेसराम , हरिसिं , हरिसिंङ , भायराम , ध्येगा चुकुनध्येक , जिव , कन्यान , चं-

५. दिदास , बेखा , दाते , चतुराज , मेरु , देवराम , दामुंदर त्रीविक्रम , नंदन भारो सिरिराम , एते प्रधान-साखि , रिखिति दैवगे गंगारामः ।। शुभ ।।

१२२ सङ्ख्या

ने. सं. ७८६ [वि. सं. १७२६] आश्विनकृष्णदशमी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २२९५/३६

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यस छापको बीचमा खड्ग र दायाँबायाँ श्री अक्षर छ ।

मूलपाठ

१. ૮ स्वस्ति ।। श्रीश्रीजयश्रीनिवास मल्लदेव प्रभु ठाकुलसन सातीग्ल लं योतागृहनिवासी ग्राहक , विप्रश्रीविश्वशर्म्मणनाम्ने प्रसादीकृतं , लोह्वस्वालक्षेत्रनामप्रदेशे , मार्ग्गेण पश्चिमत , गढशिमाया उत्तरत ,

श्रीश्रीराज्ञो क्षेत्रात्पूर्व्वत ˎ दक्षिणतश्च ˎ एतन्मध्ये तत्क्षेत्र पञ्चरोपनीकं रोव ङा ५ भूप उतरदिसे ब्वाक मेक रोवाङ्क

२. रोव छि १ त द्वयो राशिक्षेत्रौ यथानगरकारप्रवर्त्तमानेन सुवर्ण्णपुष्पमालार्घ प्रढौकृत मोहोर टंका पेशल पियपि ४४४ आदाय स्वाधिनावर्त्तकं न्यायेन क्रीबिक्रीन प्रसादारपा जुरो ˎ अत्र पत्रार्थे दृष्टसाक्षी श्रीरुद्र मल्ल कुह्मरजुस ˎ लिखित दैवज्ञ सिद्धिराज ˎ सम्बत् ७८९ आश्विणीकृष्ण ˎ दशम्यांतिथौ ˎ अर्ण्ण शु-

३. द्धकं दुन्ते धुंङ ।। शुभ ।।

(पछाडिपट्टि लेखेको)

१. श्री वि

२. श्च या

१२३ सङ्ख्या

ने. सं. ७९१ [वि. सं. १७२८] श्रावणकृष्णअष्टमी

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४४ : ६४–६५ मा छापिएको छ ।

१२४ सङ्ख्या

ने. सं. ७९२ [वि. सं. १७२९] वैशाखशुक्लचतुर्थी

यो पत्र रोलम्ब २०४१ : १८–१९ मा छापिएको छ ।

१२५ सङ्ख्या

ने. सं. ७९५ [वि. सं. १७३१] पौषकृष्णतृतीया

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २०९३/१० र एच् १७४/३६

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ ।

मूलपाठ

१. ८ श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत् ७९५ पौषकृष्ण ।। तृतीयान्तियौ ।। श्रीललितब्रुमायां श्रीमानिग्लके उत्तलस्थः ।। श्रीयंपिविहारि ववथोग्ल छे ननि वंकुलिगृह धर्म्मतिह भावोस नाम्नां सकासात् ।। मोताम्बर तवराछ यौतागृह तान्दुर(कार)... (घ्रा)-

२. त्रा सहस नाम्ने स्वक्रेयं स्वभूज्यमानिकं ।। शंखमोड यन्ता बुक्षेत्रनामप्रदेशे ।। श्रीब्राह्मणजुपनि क्षेत्रशिमायां पश्चिमत् ।। योषाछे धर्म्मश्चि विक्षुपनि क्षेत्रा उत्तलस्थः ।। क्षेलशिमायां पूर्व्वत् ।। श्रीश्रीराजया क्षेत्रस्य दक्षिणतश्च ।। ए(तेषाम्मध्य एकरो)-

३. पनिकं जत्क्षेत्र रोवाङ्क रोवोच्छि १ उत्तलदित । धर्म्म श्रेवदया क्षेत्रेण पछिम ।। उत्तर ।। विश्वसि भारोया क्षेत्रेण पूर्व्व ।। श्रीश्रीराजया क्षेत्रस्य दक्षिणत ।।[४५] ज्यावाय पुरतो सह ।। ता क्षेत्र सकर्षकं स्मपरिभोग्यं जथानग्रकारप्रवत्तमानस्तथा संचारार्घेण जथुचित्मूल्यमादाय क्रिबिक्रिस्वाधिने तेनावृत्तकं न्यायण क्रेण विक्रत्वं भवति ।। ज(दि स्याद्दैविकराजिक)

४. विना ता क्षेत्रया संकटव्यावाद्वाकारे तदा धार्ण्णकेण परिस्वधनियं अत्र पत्रार्थ दृष्टसाक्षि धार्ण्णकस स्वस्त्रात्य तान्दुरकार हाकुदेव दृष्ट जुरो ।। ता क्षेत्रया क्रि प्न द्वाकाया पूलन पाचकं दुन्ते धुंगो जुरो ।। ७ ।।

१२६ सङ्ख्या

ने. सं. ७९५ [वि. सं. १७३२] आषाढकृष्णद्वादशी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १८३५/४३

यस पत्रमा छाप झरेको छ ।

मूलपाठ

१. ॐ श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत् ७९५ आषाढकृष्ण ।। द्वादश्यान्तिथौ ।। श्रीललितब्रुमायां श्रीमाणिग्लके पछिमत् ।। श्वहरनिह्म श्रीब्रह्मपूलि राछ वन्तागृह द्विजवल श्रीदेवसंक्र शर्म्मण भ्रात्य श्रीभवाणिसंक्र शर्म्मणस द्वयो फुकिज उमेश नाम्नां सकासात् ।। योषाछे वंपोछेननि यौता दुंदुगृह विष्णुसंक्र भारोस नाम्नेण शुक्रीयं स्वभूज्यमानिकं ।। थेचो दीपजोल क्षेत्रनामप्रदेशे ।।

२. उवा भरा भारोस क्षेत्रशिमायां पश्चिमत ।। धार्ण्ण स्वग्वत्रया क्षेत्रस्य उत्तलस्थ[४६] ।। श्रीश्रीराजया क्षेत्रशिमायां पूर्व्वत् ।। श्रीश्रीराजया वो उवा सि भारोया वो द्वयो क्षेत्रस्य दक्षिणतश्चः ।। एतेषा मध्ये ता क्षेत्र पञ्चरोपनिकं जत्क्षेत्र रोवाङ्क रोवा ङा ५ सकर्षकं स्मपरिभोग्यं जथानग्रकालप्रवत्तमानस्तथा संचारार्घण जथ्वचित्मूल्यमादाय क्रियविक्रस्वाधिने

३. तेनानिवृत्तकं न्यायण क्रेण विक्रेत्वं भवति ।। जदि स्यात् द्दैवीकराजिक विना ता क्षेत्रया संकटव्यावाद्वाकारे तदा धार्ण्णकेण परिस्वधनियं अत्र पत्रार्थ दृष्टसाक्षि धार्ण्ण स्वग्वत्र भ्राता मार्नातह भारो दृष्ट ।। ता क्षेत्रया क्री प्न द्वाका पूलन पाचकं धुंगो जुरो ।। ता क्षेत्रया पूर्व्व तरपति छ खण्डन छपु पतिन चोङस मकाया मारङास्यं धार्ण्णक पिकाशं केनेमार ।। शुभं ।।

---

४५. उत्तलदिसपछि दण्ड । दिई, दण्डको ठीक माथि यस्तो × चिह्न दिई, तल खाली ठाउँमा यस्तो × चिह्न दिई पङ्क्ति जनाउन २ लेखी धर्म्मदेखि दक्षिणत ।। सम्म थपिएको छ ।

४६. उत्तत्तलस्थ लेखिएकोमा पछिल्लो त्तको माथि चारवटा यस्तो ' चिह्न दिई त्यो त्त काटिएको छ ।

(पछाडिपट्टि)

१. थेचो दी पजोल

२. बुया क्रि पत्र ।।

१२७ सङ्ख्या

ने. सं. ७९६ [वि. सं. १७३२] चैत्रशुक्लचतुर्थी

यो पत्र रोलम्ब २०४० क : ३४ मा छापिएको छ ।

१२८ सङ्ख्या

ने. सं. ७९६ [वि. सं. १७३३] आषाढशुक्लचतुर्दशी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई २८२३/२८

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ । त्यस छापमा बीचमा खड्ग छ; खड्गको धेरैजसो भाग मालाले घेरिएको छ, खड्गको माथि छत्र छ, छत्रको दायाँबायाँ चन्द्र छन्, तिनको मुनि खड्गको दायाँबायाँ उभिएका सिंहशार्दूल छन् र खड्गको बीँड कमलमाथि छ ।

मूलपाठ

१. ९ श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत् ७९६ आषाढशुक्लचतुर्द्दस्यान्तिथौ श्रीखप्वंभूम्यां श्रीचनिगलस्थाने , तलमंडेटोलकाधिवासिन् ग्राहक , देवराम भारो भायराम भारो , पशुँराम भारो स्वह्मं फुकिजकस्य नाम्ना सकासात् अत्रीव स्थाने क्वाछेंटोलकैवास्तव्यं धार्ण्णक कायस्थ सर्व्वसिंह भारो चुकुधे-

२. क भारो नेह्मं फुकिजकस्य नाम्नेन स्वकियं स्वभुज्यमानिकं गृहवाटिकास्मिन् श्रीवीरराज उपाध्या शिवकृष्णकस्य भुमेण पश्चिमतः लथ्यां दक्षिणतश्च , पूर्व्वतः उत्तरतश्च एतन्मध्ये क्वाछेंटोल क्वलकें वो वंबो योबोन खुयखु कु ६६ त्या × यंबो येबोन खुयछ कु ६१ अथाक वंबो योबोन

३. ङयचया कु ५८ यंबो येबोन स्व कु ३ थ्याङान , लंखलंछे दान मर्जाताथें दव जुरों , ततगृहवाटिका मार्ग्गधारा पूर्व्वस्वसिमापरिभोगं , तत यथादेशकालप्रवर्त्तमानस्तथा संचारार्घेण सुवर्ण्णमुल्यमादाय क्रयविक्रयस्वाधिनेनं क्रयेन विक्रीयतं भवति ।। यद्यस्यांदेविक्राजिक व्याघाटपरे-

४. ण तदा धार्ण्णकेण स्वयं परिस्वधनीयं अत्र पत्रार्थे दृष्टसाक्षी प्रधानाङ्ग संङाछे चुकुटि भारो , इछुटोल प्रधानाङ्ग वासुदेव भारो , तुपलाछटोल भायराम भारो , मंगलाछटोल देव कर्मिहास नारसिंह कर्मिहास हरि कर्मिहास दुर्गादास कर्मिहास गंगाधर हास लिखिति कायस्थ कन्दर्प्पसिं शुभं ।।

(पछाडिपट्टि)

१. क्वा छे के

२. व याः ।।

१२९ सङ्ख्या

ने. सं. ७९७ [वि. सं १७३३] माघशुक्लचतुर्दशी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १८७८/८

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ ।

मूलपाठ

१. ९ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत् ७९७ माघशुक्ल ॥ चतुर्द्दश्यान्तिथौ श्रीललितव्रुमायां श्रीमाणिग्लत्पश्चिपस्य वंलानिह्म द्विजवर श्रीगंगाधर शर्म्मणश्च नाम्ना सकाशात् पतको नक पश्ल यन्तागृह अमात्य मोतिराज भारोस नाम्नेन स्वकीयं स्वभुज्यमानिकं लोहोलंको तडिकाबुक्षे-

२. त्रनामप्रदेशे स्वल्पमार्ग्गेन पश्चिमत ॥ श्रीदेगुरितरे गुथिया क्षत्राद्नुत्तरत ॥ गुथियाव स्वग्वत्र उद्धव मुल्मीयाव द्वयो क्षेत्रात्पूर्व्वत ॥ धरशीमायाः दक्षिणतश्च ॥ एतन्मध्य ता क्षेत्र मेकपाराह्निक बारहरोपनिकं रोवाङ्क रोव श्लंनसि १२ पथि छि १ थ्वतेस धार्ण्ण स्वादिकारन चतुरभा-

३. गस मेकभाग जुक्व जुरो एते क्षेत्रं शकर्षकं समपरिभोज्ञं यथा नगरकारप्रवर्त्तमानस्तथा संचारार्घेन यथोचिन्मूल्ये-मादाय क्रयविक्रयस्वादिनेन तेनानिवत्तकं न्यायेण क्रेण विक्रयतम्भवति यदि श्याद्दैविक राजिक विना ता पेबोस छिवो जुक्व क्षेत्रस संकटव्या-

४. वादकारे तदा धार्ण्णकेन परिसोधनियं अत्र पत्रार्थे साक्षि धार्ण्णकस भ्रात्य अमात्य शिवदाश भारो दृष्ट ॥ ता क्षेत्रया क्रीपन सर्व्व साधान पाचकं पुरन धुंग्व जुरो ॥ भाषा थ्व बुया तरपति सकले पुयां तरपति छपुन चोङस मकाया मालङास पिबिस्यं केनेमार ॥ शुभ

(पछाडिपट्टि)

१. तडिका बुया क्री

२. पत्र

१३० सङ्ख्या

ने. सं. ७९७ [वि. सं. १७३३] माघकृष्णनवमी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २०९२/३७ र एच् १७५/१७

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ ।

मूलपाठ

१. १ श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत ७९७ माघकृष्णः ।। नवम्यायान्तिथौः ।। श्रीललितब्रुमायां श्रीमानिग्लके उत्तलस्थः ।। ह्लोलबाहार लिपछे ग्वाछेननि वन्तागृह वितुराम भावोया नाम्नेन स्वक्रिय स्वभुर्ज्यमानिकं ।। यंपिबहिलि ववथ्व

२. ल काशिनाथ भारोपनिस गुथिया क्षेत्रशिमायां पश्छिमत्तः ।। तनिग्ल विप्र श्रीपतिजुस क्षेत्रशिमायां उत्तलत्तः ।। श्रीश्रीराजस क्षेत्रशिमायां पूर्व्वत्तः ।। श्रीश्रीश्रीवन्ता तलयया श्री ३ जोगाम्बरभटारकास क्षेत्र-शिमाय(ा)...

३. क स्वादिकारेन चतुरभागस्य मेकभाग जोको ।। ता क्षेत्र धार्ण्णक स्वादिकार जोको क्षेत्र स्मपलिभोज्नं ।। जथा देशकारप्रर्व्वत्तमानेन तथा संचाराधेन जथ्वचित्मूल्यमादाय क्रेबिक्रिस्वादिनेन तेनानूवृत्तिकं (न्यायेन)...

४. तदा धार्ण्णकेन पलिसोधनियं अत्र पत्राथ्य साक्षि धार्ण्णकया भ्रातापूत्र कृष्ह्नराम भावो दृष्टः ।। ता क्षेत्रया भर्ण्णं शर्व्व सूधान पारन पाचकं धुग्व जुरो ।।[४७] ।। थ्व बुया तरपति धार्ण्णया ग्वत्र जितसि...

१३१ सङ्ख्या

ने. स. ७९७ [वि. सं. १७३४] वैशाखकृष्णचतुर्थी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई १९७०/२९

मूलपाठ

१. १ श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत् ७९७ वैशाषकृष्णचतुर्थ्यान्तिथौ ।। श्रीवंलानिह्म वन्तागृह द्विजवर श्रीहरिवंश शर्म्मणसवो ‸ स एव ‸ श्रीनकबाहार ननि वन्तागृह शाक्यवंश श्रीकल्याणजु प्रमुखन फुकिज सहसवो‸ थ्यथ्य मानान्तिन ‸ वयववो ‸ बलवो

२. हेलङाया भाषा थ्वते ।। भाषा ‸ पेखाबु वयवनामप्रदेशे ।। मार्ग्गेन पूर्व्वत ।। श्रीश्रीराजया भूम्यां उत्तरत ।। रामचन्द्र भारोया भूम्यां पूर्व्वत ।। मार्ग्गेण दक्षिणतश्च ।। एतन्मध्ये तत्पातारभू खा नसिन्त्या २× वयव श्रीहरिवंश शर्म्मणसन[४८] थम कास्यं थ्व वा पालद्वशिक

३. धलशि वल कर्ष नसि २ बिस्यं क्रोबिक्रीन हेलन धुंग्व जुरो ‸ कदाचिद्दैविक राजिक विना संकटविवादकाले थ्य थ्यसेनं शुद्धकेमाल जुरो ‸ साक्षी पिछु श्रीरत्नजु धार्ण्ण स्वग्वत्र श्रीजिनमुनिजु उभय दृष्टः ।। उति भाषा नेमि चो(ता द)ो ।। शुभ ।।

४. ।। पुन भाषा स खण्डन चोङस तलपति मकाया ‸ मालोप स्यावस पिकास्यं केसेमाल ‸ शुभ ।।[४९]

---

४७. जुरो ।। पछि केही ठाउँ खाली छोडी ।। थ्व लेखिएको छ।

४८. वयवको वको डिकोको अन्त्यमा डिकोमै छुवाएर डिकोमाथि यस्तो ᵥ चिह्न दिई माथि खाली ठाउँमा श्रीदेखि सनसम्म थपिएको छ र पङ्क्ति जनाउन अन्त्यमा २ लेखिएको छ।

४९. चौथो पङ्क्ति करिब चतुर्थांश ठाउँ छोडेर उठाइएको छ।

(पछाडिपट्टि)

व्यबया हेल पत्र

१३२ सङ्ख्या

ने. सं. ७९७ [वि. सं. १७३४] वैशाखकृष्णनवमी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २२३७/१०

मूलपाठ

१. ८ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत ७९७ वैशाषकृष्णनवम्यान्तिथौ ॥ वंलानिह्म वन्तागृह द्विजवर श्रीहरिवंश सर्म्मनसव वंलानिह्म यन्तागृह दैवज्ञ विश्वराम भारो भ्रात्य दैवज्ञ लक्षराम भारो

२. भ्रात्यसहसव थेथे मानान्तिन छेव वयंवव हेरङाया भाष थ्वते ॥ भाषा पेखाबु वयंवनामप्रदेशे मार्ग्गेन पश्चिमत ॥ श्रीश्रीराजभूम्यां उर्त्तरत ॥ रामचन्द्र भारोया भूम्यां पूर्व्वत ॥ मार्ग्गेन

३. दक्षिणत ॥ एतन्मध्य ता पातारभू खा नसित्या २× थ्वते वयंव विश्वराम भारो भ्रात्यसहसन कास्यं थ्वया पारदोसिक वंलानिह्म यन्तागृह द्वारछि १ जव १ कु १ बिस्यं क्रिबिक्रीन हेरनं धुंग्व जुरो ॥ पुन भाषा

४. थ्व वयंवस श्रीहरिवंश सर्म्मनसन छे दंङाव वियमार संकटविवाडद्वाकारे थेथेसनो शुढकेमाल साक्षि द्विजवर श्रीगंगाधर सर्म्मन दैवज्ञ वंशिधर भारो द्वयो दृष्ट ॥ उति भाषा नेभि चोता दो ॥

५. भाषा वंलानिह्म छेया तरपति मबिया मारङास केने जुरो ॥ शुभ ॥

१३३ सङ्ख्या

ने. सं. ७९७ [वि. सं. १७३४] भाद्रशुक्लद्वितीया

यो पत्र महेशराज पन्त २०४२ : ४७–४८ मा छापिएको छ ।

१३४ सङ्ख्या

ने. सं. ७९८ [वि. सं. १७३५] वैशाखकृष्णत्रयोदशी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २१३६/२६

मूलपाठ

१. १ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ७९८ वैशाषबढि १३ वंलानिह्म येतागृह द्विजवर श्रीवंसीधर शर्म्मणसवो भ्रातृ श्रीहरिनन्दन शर्म्मणसवो

२. थ्वथ्य मानान्तीन भास चोस्यं तलङाया भाष थ्वते , भाषा , बखनिह्म या द्विजवर श्रीसुदर्शन उपाध्या शर्म्मणस पुत्री , श्रीहरिनन्दन

३. शर्म्मणस्त विवाहा याङाया पा दिवस , भ्राता श्रीवंसीधर शर्म्मणस स्वपुत्री बिय धुनो , स एव श्रीवंसीधर शर्म्मणस्त , भ्रातृ श्रीहरिन-

४. न्दन शर्म्मणस स्वपुत्री पा दिवस बिय धुनो ।। थ्वया पा दिवस , बछिया ल्याखस , भ्राता श्रीवंसीधर शर्म्मणसन , भ्रातृ श्रीहरिनन्दन

५. शर्म्मणस पुत्र इहे यायमाल जुरो , नेह्म फुकिंजसेनं , थ्व इहे याङाव मबितोले , बछिया ल्याखने मोहोर टंका शलछि ङय १५० था-

६. ति बिस्यं तया जुरो , थ्व थातिन तुल्य मदो , इहे याङाव बिलङाव , श्रीहरिनन्दनजुसन , थ्व थाति दाम लि बियमाल जुरो , साक्षि स्व-

७. गोत्र श्रीहरिवंश शर्म्मणसवो , चाकलंया विप्र श्रीमोहन गयावार शर्म्मणसवो , भागीसिह मुलमी भारो , एतें दृष्टः उति भाषा नेभे चोस्यं

(दायाँ फट्केमा)

तया दो जुरो ।। शुभं ।।

(पछाडिपट्टि)

एहे याङाया भास पत्र

१३५ सङ्ख्या

ने. सं. ७९९ [वि. सं. १७३५] पौषशुक्लअष्टमी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई १८३५/३१

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको गोलो छाप छ। फोटोमा छाप स्पष्ट नआएकोले अरू बयान गर्न सकिएन।

मूलपाठ

१. ॐ श्रेयोऽस्तु ।। सम्वत् ७९९ पौषशुक्ल ।। अष्टम्यान्तिथौ ।। श्रीललितब्रुमायां श्रीमाणिग्लके पश्चिमत ।। श्रीश्वहरनिह्म राछ वन्तागृह द्विजवल श्रीदेवशंक्र शर्म्मण भ्रात्य द्विजवल श्रीभवाणिसक्र शर्म्मण फुकिज उमेश नाम्नां सकासात् ।। योषाछे तोपायिति वने ल यन्तागृह रामेश्वर भारोस नाम्नेण शुक्रीयं स्वभूज्यमानिकं ।। थेचो दीपजोलक्षेत्रनामप्रदेशे ।। उवादेशया कृष्णसि-

२. ह वंर स्वगुथिया क्षेत्रशिमायां पश्चिमतश्च: ।। नदिशीमायां उत्तलस्थ ।। श्रीश्रीराजयावो ् उवा देवीदास भारोपनिसवोन पूर्व्वत ।। दक्षिणतश्च: ।। एतेषा मध्य ता क्षत्र पञ्चरोपनिकं जत्क्षेत्र रोवाङ्क रोवो ङा ५ थ्वतेस धार्ण्ण स्वाधिकार अर्द्धभाग जुक्व सकर्षकं स्मपरिभोग्यं ।। जथानप्रकारप्रवत्तमानस्तथा संचाराघेण जथुचिन्मूल्यमादाय क्रयविक्रयस्वाधि-

३. ने तेनानिवृत्तकं न्यायण क्रयविक्रयत्वं भवंति ।। जदि स्यात् द्वैवीक राजिक विना ता निपेकरया बुया संकटव्यावा-द्वाकारे तदा धार्ण्णकेण परिस्वधनियं अत्र पत्रार्थ साक्षि धार्ण्णकस बुबा मानसिंह भारो दामोद्वर भारो ् दरपति भारो त्रय दृष्ट ।। ता क्षत्रया क्री प्न पूलन पाचकं धुंगो जुरो ।। ता क्षत्रया पूर्व्व तरपति छ खन्दन छपु पतिन चोङस मकाया मालङास्यं धार्ण्णकसके पिंकास्यं केनेमा-

(दायाँ फट्केमा)

ल ।। शुभ ।।

(पछाडिपट्टि)

१. थेचो बुया

२. क्रीप त्र ।।

१३६ सङ्ख्या

ने. सं. ७९६ [वि. सं. १७३६] नष्टज्येष्ठशुक्लपञ्चमी

यो पत्र डिल्लीरमण रेग्मी २०२३ क : १३३–१३४ मा छापिएको छ ।

१३७ सङ्ख्या

ने. सं. ८०० [वि. सं. १७३७] वैशाखकृष्णद्वितीया

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४१ : ८०–८१ मा छापिएको छ ।

१३८ सङ्ख्या

ने. सं. ८०० [वि. सं. १७३७] भाद्रशुक्लपूर्णिमा

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २२३८/७

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको; वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ ।

मूलपाठ

१. ८ श्रेयोऽस्तु ।। सम्वत ८०० भाद्रपदशुक्ल ।। पूर्ण्णमाश्यान्तिथौ श्रीललितब्रुमाया श्रीमाणिग्लके पश्चिमस्थ ।। वंलानिह्म नति येकुरिगृह ।। द्विजवर श्रीगंगाधर शर्म्मनस नाम्ना सकासात् ।। फनपि तिपिबाहार गृह ।। शूरकीवंश महापात्र श्रीकिर्त्तिसिंह वर्म्मनस नाम्नेन स्वक्रीयं सुभोज्यमाणिकं ।। ग्लक्व रिम्रो लं नक्वक्षेत्रनामप्रदेशे ।। श्रीश्रीराजया क्षेत्रेन पश्चिमत ।।

२. धलशीमाया उत्तरत ।। धलशीमाया दक्षिनत ।। फनपि क्वत्वार विश्वसिंह भारोस क्षेत्रेन पूर्व्वत ।। एतत्मध्ये ता क्षेत्र पञ्चरोपनिकं रोवाङ्क रोव ङा ५ थ्वतेश ङंबोश प्यंबोन रोपणि जुरो एते क्षेत्र सकर्षकं स्मपरिभोज्ञ यथानगलकालप्रवत्तमानेन स्तथासंचालार्घण यथोच्यत्मूल्यमादाय क्रयविक्रयस्वाधिनेन तेनानिर्वृत्तिकं न्यायन क्रेन विक्रीयतम्भवति य-

३. दि स्याद्दैवीक राजीक विना ता क्षेत्र सङ्कटव्यावाडकारे तदा धार्ण्णकेण परिस्वधनियं अत्र पत्रार्थे साक्षि धार्ण्णस भ्रातापुत्र शूरकिवंश महापात्र श्रीवीरनारायण वर्म्मनस दृष्ट ।। थ्व बुया तरपति थकुरि ह्माचमोचायातं चोस्यं बिया छेंया बु द्वाराशिव उपतिन च्वंग्वस काया मदो मारो प्रस्थाव वयन्यमार ।। ता क्षेत्रया सर्व्व स्वधान पुरन्न पाचकं धुंग्व जुरो ।। शुभ ।।

(पछाडिपट्टि)

१. ग्लको बु क्रीर

२. पत्र

१३९ सङ्ख्या

ने. सं. ८०१ [वि. सं. १७३७] मार्गशुक्लसप्तमी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई १८३६/३

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। फोटोमा छाप स्पष्ट नआएकोले अरू बयान गर्न सकिएन।

मूलपाठ

१. ८ स्वस्ति ।। श्रेयोऽस्तु ।। सम्वत् ८०१ मार्ग्गशिरमासे शुक्लपक्षे ।। सप्तम्यान्तिथौ ।। श्रीललितब्रुमायां श्रीमाणिग्लातपश्चिमस्थ ।। श्रीस्वहरनिह्म श्रीमहादेवालय वन्तागृह द्विजवर श्रीदेवशङ्कर शर्म्मण भ्रातृ द्विजव[५०]र श्रीभवानीशङ्कर शर्म्मण द्वयोर्न्नामिभ्यां सकाशात् ।। योषाछे तोपाहिति व[५१]न्य लं

---

५०. द्विजवरको जको डिकोको अन्त्यमा डिकोमा छुवाई यस्तो √ चिह्न दिई, र र श्रीको बीचमा पर्ने गरी माथि खाली ठाउँमा व थपिएको छ।

५१. यो व लाम्चो छ।

यन्तागृह दामोदर भारोस नाम्नः स्वकीयं स्व-

२. भुज्यमानिकं ॥ थ्यंचो दीपजोलक्षेत्रनामप्रदेशे ॥ उवादेशया कृष्णसिंह वलिया स्वं गुंबिया क्षेत्रेण पश्चिमतः ॥ नदीशीमाया उत्तरतः ॥ श्रीश्रीराजयाव उवा देवीदास भारोसव क्षेत्रशीमायाः पूर्व्वतः ॥ दक्षिणतश्च ॥ एतेषाम्मध्ये ॥ तत्क्षेत्र पञ्चरोवोपनिकं यत्क्षेत्र रोवाङ्क रोव ङा ५ थ्वतेश धार्ण्णकया स्वाधिकार अर्द्ध भाग जुको जुरो

३. तत्क्षेत्र सकर्षं समपरिभोग्यं यथादेशकालप्रवर्त्तमानेन संञ्चाराघेण यथोचितमूल्यमादाय क्रयविक्रयस्वाधिनेनं तेनानिवृत्तिकं न्यायेन क्रयेन विक्रयतस्मवति ॥ यदि स्याद्दैविक राजिक विना तदर्द्ध भाग जुवव क्षेत्रया शङ्कटविवादकाले तदा धार्ण्णकेन परिशोधनीयं ॥ अत्र पत्रार्थे शाक्षी धार्ण्णकस्य भ्रातापूत्र रामेश्वर भारोस दृष्टः ॥

१४० सङ्ख्या

ने. सं. ८०१ [वि. सं. १७३७] फाल्गुनकृष्णअष्टमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई २३२९/६

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ । त्यस छापको वीचमा खड्ग, खड्गको दायाँबायाँ श्री अक्षर, श्रीको मुनि दायाँबायाँ मकर छ ।

मूलपाठ

१. ८ स्वस्ति ॥ श्रीमानिग्लाधिपति महाराजाधिराज श्रीश्रीजयश्रीनिवास मल्लदेव प्रभु ठाकुलसन , वंलानिह्म वंतागृहनिवासी ग्राहक विप्र श्रीगंगाधर शर्म्मण नाम्ने प्रसादीकृतं , येवद्यक्षेत्रनामप्रदेशे , श्रीश्रीराजया क्षेत्रात्पश्चिमत , दक्षिणत , यंछुङ कुर्डसिंह भारोस क्षेत्राद्दुत्तरत ,[५२]

२. एतन्मध्ये तत्क्षेत्र पादोनद्वयोरोपनीकं रोव छि १ जव स्वं ३ तत्क्षेत्र यथानगरकालप्रवर्त्तमानेन सुवर्ण्णपुष्प-मालार्घप्रढौकृत मोहोर टंका शलछि नीयनसि त्या १२२ × आदाय स्वाधिनावर्त्तकं न्यायेन क्रीबिक्रीन प्रसादारपा जुरो , अत्र पत्रार्थे दृष्टसाक्षि श्रीश्रीजयजोगनरेन्द्र मल्लदेव ठाकुलस , लिखित

३. दैवज्ञ सिद्धिराज , सम्बत् ८०१ फाल्गुणकृष्ण , अष्टम्यां तिथौ

(बायाँपट्टि)

१. एवद्य बु क्री पत्र ॥

२. श्रीगंगा धर

५२. दुत्तरतपछि लेख्ने ठाउँ बाँकी हुँदा हुँदै पनि ठाउँ खाली छोडिएको छ ।

(पछाडि दायाँपट्टि अर्कै हस्ताक्षरमा)

१. ? हृङखेश जाव मध्यस जव स्वँ त्या ३ × पि

२. त बिया ।। सं ९०९ भाद्रशुद्धि २ शुभं ।।

१४१ सङ्ख्या

ने. सं. ८०२[वि. सं. १७३९] नष्टचैत्रकृष्णसप्तमी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २२३८/१२

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्किमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ? श्रेयोऽस्तु ।। सम्वत् ८०२ नष्टचैत्रकृष्ण ।। सप्तम्यान्तिथौ ।। श्रीललितब्रुमायां श्रीमानिग्लके पश्चिमत् ।। श्रीवलानिह्मगृह द्विजवल श्रीगंगाधल शर्म्मणश नाम्नां सकासात् ।। श्रीफणापिदेश तिपिबाहार लयेतागृह [illegible] शुरकीवंश श्रीकीर्त्तिसिह वर्म्मणश नाम्नेण शुक्रीयं स्वभूज्यमानिकं ।। रन्दाम-

२. रिक्षेत्रनामप्रदेशे ।। स यवो फणापि देव भारोस क्षेत्रशिमायां पश्चिमत् ।। गोमित भारोस क्षेत्रा उत्तलस्थ ।। विश्वनाथ भारोस क्षेत्रस्य पूर्व्वत ।। श्रीचपाडगुथिया क्षेत्रेण दक्षिणतश्च ।। एते मध्य ता क्षेत्र चतुलरोपनिकं जत्क्षेत्र रोवाङ्क रोवो पि ४ भूय द्वलउलवाटिका द्वयो कर्षाङ्क कर्ष नसि २ ज-

३. थावात्राघातेन परिवेस्थितं ।। एते ने रासि , बु , ब[५३]ल सकर्षकं स्मपरिभोग्यं ।। जथानग्रकारप्रवर्त्तमानस्तथा- संचारार्घेण जथोचितमूल्यमादाय क्रीबिक्रीस्वाधिने तेनानिवृत्तकं न्यायण क्रयण विक्रयत्वं भवति ।। जदि स्याद्दैवीक राजिक विना ता क्षेत्र , वाटिका नि रासिया संकटव्यावाद्वाकारे त-,

४. दा धार्ण्णकेन परिस्वधनियं अत्र पत्रार्थ दृष्टसाक्षि धार्ण्णकस्य स्वगोत्र भ्रातृ[५४]पुत्र शुरकीवंश श्रीवीरनारायण वर्म्मण दृष्ट ।। ता क्षेत्रया क्री ग्न द्वाका पुलन पाचकं धुंगो जुरो ।। ता क्षेत्रया पूर्व्व तरपति छ खण्डन छपु पतिन चोङस मकाया , मालङास्य धार्ण्णकयाके पिकास्यं केनेमार ।। शुभं ।।

(पछाडिपट्टि)

बुया क्री पत्र

---

५३. यस वको पेट फारेको छ।

५४. मूलमा भ्रातृपछि कान्नानी छ, तर एउटै अक्षरमा ऋकार र कान्नानी नलाग्ने हुनाले र कान्नानीको डिकोमा यस्तो ᵛ चिह्न दिइएकोले पनि कान्नानी काटेको हो कि जस्तो देखिन्छ।

१४२ सङ्ख्या

ने. सं. ८०२ [वि. सं. १७३९] आषाढकृष्णचतुर्थी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २५७८/१४

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ ।

मूलपाठ

१. ❀ श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत् ८०२ आषाढकृष्ण ।। चतुर्थ्यान्तिथौ ।। श्रीललितब्रुमाया श्रीमाणिग्लके पश्चिमस्थ ।। वंलानिह्म गृह ।। श्रीहरिलक्ष्मि ब्राह्मनीजुस नामन्ना सकासात् ।। फर्नपि तिपित्वर तिपिबाहाल लं येतागृह ।। शूरकिवंश माहापात्र श्रीकिर्त्तिसिंह वर्म्मनस नाम्नेन स्वक्रीयं सुभोर्ज्यमाणिकं ।। फर्नपि त्वंतिगाड थंमोडक्षेत्रनामप्रदेशे ।।

२. इन्द्रगुथिया क्षेत्रशीमाया पश्चिमत ।। फर्नपि रामभारो क्षेत्रेन उत्तरत ।। फर्नपि रामानन्द भारोस क्षेत्रेन पूर्व्वत ।। श्रीश्रीराजक्षेत्रेन दक्षिनतश्च ।। एतत्मध्ये ता क्षेत्र पञ्चरोपनिकं रोवाङ्क रोव ङा ५ भूय यंपिचोवर कर्ष छि १ जव छि फर्नपि र व जुरो ।। भूय फर्नपि थंमगुडि वयंव चल छि १ यथाचतुरघाटेण परिव्यस्थितं एते ने

३. राशि बु श्रोर वयंव सकर्षकं स्मपरिभोज्ञ यथानगलकालप्रवत्तमानेनस्तथा संचालार्घेण यथोच्यत्मूल्यमादाय क्रयविक्रयस्वाधिनेन तेनानिवृत्तिकं न्यायन क्रेन विक्रीयतम्भवति जदि स्याद्वैवीक लाजीक विना ता ने राशि बुव वयंववो सङ्कटव्यावाडकारे तदा धार्ण्णकेन परिस्वधनियं अत्र पत्रार्थे साक्षि धार्ण्णकस भ्रातापुत्र शूरकी-

४. वंश महापात्र श्रीवीरनारायण वर्म्मनस दृष्ट ।। थ्व बु ङापेकया वयंवया तरपति थकरियातं चोस्यं बिया छेंयां बु सकलपं यां चोंगवस काया मदो मालो प्रस्थावस वयं वयन्यमाल ।। ता क्षेत्र वयंवया क्री पन सर्व्व स्वधान पुरन्न पाचकं धुंग्व जुरो ।। शुभ ।।[५५]

१४३ सङ्ख्या

ने. सं. ८०३ [वि. सं. १७३९] माघशुक्लपूर्णिमा

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४१ : ३७–३८ मा छापिएको छ ।

१४४ सङ्ख्या

ने. सं. ८०३ [वि. सं. १७३९] फाल्गुनकृष्णषष्ठी

यो पत्र मोहनप्रसाद खनाल २०२८ : ३२–३३ मा छापिएको छ ।

---

५५. क्रण्डे चतुर्थांश ठाउँ छोडेर चौथो पङ्क्ति उठाइएको छ ।

१४५ सङ्ख्या

ने. सं. ८०३ [वि. सं. १७४०] भाद्रकृष्णचतुर्दशी

नेपाल राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ७२ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या १०६१ को रूपमा मूल पत्र छ।

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लेथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ᳀ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ८०३ भाद्रपदकृष्ण ॥ चतुर्द्दश्यान्तिथौ ॥ श्रीपूलचोविहारि लिविछे यौता ववथ्व-पूलिगृह, हरिराम भारोस नाम्नेण शुक्रीयं स्वभूज्येमाणिकं ॥ स यवो पूलचो तवननि यौतागृह वेषा भावो भ्रातापुत्र सूर्य्यराम भावो उमेश नाम्नां सकासात् ॥ श्रीयेषाद्वलक्षेत्र-

२. नामप्रदेशे ॥ श्रीचोबाहार धगुलिया ≈ नकत्वर जुगीराज भावो, चयाश्लया वा⁵⁶सि भावो, त्रय शिमायां पश्चिमत ॥ मार्ग्गेण उत्तरस्थ ॥ छ्वाचबाहार विजयजुस क्षेत्रस्य पूर्व्वत ॥ स यवो विजयजु, थंबु श्रीब्राह्मणजुस, द्वयो क्षेत्रशिमायां दक्षिणतश्च ॥ एतेषा मध्य येषाद्वलक्षे-

३. त्र, तुलंगपतनद्यं, वायुव्य पुलतो सहत –। वयंरोपनिकं रोवाङ्क रोवो स्व ३ सकर्षकं स्मपरिभोग्यं जथा-नग्रकारप्रवत्तमानस्तथा संचारार्घेण जथोचित्मूल्यमादाय क्रिबिक्रिस्वाधिने तेनानिवृत्तकं न्यायण क्रयेण विक्रेत्वं भवति ॥ जदि स्याद्दैवीक राजिक विना

४. ता क्षेत्रया संकटव्यावाद्वाकारे तदा धार्ण्णकेन परिस्वधनियं अत्र पत्रार्थ दृष्टसाक्षि धार्ण्णक स्वग्वत्र अवा शिवराम भारोसवो, स्वग्वत्र भ्राता साहि भारो, एते द्वयो दृष्ट जुरो ॥ ता क्षेत्रया क्रि प्न द्वाको पूलन पाचकं धुंगो जुरोः ॥ ॥ ॥ शुभमस्तुः ॥

(पछाडिपट्टि)

१. येषाद्व लबुया

२. क्रिपत्र ॥

१४६ सङ्ख्या

ने. सं. ८०४ [वि. सं. १७४०] पौषशुक्लतृतीया

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २२३७/१३

५६. यो व लाम्चो छ।

मूलपाठ

१. १ संवत् ८०४ पौषशुक्लतृतीया ।। श्रीगंगाधर श्रीपर्शुराम नेह्म फुकिजया छे बलि ययाया थेथे मानंतिजुसे भास चोस्यं तया भाषा थ्वति ।। ननिया श्री ३ पृथ्वीरामेश्वर महादेवन पूर्व्व, श्री ३ वंशगोपालदेवन पश्चिम कु १२ मूल खा तेवाखा झ्याल नेत छे, श्रीजगंनाथदेवया श्रीरा-

२. स दह श्रोङाम्रो, पिता श्रीहरिवंशन श्रीश्रीसिद्धिनरसिंह मल्ल थाकुलस्त मोहोर टंका श्लछि १०० दुबिस्यं छ वोया जुरो ।। दाम दुबियाया लेखापत्र श्रीवाहादुर कुह्मरजुया हस्ताक्षरपत्र कनिष्टभ्राता श्रीपर्शुरामयाके तया दु जुरो ।। थ्वगुलि छे कनिष्टभ्राता परशुरामया बोति राक जुरो ।। थ्व छेया

३. क्रीपत्र मलुयाव नेह्म फुकिजन भासपत्र चोस्यं तया थ्वति ।। श्रीराजन थो छेया क्रीपत्र मदु धक जंजाल याकाले, पत्र दयकेयात कदाचित् दाम बियमालसा, तोको दाम वछि श्रीगंगाधरन श्रीपर्शुरामयात बियमाल, मबिलसा तिर्य्यक्योनि थ गोब्राह्मणादिन्वध याङा

४. पाप श्रीगंगाधरयात जुलो ।। पुन भाखा दाम तोक्व बाहिकन उपर तोक धक सिय्यान श्रीगंगाधरयाके उपर दाम कारसा तिर्य्यक्योनि थ गोब्राह्मणादिन्वधया पाप श्रीपर्शुरामयात जुलो ।। पुन भाषा कदाचित् दाम मुमालक पत्र दयके फतसा[५७]

५. श्रीपर्शुराम श्रीगंगाधरयाके दाम काय मदु, कारसा उथ्यं पाप लाक जुलो ।। नेह्मसेनं सत्यबेबहार यातसा ह्लासे तकोया जीवरक्षा याङाया पुन्य लालक जुरो ।। थ्वति भाषा मयासे, सत्य म-

६. धरपस काले फयायास पङाव काय जुलो ।। थ्वतिया शाक्षी पिता श्रीहरिवंशशर्म्मणा दृष्टः ।। श्रीपर्शुरामेण लिखितमिदं पत्रं ।।

७. उति भाखा[५८] नेह्म फुकिजयाके चोस्यं तया दु जुलो ।। शुभ ।।

(पछाडिपट्टि)

१. छेया भा-
२. षापत्र

१४७ सङ्ख्या

ने. सं. ८०४ [वि. सं. १७४१] चैत्रकृष्णत्रयोदशी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १९२७/१६

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहीं श्री अक्षर लेखिएको छ।

---

५७. चौथो, पाँचौं र छैटौं पङ्क्तिमा ठाउँ बाँकी हुँदा हुँदै पनि पूरै नलेखी छोडिएको छ।

५८. ति र खाको डिकोको बीचमा यस्तो ^ चिह्न दिई तल खाली ठाउँमा यस्तो × चिह्न दिई भा थपिएको छ र पङ्क्ति जनाउन अन्त्यमा १ लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ? श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत ८०४ चैत्रकृष्ण ।। त्रयोदश्यान्तिथौ ।। श्रीललितब्रुमाया श्रीमानिग्लके पश्छिमस्थ ।। श्रीवुयावाहा ननि यतागृह बुबा . शाक्यवश श्रीबन्धवसिंहजुस नाम्नेन स्वक्रियं स्वभुर्ज्यमानिकं ।। स यवो बुयाबाहार वंकुरि दुंदुगृह . भ्रातापूत्र श्रीपूर्ण्णराजजु तृय भ्रात्यसहस नाम्ना सकासात् ।। यितुंगाडवातिका-नामप्रदेशे ।। हतक्वबाहारया श्रीरथनजुस

२. वाटिकाशिमायां पश्छिमत्त ।। श्रीश्रीराजया वाटिकाशिमायां उत्तरतः ।। दक्षिणत ।। वषनिह्म द्विजवर श्रीवीरेश्वर उपाध्या शर्म्मणस वाटिकाशिमाया पूर्व्वतः ।। एतेखा मध्य यितुंगाडवाटिका सार्द्धशह मेकक्षाङ्क ऋर्ष छि १ पैयि नसि २ थ्वतेस धार्ण्णक स्वाधिकारण अर्द्धभाग जुको ।। शक्षर्षकं समपरिभोज्ञं ।। यथानगलकारप्रर्व्वर्त्तमानेन सच्चालाघेण जथ्वचित्-

३. मूल्यमादाय क्रविक्रयस्वाधिनेन त्वेनानिवृत्तिकं न्यायण क्रविक्रीयतम्भवति जदि स्यात् द्वैविक राजिक विना ता वाटिकाया शकटविवादद्वाकाल्य तदा धार्ण्णकेण पलिसोधनियं अत्र पत्राथ्य साक्षि धार्ण्णकस भ्रातापूत्र श्रीभूवर्णसिंहजु दृष्ट ।। ता वाटिकाया भर्ण्ण शर्व्व सुधान पारण पाचकं ध्रुव जुरो ।। शुभ ।।

(पछाडिपट्टि)

१. ? यितुं गा ड वाटिका-

२. या क्रीपत्र

१४८ सङ्ख्या

ने. सं. ८०५ [वि. सं. १७४१] पौषशुक्लषष्ठी

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४४ : २०–२१ मा छापिएको छ ।

१४९ सङ्ख्या

ने. सं. ८०६ [वि. सं. १७४३] वैशाखशुक्लदशमी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २२३७/१२

मूलपाठ

१. ? श्रेयोऽस्तु ।। सम्वत् ८०६ वैशाषशुद्धि १० वंलानिह्म येकुलि दुंदुगृह द्विजवर श्रीगंगाधर शर्म्मणसवो . नकवहिरि ङाखाचोक वंतागृह शाक्यवंश श्रीबुधदेवजुसवो थ्यथ्य माना-

२. ञ्तिन बुन बु हेलङाया माख थ्वते, माखा पूर्व्व स एवो श्रीबुधदेवजुस थव वु, दक्षिण उत्तर[५८] थ्यंचो कृष्णराम ग्वालया बु, पश्चिम थ्यंचो वासुदेव ग्वालया बु थ्वते चात्राघाटन दुं ङ-

३. खो यिता बु रोव नसि २ जर्व छि १[६०] थ्वते वु स एवो श्रीगंगाधर शर्म्मणस्न, थम कास्यं, थ्वया पालसि, भानपाको बु रोव छि १ त्यंजोल बु रोव छि १ थ्व बु ने खण्ड स एवो श्रीवुधदेवजुया-

४. तं बिस्यं क्रीबिक्रीण हेरण धुंग्व, संकविवादद्वाकाले, थव २ स, थम २ शुद्धकेमाल, थ्वतेया साक्षि, यंपिबहिरि, भिक्षु श्रीभुवनसिंहजु, तवलंहङ भवानीशङ्करं

५. मारो द्वयो दृष्ट ॥ उति माखा नेमे चोता दो जुरो ॥ थ्व बुया तलपति थ्यथ्यसं लेङ दवस मकाया, मालङास केनेमाल जुरो ॥ शुभ ॥[६१]

(पछाडिपट्टि)

बुन बु हेला

१५० सङ्ख्या

ने. सं. ८०६ [वि. सं. १७४३] ज्येष्ठकृष्णसप्तमी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई ६५८/१४

नेपाल राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ५७ सङ्ख्याको बट्टामा क्रमसङ्ख्या ८३३ को रूपमा मूल पत्र छ।

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ९ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ८०६ ज्येष्टकृष्ण ॥ सप्तम्याम्तिथौ ॥ श्रीललितब्रुमायां श्रीमाणिग्लके पश्चिमस्थ ॥ श्रीपूलचोवव थ्वपूलि कव ववछे गृह विश्वनाथ भारोस नाम्नां सकासात् ॥ योषाछेल वन्तागृह वयकुण्ठराम भारोस नाम्नेण शुक्रीयं स्वभूज्येमाणिकं ॥ नवकक्षेत्रनामप्रदेशे ॥ तवदुछे नरहरि[६२] भारोस क्षेत्रशिमायां पश्चिमत् ॥ द्विजव-

---

५९. ण र थ्यंको बीचमा यस्तो ⩡ चिह्न दिई, माथि खाली ठाउँमा उत्तर थपी अन्त्यमा यस्तो × चिह्न दिइएको छ र पङक्ति जनाउन उत्तरको अगाडि २ लेखिएको छ।

६०. २ र थ्वको बीचमा यस्तो ⩡ चिह्न दिई, माथि खाली ठाउँमा यस्तो × चिह्न दिई जव छि १ थपिएको छ।

६१. शुभको अगाडिपछाडि धेरै नै ठाउँ छोडिएको छ।

६२. पहिले लेखेको अक्षर मेटेर नरहरिको ह लेखिएको छ।

२. ल श्रीरामचन्द्र शर्म्मणस क्षेत्रा उत्तरस्थ ॥ श्रीमणिग्ल भोन्तया देवरगुथियावो ् तवङ्यार तागुथियावो द्वयो क्षेत्रस्य पूर्व्वत ॥ दथलाछ ह्लोरछेया किजायावो ् अस्मांचरि गुथियावो ् द्वयोस क्षेत्रेण दक्षिणतश्च ॥ एन्मध्ये ता क्षत्र पतरोपनिकं जत्क्षत्र रोवाङ्क रोवो षु ६ चुजु मदु ॥ श्वतेस धार्ण्ण स्वाधिकार पेबोस छिबो जुक्व

३. सकर्षकं स्मपरिभोग्यं जथानप्रकारप्रवत्तमानस्तथा संचारार्घेण जथोचितमूल्यमादाय क्रिविक्रीस्वाधिने तेनानिवृत्तकं न्यायण क्रेण विक्रेत्वं भवति ॥ जदि स्याद्दैवीक राजिक विना ता क्षेत्रया संकटव्यावाद्वाकारे तदा धार्ण्णकेण परिस्वधनिकं अत्र पत्रार्थं साक्षि धार्ण्णं भ्रातापुत्र भागीसिंह भारो दृष्ट ॥ ता क्षत्रया सर्व्व स्वधान पाचु जुरो शुभ ॥

(पछाडिपट्टि)

नवक क्षत्र ॥

१५१ सङ्ख्या

ने. सं. ८०६ [वि. सं. १७४३] भाद्रकृष्णचतुर्दशी

यो पत्र रोलम्ब २०४० क : ३४ मा छापिएको छ ।

१५२ सङ्ख्या

ने. सं. ८०७ [वि. सं. १७४३] कार्तिकशुक्लपञ्चमी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १५३४/५०

नेपाल राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ५३ सङ्ख्याको बट्टामा क्रमसङ्ख्या ७७४ को रूपमा मूल पत्र छ ।

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ ।

मूलपाठ

१. ९ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत् ८०७ कार्तिकमासे शुक्लपक्षे ॥ पञ्चम्यान्तिथौ ॥ श्रीललितब्रुमायां श्रीमाणिग्लादाग्नेयकोणस्थ ॥ श्रीवं[६३]कुबाहार महाबौद्ध चाकलं यन्तागृह शाक्यवंश श्रीभानकजुस नाम्नः स्वकीयं स्वभुज्यमानिकं ॥ वं[६३]कुहिति फूश-

२. ननि यौकुलि दुंदुगृह प्रजापति गोविन्दसिंह थकुर मध्यभ्रातृ प्रजापति वसुराम थकुर कनेष्टभ्रातृ प्रजापति देव[६३]सिंह थकुर एतैस्त्रिभिर्न्नाम्ना सकाशात् ॥ थंयछेंवाटिकानामप्रदेशे ॥ गुथिया वाटिकाशीमायाः पश्चिमतः ॥ उत्तर-

---

६३. यो व खुंडे छ ।

३. तत्र ।। येतछेंबाहार श्रीछ्वाकदेवजुया वाटिकायाः पूर्व्वतः ।। बकनिह्म द्विजवर श्रीवीरेश्व[६४]र शर्म्मा फूकिंजया वाटिकाया दक्षिणतः ।। एतेषाम्मध्ये ।। तद्वाटिका सार्द्धासह एककर्षाङ्क कर्ष छि १ जव[६५] नसि २ भूय ध्याकोजोलवाटिकानामप्रदे-
४. शे ।। यथाचतुराघाटेन परिच्छिन्नं ।। तद्वाटिका त्रयपादाङ्क वाटिका जव[६५] श्व[६४] ३ तद्द्वय राशिवाटिका सकर्ष संपरिभोग्यं यथानगरकालप्रवर्त्तमानेन तथा संश्वारार्घेण यथोचितमूल्यमादाय क्रयविक्रयस्वाधिनेन तेनानिवृत्तिकं न्यायेन क्रयेन वि-
५. क्रयतम्भवति ।। यदि स्याद्दैविक राजिक विना तद्द्वयराशि वाटिकायाः शङ्कटविवादकाले तदा धार्ण्णकेन परिशोधनीयं ।। अत्र पत्रार्थे शाक्षी धार्ण्णकस्य पितृव्य शाक्यवंश श्रीधनजु वं[६५] कु प्रजापति हाकुदेव[६५] थकुर द्वाभ्यां दृष्टः ।। पुनर्भाषा थ्व नि राशि वाटिका-
६. या पूर्व्व तलपत्र . थंथछें वरव[६५] . गुद्य ख्वातव[६५] नाप चोङस . ध्याकोजोल व[६५]रव[६५] . शिजोल बुव[६४] नाप चोङस पिंमकाया मालङास्यं धार्ण्णकन पिबिस्यं केन्यमार ।।[६६]

(दायाँ फट्कैमा)

१. तद्वाटिकायाः क्रय
२. प्त दक्वया सर्व्व शो-
३. धन पूरण पाचू जुरो ।।

(पछाडिपट्टि)

१. ९ थंथछें व[६५]र ध्याक्व-
२. जोलव[६५]र नि राशि क्र-
३. य पत्रं ।।

१५३ सङ्ख्या

ने. सं. ८०७ [वि. सं १७३४] पौषशुक्लषष्ठी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २४१३/४५

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्कैमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ ।

---

६४. श्वमा लागेको व खुंडे छ ।
६५. यो व खुंडे छ ।
६६. फ्ण्डै आधा ठाउँ छोडेर छैटौं पङ्क्ति उठाइएको छ ।

मूलपाठ

१. ८ श्रेयोऽस्तु ।। सम्बत् ८०७ पौषमासे शुक्लपक्षे ।। षष्ठयान्तिथौ ।। श्रीललितब्रुमायां श्रीमाणिग्लात्पश्चिम-
स्थ ।। श्रीवं[६७]लानिह्म यैकूलिगृह द्विजवर—श्रीगंगाधरशर्म्मण नाम्ना सकाशात् ।। तत्रैव[६७]
श्रीवं[६७]लानिह्म लं येतागृह दैव[६७]ज्ञ वंशीधर भारो भ्रातृ सहस नाम्नः स्व-

२. कीयं स्वभुज्यमानिकं ।। तत्रैव[६७] श्रीवं[६७]लानिह्म सहादेव[६७] ल यन्तागृह लिफुह्नङफुनामप्रदेशे ।। स एव[६७]
ग्राहाकस्य गृहेन पश्चिमतः ।। वं[६७]लानिह्म ननि शीमाया उत्तरतः ।। धार्णकस्य पितृव्य दैव[६७]ज्ञ चिकुधिक
भारोस गृहेन पूर्व्वतः ।। मार्गेन दक्षिणतः ।। एतेषाम्म-

३. ध्ये ।। तद्दह लथ्यामार्गेन दक्षिणप्रवेश वं[६७]लानिह्म गृहाङ्गणमण्डले उत्तरप्रवेशदक्षिणोत्तराभिमुखगृह
गृ
लिफुह्नङफु दाङन कु छित्या मदु जव[६७] भ्र[६८] ३ तद्दहवसतिबाहिरिस्यन्दिनिकायक्षयक्षिणीस्थापनापल्लाल-
गृ
सञ्छान स्वशीमासह सकर्ष संपरिभो-

४. ग्यं यथानगरकालप्रवर्त्तमानेन तथा संश्चारार्घेण यथोचितमूल्यमादाय स्वाधिनेन तेनानिवृत्तिकं न्यायेन क्रयेन
विक्रयतम्भव[६७]ति ।। यदि स्याद्दैविक राजिक विना तद्दहस्य शङ्कटविवादकाले तदा धार्णकेन परिशोधनीयं ।।
गृ
अत्र पत्रार्थे शाक्षी धार्णकस्य पितृव्य स ए-

५. व[६७] दैव[६७]ज्ञ चिकुधिक भारोस दृष्टः ।। तद्दहस्य पुव्वं तलपत्र धार्णकया फुकिजया लेङस पिं मकांया
गृ
मालङास्यं धार्णकन पिंकायाव[६७] केन्यमार जुरो ।। थ्व छेया तलन ह्नङाजेलथ्यं लं छनेमार जुरो ।।
तद्दहस्य क्रय प्न[६८]
गृ

(दायाँ फट्केमा)

१. दक्वया सर्व्व शो-
२. धन पूरण पाचु
३. जुरो ।। शुभमस्तु ।।

(पछाडिपट्टि)

८ वंलानिह्म गृह
क्रय पत्र ।।

---

६७. यो व खुँडे छ ।

६८. भ्रमा लागेको व खुँडे छ ।

६९. क्रुण्डे चतुर्थांश ठाउँ छोडेर पाचौं पङ्क्ति उठाइएको छ ।

१५४ सङ्ख्या

ने. सं. ८०७ [वि. सं. १७४३] माघकृष्णअष्टमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १८३५/१४

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ՟ श्रेयोऽस्तु ।। सम्वत् ८०७ माघमासे कृष्णपक्षे ।। अष्टम्यान्तिथौ ।। श्रीललितब्रुमायां श्रीमाणिग्लात्पश्चिम-स्थ ।। श्रीस्वहरनिह्मं महादेव७० ल व७०न्तागृह द्विजवर श्रीदेव७० शङ्कर शर्म्मण भ्रातृ द्विजवर श्रीभवा७०नीशङ्कर शर्म्मण द्वयोर्न्नामभ्यां सकाशात् ।। तत्रैव७० श्रीस्वहरनिह्मं लाछे व७०न्तागृह शिव७०-राम भारोस नाम्नः स्वकीय (स्व)-

२. भुज्यमानिकं ।। तत्रैव७० श्रीस्वहरनिह्मं लाछे व७०न्तागृह जाव७० पातालभू धार्ण्णक स्ववासनामप्रदेशे ।। द्विजवरश्रीधनशर्म्मणः पातालभूम्याः पश्चिमतः ।। स एव७० द्विजवरश्रीधनशर्म्मणो गृहव७० राजाराम भारोया गृहव७० द्वयोः शीमाया उत्तरतः ।। लाछे शीमायाः पूर्व्वतः ।। स एव७० ग्राहाक स्वगृहेन दक्षिणतः ।। (ए)-

३. तेषाम्मध्ये ।। तद्गृह पातालभू लथ्यामार्ग्गेन पूर्व्वप्रवेश पश्चिमाभिमुख जाव७० गृह कु ङयच्या ५८ पातालभू कु ङयषुत्या ५६× तद्गृहवसतिबाहिरिद्वाराङ्गणस्यन्दिनिकायक्षयक्षिणीस्थापनापल्लालसञ्छाम स्वशीमासह सुकर्षं संपरिभोग्यं यथानगरकालप्रवर्त्तमानेन तथा संश्वारार्घेण यथोचितमूल्य(मा)-

४. दाय क्रयविक्रयस्वाधिनेन तेनानिंवृत्तिकं न्यायेन क्रयेन विक्रयतम्भव७०ति ।। यदि स्याद्दैविक राजिक विना तद्गृह पातालभूम्याः शङ्कटविवादकाले तदा धार्ण्णकेन परिशोधनीयं ।। अत्र पत्रार्थे शाक्षी धार्ण्णकस्य पिता तुलशीराम भारोस धार्ण्णकस्य पुत्र शिकन्दर भारोस पिंथबाहारगृह शिवनन्दन बाबुसि तत्रैव स्वहर-

५. निह्मं हनुमन्तननि यन्तागृह लक्षराम भारोस। एतैदृंष्टः ।। तद्गृह पातालभूम्याः क्रय प्न दक्वया सर्व्वे शोधन पूरण पाचु जुरो ।। शुभमस्तु ।। .

(पछाडिपट्टि)

... नि

... व७०

क्रय ।।

---

७०. यो व खुंडे छ।

१५५ सङ्ख्या

ने. सं. ८०७ [वि. सं. १७४४] श्रावणकृष्णद्वादशी

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २११६/१०

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ९ श्रेयोऽस्तु ।। सम्वत् ८०७ श्रावणकृष्ण ।। द्वादश्यान्तिथौ श्रीललितब्रुमाया श्रीमाणिग्लके पश्चिमस्थ ।। वंलानिह्म गृह ।। द्विजवर श्रीहरिवंश शर्म्मा प्रमुखन गोपालदेव ब्राह्मनया वयहं दानगुथिसमूहस नाम्ना सकासात् ।। तवबाहाल वंकुरिगृह ।। नारायण भारोस नाम्नेन स्वकीयं सुभोर्ज्यमाणिकं ।। गुस्त्रवो-

२. ववक्षेत्रनामप्रदेशे ।। श्री ३ हरसिद्धि त्रिशक्तिभट्टारकासवो पश्लछेंया शिवशंकल भारोसवो द्वयो क्षेत्रेन पश्चिमत ।। मार्ग्गशीमाया उत्तरत ।। वंकुबाहार श्रीसिरि बदेया क्षेत्रेन पूर्व्वत ।। श्रीश्रीराजयावो शिवशंकल भारोयावो द्वयो क्षेत्रेन दक्षिनतश्च ।। एतत्मध्ये ता क्षेत्र सार्द्ध सहस द्वयोरोपनिकं रोवाङ्क रोव नसि-

३. त्या २× एते क्षेत्र सकर्षकं स्मपरिभोज्ञं यथानगलकालप्रवत्तमानस्तथा संचारार्घ यथोचयत्मूल्यमादाय क्रयविक्रयस्वादिनेन तेनानिवृत्तिकं न्यायन क्रेन विक्रीयतम्भवति जदि स्याद्दैवीक लाजीक विना ता क्षेत्र सङ्कट-व्यावाडकारे तदा धार्ण्णकेण परिस्वनियं अत्र पत्रार्थे साक्षि धार्ण्णकस पुत्र लक्ष्मिनाराय-

(दायाँ फट्केमा)

ण भारो दृष्ट ।।

४. ता क्षेत्रया क्री पन सर्व्व सुधान पुरन्न धुंग्व जुरो शुभ ।।[७१]

(पछाडिपट्टि)

१. गुस्त्र वोवव
२. क्षेत्र क्रीन

१५६ सङ्ख्या

ने. सं. ८०८ [वि. सं. १७४४] फाल्गुनकृष्णद्वितीया

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४० : ५४ मा छापिएको छ।

---

७१. कुण्डै आधा ठाउँ छोडेर चौथो पङ्क्ति उठाइएको छ।

१५७ सङ्ख्या

ने. सं. ८०९ [वि. सं. १७४५] माघकृष्णप्रतिपदा

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २३२६/११

यस पत्रमा छाप झरेको छ ।

मूलपाठ

१. ₹ स्वस्ति ।। श्री(माणि)ग्लाधिप(ति) श्रीश्रीजयय(ोगन)रेन्द्र म[72](ल्लदेव) प्रभु ठाकुरसन ् सातोग्ल चाकलं येतागृहनिवासी ग्राहक श्रीरुद्रमती थकुनी तताजुस नाम्ने प्रसादीकृतं ् ङखो घतक्वक्षेत्रनामप्रदेशे ् श्रीश्रीराजया उझान सीमायाण्पूर्व्वतः श्री ३ आरतिगुथिया क्षेत्रेणोत्तरतः श्रीश्री[73]राज्ञा क्षेत्रे-

२. (ण)[74] पूर्व्वतः द्विजवर श्री(ब्रह्मे न्द्र) उपाध्या फुकिजस क्षेत्रेण दक्षिणतश्च ् एतत्मध्ये तत्क्षेत्रे पादोन-सप्तरोपनिकं रोव षु ६ जव स्वं ३ तत्क्षेत्र यथानगरकारप्रवर्त्तमानेन सुवर्ण्णपुष्पमालार्घप्रढौकृत मोहोर टंका ङश्ल षुयह्लस ५६७ आदाय स्वाधिनावर्त्तकं न्यायेन क्रीविक्रीण प्रसादारपा जु-

३. रो ् अत्र पत्रार्थे दृष्टसाक्षि श्रीरुद्रेन्द्र मल्ल थाकुरस ् सम्बत् ८०९ माघकृष्णप्रतिपद्यायान्तिथौ ् श्रीराजदैवज्ञ-मोतिराजेन लिखितं ् एतत्क्षेत्रस्य यथोचित्मूल्यं प्रढौकयित्वा सिद्धपत्रमिदं ।। शुभं ।।

(पछाडिपट्टि)

श्रीतताजु

१५८ सङ्ख्या

ने. सं. ८०९ [वि. सं. १७४६] वैशाखकृष्णसप्तमी

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४० : १०७–१०८ मा छापिएको छ ।

१५९ सङ्ख्या

ने. सं. ८०९ [वि. सं. १७४६] ज्येष्ठकृष्णप्रतिपदा

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १९९१/२१

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ ।

---

७२. मको सामै देखिँदैन ।

७३. श्रीश्रीको डिकोभन्दा माथिको भाग देखिँदैन ।

७४. णको सामै देखिन्छ ।

मूलपाठ

१. ॐ श्रेयोऽस्तु ।। सम्वत् ८०९ ज्यैष्ठकृष्ण ।। प्रतिपद्यान्तिथौ ।। श्रीललितब्रुमायां श्रीमाणिग्लात्पश्चिमत् ।। श्रीबल्लानिह्म वन्तागृह द्विजवल श्रीहरिलक्ष्मी ब्राह्मणीजुस नाम्नां सकासात् ।। धोंग्वंगाडक्येव यौतागृह अमात्ते मुतिराज भारोस नाम्नेण शुक्रीयं स्वभुज्येमानिकं ।। तालेक्षेत्रनामप्रदेशे ।। खालचोछे वा[७५] सिंह भारोस क्षेत्रेशिमाया पश्चिमत् ।। श्रीश्रीराज्ञो क्षेत्रादुत्त-

२. रत ।। नकवहिरि नरहरि महात भारोस क्षेत्रस्य पूर्व्वत ।। गुथिया क्षेत्रशिमायां दक्षिणतश्च ।। एतेषा मध्य ता क्षेत्र सार्द्ध सह सप्तरोपनिकं रोवाङ्क रोवो ह्रश ७ जव नत्ति २ सकर्षकं समपरिभोग्यं जथानग्रकारप्रवत्तमान-स्तथा सच्चारार्घण जथोचित्मूल्यमादाय क्रिविक्रीस्वाधिने तेनानिवृत्तकं न्यायण क्रेण विक्रेत्वं भवति जति स्याद्दैवीक राजिक विना ता क्षे-

३. त्रया संकटव्यावाद्वाकारे तदा धार्ण्णकेण परिस्वर्धनियं अत्र पत्रार्थ साक्षि धार्ण्णकस भ्रातापुत्र अमात्ते लक्ष्मीनारायण भारो दृष्ट ।। पूर्व्व तरपतिस खण्डन छपु प्रतिन चोङस मकाया मालङास्यं धार्ण्णकस्न पिकास्यं केनेमाल ।। ता क्षेत्रया सर्व्व स्वधान पूलन पाचु जुरो ।। शुभ ।।

(पछाडिपट्टि)

ताले क्षेत्र ।।

१६० सङ्ख्या

ने. सं. ८०९ [वि. सं. १७४६] भाद्रकृष्णतृतीया

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २११६/१६

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ ।

मूलपाठ

१. ॐ श्रेयोऽस्तु ।। सम्वत् ८०९ भाद्रपदकृष्ण ृतृतीयायां तिथौ ृश्रीललितब्रुमायां श्रीमानीग्लात्पश्चिमस्थ ृ वंलानिह्म येकुलि दुंदुगृह ृश्रीहरिलक्ष्मी ब्राह्मनीस नाम्ना सकासात् ृसातीग्ल चाकलं येतागृह ृ श्रीरुद्रमती थकुनीजुस नाम्नेन स्वकीयं स्वभुज्यमानिकं ृङखो घतकोक्षेत्रनामप्रदेशे ृश्रीश्रीराजया उज्ञा-

२. नशिमाया पश्चिमत ृश्री ३ आरतिगुथिया क्षेत्राद्द्रुतरत ृश्रीश्रीराजया क्षेत्रात्पूर्व्वत ृ बखनिह्म द्विजवर श्रीब्रह्मेन्द्र उपाध्या फुकिजया क्षेत्राद्दक्षिणतश्च ृ एतन्मध्ये तत्क्षेत्र पादोनसप्तरोपनीकं रोवाङ्क रोव पु ६ जव स्व ३ तत्क्षेत्र सकर्षकं समपरिभोग्यं यथानगरकारप्रवर्त्तमानस्तथासच्चारा-

---

७५. यो व खुँडे छ ।

३. र्घेण यथोचित्मूल्यमादाय क्रयविक्रयस्वाधिनेन तेनानिवर्त्तकं न्यायेन क्रयेन विक्रयेत्तं भवति यदि स्याद्दैवीक-राजिक विना तत्क्षेत्रस संकटव्यावादकाले तदा धार्ण्णकेन परिशोधनीयं ॱ अत्र पत्रार्थे साक्षि ॱ धार्ण्णक स्वपुत्र श्रीरुद्रेन्द्र मल्लदेव वर्म्मण दृष्ट ॥ थ्व बुया क्री पन सर्व्व सोधान पाचकं ध्रुव जुरो ॥

(दायाँ फट्केमा)

शुभ ॥

(पछाडिपट्टि)

१. ङखो घतको

२. बुया

१६१ सङ्ख्या

ने. सं. ८१० [वि. सं. १७४७] वैशाखकृष्णतृतीया

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई २३२९/५

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ ।

मूलपाठ

१. १ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ८१० वैशाखकृष्ण ॥ तृतीयायान्तिथौ ॥ श्रीललितब्रुमायां श्रीमाणिग्लातपश्चिमत ॥ श्रीब्रखनिह्मगृह द्विजवल श्रीमङ्गलानन्द उपाध्या शर्म्मणस नाम्नण शुक्रीयं स्वभूज्यमानिकं ॥ जेष्ट-भगिणी वलानिह्म येकुलिगृह श्रीहरिलक्ष्मी ब्राह्मणीजुस

२. नाम्नां सकासात् ॥ भोतलंक्वक्षेत्रनामप्रदेशे ॥ शिवराम भार्यो संन्यासि गोष्टिक्षेत्रात्पश्चिमत: धरसिमायां उत्तरत: यितिलंह्ङे जयमुणि बदेया क्षेत्रात्पूर्व्वत ॥ श्रीश्रीराज्ञो क्षत्राद्दक्षिणतश्च ॥ एतत्मध्य तत्क्षत्र साद्ध-त्रयरोपनिकं रोवो स्व त्या ३ × सकर्षकं स्मपरिभोग्यं ज-

३. थानग्रकारप्रव्वत्तमानस्तथा संचारार्घेण जथोचित्मूल्यमादाय क्रिबिक्रीस्वाधिने तेनानिवृत्तकं न्यायण क्रेण विक्रित्वं[७६] भवति ॥ जदि स्याद्दैवीक राजिक संकटव्यावाद्वाकारे तदा धार्ण्णकेण परिस्वधनियं अत्र पत्रार्थ साक्षि भ्राता श्रीवीरेश्वर उपाध्या शर्म्मण दृष्ट ॥ ता क्षेत्रया

(दायाँ फट्केमा)

भर्ण्ण पाचुं शुभ ॥

---

७६. क्रेणको णको ठीक तल पर्ने गरी तल खाली ठाउँमा वि थपिएको छ ।

(पछाडिपट्टि)

भोतलक्व बुया ॥

१६२ सङ्ख्या

ने. सं. ८११ [वि. सं. १७४७] पौषशुक्लतृतीया

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १५६८/६ र ई २०९४/४२ यस पत्रमा छाप गरेको छ ।

मूलपाठ

१. ८ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत् ८११ पौषशुक्ल । तृतीयायान्तिथौ श्रीललितब्रुमायां श्रीमाणीग्लातपश्चिमस्थ सोहरनिह्म श्रतवंगृहनिवासी ग्राहक द्विजवर श्रीविष्णुशंकर शर्म्मणस नाम्ना सकासात् ॥ ह्लाग्लटोल महापाल तवलंह्ङनेनि येकुलिगृह देवज्ञ कुतुसिंह भारोस नाम्नः स्वकीयं स्वभुज्यमानिकं ॥ चरतिचोवातिका-नामप्रदेशे ॥

२. श्रीश्रीराजया क्षेत्रेण पश्चिमतः पूर्व्वतः[77] दक्षिणतश्च मार्ग्गेणोत्तरतः एतत्मध्ये तद्वातिका सार्द्ध अष्टकर्षाङ्क कर्ष चया ८ जव नसि २ थ्वतेस धार्ण्णं स्वाधिकारंन पादाधिकत्रयष्कर्षाङ्क कर्ष स्वं ३ जवछि १ जुक्व जुरो तद्धार्ण्णं स्वाधिकारे जुक्व वातिका यथानगरकारप्रवर्त्तमान तथा संचारार्घेण यथोचितमूल्यमादाय क्रयविक्रय-स्वाधीनत्वं कृत्वा

३. दैविक राजिकं विना यदि शङ्कटवादविवादादिकं स्यात्तदा धार्ण्णकेन परिशोधनीयं । अत्र पत्रार्थे साक्षि धार्ण्णक स्वगोत्र ज्येष्ठपितृव्य दैवज्ञ जगन्नाथ भारो वंला मधुमगुडिगृह अनन्तसिंह गुल्मी भारो उभयस दृष्टः थ्व स्वंपेक जवछि जुक्व बुया क्री पन सर्व्व सोधान पाचकं धुंग्व जुरो ॥ शुभमस्तु ॥

(पछाडिपट्टि)

चरति चो बु क्री

१६३ सङ्ख्या

ने. सं. ८१२ [वि. सं. १७४९] भाद्रशुक्लद्वितीया

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १८३६/१२

---

७७. दक्षिणको दको डिकोको उठानमा डिकोमै छुवाएर डिकोमाथि यस्तो ٧ चिह्न दिई माथि खाली ठाउँमा पूर्व्वतः थपिएको छ र पङ्क्ति जनाउन अन्त्यमा २ लेखिएको छ ।

मूलपाठ

१. ९ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत ८१२ भाद्रपदशुद्धि २ श्रोस्वहरनिह्म वन्तागृह ॥ स्वपुरुष द्विजवर श्रीदेवशङ्कर शर्म्मणसन स्वभार्य्या श्रीचन्द्रेश्वरी ब्रह्म्णीजुयात छे बु चोस्यं बिरङाया भाखा थ्वते ॥ भाखा स्वहर-निह्मं वन्ता पञ्चखा क्वचार छे धुकुति

२. पिकुति चोता छेलिसहित ॥ लं हुङाजेरथ्यं ॥ यंदोल बु रो स्व ३ जावल ॥ बु रो छि १ ज २ कोपुंदोल बु रोव छि १ ज २ खेलशि वातिका ऋर्ष पि ४ ताल्यवातिका ऋर्ष नसि २ स्वहोलचो वातिका ऋर्ष पि ४ थ्व बु राशि बुसं अर्द्ध भाग जुको ॥ थ्वते

३. छे बु स्वभार्य्या श्रीचन्द्रेश्वरी वह्म्णीजुयात चोस्यं बिया जुरो ॥ थ्वते छे बु जितं चोयावो बिर थुका धास्यं परश्रायितन पिहा काल्य ल चोस्यं पितथने मदु ॥ पुरुषयानां मर चोनसातु थ्व चोस्यं बिको बुया शस्य साह्मां भुक्तपेर जुरो ॥

४. कदाचित् जित चोयावो बिर थुका धास्यं हन बन्धक ते मदु ॥ थ्वते छे बु चोस्यं बिरङाया साक्षि भ्रात्ते द्विजवर श्रीभवाणीशङ्कर शर्म्मण ॥ योखाछे यन्ता रिबि येतागृह ॥ रघुवंश राउत्त जसवन्तसिह वाबु ॥ तपायिति ङाधल यंता॰ सिद्धिरा-

५. म भारो तृय दृष्ट ॥ शुभ ॥[७८]

(पछाडिपट्टि)

९ चोस्यं बि या पत्र

१६४ सङ्ख्या

ने. सं. ८१२ [वि. सं. १७४९] भाद्रशुक्लद्वितीया

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४१ : ८३ मा छापिएको छ ।

१६५ सङ्ख्या

ने. सं. ८१२ [वि. सं. १७४९] आश्विनशुक्लसप्तमी

भद्रराज शाक्यको सौजन्यले मूल पत्रबाट नकल मैले लिएको हुँ ।

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लेथोप्ला भएको गोलो छाप छ । छापको बीचमा खड्ग छ । त्यसको धेरैजसो भाग मालाले घेरिएको छ । खड्गभन्दा माथि श्री अक्षर, त्यस अक्षरको दायाँबायाँ चन्द्र, बायाँ चन्द्रको मुनि यो अक्षर, दायाँ चन्द्रको मुनि ग अक्षर छन् ।

---

७८. पाँचौं पङ्क्ति केही ठाउँ छोडेर उठाइएको छ ।

मूलपाठ

१. ९ स्वस्ति ।। श्रीमाणीग्लाधिपति श्रीश्रीजययोगनरेन्द्र मल्लदेव प्रभू ठाकुरसन ‸ वंलानिह्म नतिन यिकुलिगृहनिवासी ग्राहक ‸ द्विजवर श्रीगंगाधर शर्म्मणस नाम्ने प्रसादीकृतं ‸ यिकोलाद्वक्षेत्रनाम-प्रदेशे ‸ हाथ्वगुथिया क्षेत्रेण पश्चिमतः

२. झोतापोलया जयपति बदेजु विष्णुछेबाहार इन्द्रजोति बदेजुसव सीमाया दुत्तरतः शलकोबाहारगृह श्रीसिद्धि बदेजुस फुकिजया सीमाया दक्षिणतः पूर्व्वतश्च[७९] एतत्मध्ये तत्क्षेत्रश्चतुररोपनिकं रोव पि ४ तत्क्षेत्र यथानगर-

३. कारप्रवर्त्तमानेन सुवर्णपुष्पमालार्घ प्रढौकृत मोहोर टंका स्वं शल नीय ३२० आदाय स्वाधिनावर्त्तकं न्यायेन क्रीबिक्रीन प्रसादारपा जुरो ‸ अत्र पत्रार्थे दृष्टसाक्षि श्रीबोधमल्ल कुह्मरजुस ‸ सम्वत् ८१२ आश्विणीशुक्ल ‸ सप्तम्यान्तिथौ श्रीराजदैवज्ञ-

४. महेन्द्रराजेन लिखितं ‸

(पछाडिपट्टि)

१. इक्वलार बु ।

२. श्रीगंगाधरजुश ।।

१६६ सङ्ख्या

ने. सं. ८१५ [वि. सं. १७५१] कार्तिकशुक्लपूर्णिमा

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई १८९५/२८

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। फोटोमा छाप स्पष्ट नआएकोले अरू वयान गर्न सकिएन ।

मूलपाठ

१. ९ स्वस्ति ।। ॐ अद्य श्वेतवाराहकल्पे वैवस्वतमन्वन्तरे कलियुगप्रथमचरणे जम्बुद्वीपे भरतखण्डे आर्य्यावर्त्त-पुण्यस्थाने हिमवत्पादे पशुपतिसन्निधाने वासुकीक्षेत्रे वाग्वत्या दक्षिणकूले नेपालदेशान्तर्गतललितपट्टने इहैव पुण्यभूमौ ।। श्रेयोऽस्तु ।। सम्वत् ८१५ कार्त्तिकमासे शुक्लपक्षे ।। पूर्णिमास्यान्तिथौ ।। अश्विणीनक्षत्रे ।।

२. सुद्धियोगे ।। यथाकरणमुहूर्त्ते ।। सोमवासरे ।। तुलराशिगते सवितरि ।। मेषराशिगते चन्द्रमसि ।। अस्मिन्दिने ‸ श्रीमाणीग्लाधिपतिश्रीश्रीजययोगनरेन्द्रमल्लदेववर्म्मणा स्वहस्तेन लेलेस[८०] ह्मंग्वालतंगिनिक्षेत्रनामप्रदेशे ‸ श्रीश्रीराजयाओ \ विजयसिंह भावोयाओ \ द्वयो क्षेत्रेण पश्चिमतः घरसीमाया उत्तरतः गुथिया-

---

७९. झोतापोलयादेखि पूर्व्वतश्चसम्म चर्को मसीले लेखिएको छ ।

८०. न र ह्मंको बीचमा यस्तो ✓ चिह्न दिई, तल खाली ठाउँमा यस्तो × चिह्नको बीचमा लेलेस थपिएको छ र अन्त्यमा पङ्क्ति जनाउन ३ लेखिएको छ। दोस्रो पङ्क्ति जनाउन ३ लेखिएकोले तलबाट पङ्क्ति गनेको स्पष्ट हुन्छ ।

३. श्रो ्श्रीश्रीराजयाश्रो ्द्वयो क्षेत्रेण पूर्व्वतः श्रीश्रीराज्ञो क्षेत्रेण दक्षिणतश्च ् एततमध्ये तत्क्षेत्रस्त्रयरोपनिकं रोव स्वं ३ पुन ् चोनिवाहार क्षेत्र द्वयो रोपनिकं रोव नसि २ यथाचतुराघाटेन परिवेष्ठितं ् एतौ द्वौ राशिक्षेत्रौ श्रीमदिष्टदेवताप्रीतये ् कोबाहार घालेसिको लं यंतागृह विप्रश्रीश्रीकृष्णथाकुरशर्म्मणे ब्राह्मणाय
४. गोडावरीतीर्थे ् गोशतमहादानकर्म्मसाङ्गतासिद्धचर्थं ॥ एतौ द्वौ राशिक्षेत्रौ संप्रदत्तं ॥

स्वदत्ताम्परदत्ताम्वा यो हरेत्सुरविप्रयोः । षष्ठीवर्षसहस्राणि विष्ठायां जायते क्रिमिः ॥

दत्तपत्रार्थे दृष्टसाक्षि ् बखनिह्म गाडबाहार चाकलं यंतागृह द्विजवर श्रीविद्यानन्द उपाध्या शर्म्मणस ॥ श्रीराजदैवज्ञमोतिराजेन लिखितं ॥ शुभं ॥

१६७ सङ्ख्या

ने. सं. ८१५ [वि. सं. १७५२] श्रावणशुक्लदशमी

विजयशङ्कर श्रेष्ठको सौजन्यले सकलबाट यस पत्रको नकल मैले लिएको हुँ ।

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ ।

मूलपाठ

१. ९ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत् ८१५ श्रावणशुक्ल ॥ दशम्यान्तिथौ ॥ श्रीललितब्रुमायां श्रीमाणिगला पश्चिमत ॥ श्रीवलानिह्म येकुलिगृह द्विजवरश्रीगंगाधरशर्म्मणो विवाहिता श्रीश्रीहरिलक्ष्मी ब्राह्मणीजुस नाम्नां सकासात् ॥ तवच्वाखासि पेखाबु छे यौतागृह दैवज्ञ लक्षेराम भावो भ्रातापुत्र सहस नाम्नेण शुक्रीयं स्व-

२. भुज्यमानिकं ॥ स यवो पेखाबु छ जाव पातारनामप्रदेशे ॥ मार्ग्गेण पश्चिमत ् दक्षिणतः ॥ धार्ण्णकस्वगोत्र वंशिधर भारोस गृहपातारभूम्यां उत्तरत ॥ स यवो माधवराम भावोस गृहेण पूर्व्वत ॥ ता गृह पूर्व्वाभिमुख पश्चिमप्रवेश ॥ ता गृह ताव पातार खाछि १ कु नीयगु २९ जुरो ॥ एते गृहपातारवस्थितबाहिरिद्वा-

३. रांगिणीपल्लालसंछान स्वसिमासकर्षकं स्मपरिभोग्यं जथानप्रकारप्रवत्तुमानस्तथा संचारार्घण जथोचितमूल्यमादाय क्रिबिक्रीस्वाधिने तेनानिवृत्तकं न्यायण क्रेण विक्रेत्वं भवति ॥ जदि स्याद्दैवीकन्राजिक विना शङ्कटव्यावाद्वाकारे तदा धार्ण्णकेण परिस्वधनियं अत्र पत्रार्थ साक्षि धार्ण्णस्वगोत्र भ्राता दैवज्ञ वंशिधर भारो

(दायाँ फट्केमा)

१. दृष्ट ॥ ता गृहया सर्व्व

२. स्वधान पाचु ॥ सुभ ॥

१६८ सङ्ख्या

ने. सं. ८१६ [वि. सं. १७५२] कार्तिककृष्णअमावास्या

नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १५३५/१७

नेपाल राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ५० सङ्ख्याको बट्टामा क्रमसङ्ख्या ७४१ को रूपमा मूल पत्र छ।

मूलपाठ

१. ॥ स्वस्ति ॥ अद्य श्वे[८१]तवराहकल्पे वैव[८२]श्व[८१]तमन्वन्तरे कलियुगे प्रथमचरणे जम्बूद्वीपे भरतखण्डे आर्य्यावर्त्तदेशे हिमव[८२]द्दक्षिणपादे वाशुकिक्षेत्रे पशुपतिसन्निधाने वाग्मत्या · दक्षिणकूले श्रीमत्नेपालान्तर्गते श्रीमल्ललितपट्टने इहैव[८२] पुण्यभूमौ ॥ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत्सरे ८१६ दक्षिणायणे ॥ हेमन्तार्त्तौ ॥ कार्त्तिकमासे कृष्णपक्षे ॥ × [८३]

२. अमावास्यान्तिथौ ॥ ज्येष्ठानक्षत्रे ॥ धृतिपरशूलयोगे ॥ नागकरणे ॥ यथामुहूर्त्ते ॥ अंगारवासरे ॥ वृश्चिकराशिगते सवितरि ॥ तदेव[८२] राशिगते चन्द्रमसि ॥ एतस्मिन्दिने राहुग्रस्ते दिवा[८२]करे[८४] सूर्य्यग्रास-महापर्व्वणि दातृ वं[८२]कुहिति फुशननि यौकुलि दुंदुगृह प्रजापति वसुरामथकुरनाम्ना स्वहस्तेन स्वविद्यमानेन स्ववाचा प्रतिपन्नेन भूतेन ॥ त्यप्व- ×

३. नायक्षेत्रनामसंज्ञकं ॥ ङाखाचूक श्रीमणिरथन वदेजुया क्षेत्रेण पश्चिमतः ॥ श्रीश्रीराज्ञ क्षेत्रेणोत्तरतः ॥ वं[८२]कुबाहार श्रीगुरु धनजुया क्षेत्रेण पूर्व्वतः ॥ गुथिया क्षेत्रेण दक्षिणतः ॥ एतेषाम्मध्ये ॥ तत्क्षेत्र सार्द्धमेक रोवो[८२]पनिकं रोवा[८२]ङ्क रोव[८२]—छित्या १× भूयः । थंथछेवातिकानामसंज्ञकं ॥ गुथिया वातिकायाःपश्चिमतः ॥ उत्तरतश्च ॥ वं[८२]कुबाहार श्रीधर्म्मकुश- ×

४. ल जुयाव श्रीसर्व्वदेव[८२]याव[८२] द्वयोर्व्वातिकायाः पूर्व्वतः ॥ बकनिह्म द्विजवरश्रीवीरेश्व[८१]रोपाध्या शर्म्मणो वातिकाया दक्षिणतः ॥ एतेषाम्मध्ये ॥ तद्वातिका सार्द्धमेककर्षाङ्क कर्ष— छित्या १× आत्मनोद्देश श्रीइष्टदेव[८२]ताप्रीतये एतौ क्षेत्रवातिकौ संप्रदत्तं ॥

स्वदत्तम्परदत्तम्बा · यो हरेत्सुरविप्रयो × [८५]

(दायाँपट्टि)

१. :।

षष्ठीवर्षसहस्राणि विष्ठायाञ्जायते क्रिमिः ॥

थ्वते बु व[८२]र दुंता व[८२]- थव[८२] नामन गुथि

---

८१. श्वमा लागेको व खुंडे छ।

८२. यो व खुंडे छ।

८३. दायाँपट्टिको पाठ र बायाँपट्टिको पाठ छुट्टयाउन हरेक पङ्क्ति टुङ्गिँदा यस्तो × चिह्न दिइएको छ।

८४. पहिले लेखेको मेटेर दिवाकरे लेखिएको छ।

८५ चौथो पङ्क्ति कुण्डै पञ्चमांश ठाउँ छोडेर उठाइएको छ।

२. चिनकाया भाषा थ्वते ॥ थ्वते बु व[८६]रया वर्ष प्रति बरसात द्रव्य · शिवरात्रि चतुर्द्दशी कुह्न,
३. श्री ३ वुंगदेव[८६]यात , जाके कुड १ तयाव[८६] पूजाभर जो १ निश्राव[८६] जो १ बजि कुड १

(पछाडिपट्टि बीच्नमा)

१. धरिपात १ माध्य ता १ दक्षिणा दं १॥ श्री ३ क्वाठ भोंथदेव[८६]यात , जाके कुड १ तयाव[८६] पूजाभर जो १ निश्राव[८६] जो १ बजि कुड १ माध्य ता १ धरिपात १ दक्षिणा दंम १ ॥ थ्वते सेवा[८६] छोयमार ॥ ज्याथास श्री ३ विश्व[८७]कर्म्मदिव[८६]यात × [८८]
२. अग्रभाग फशि ह्मं १ पंचोपचार पूजा , दक्षिणा दंम १ थ्वते दयकाव[८६] गुरुवाहारण पूजा यातकेमार ॥ गुरुबाहार ह्मं १ श्रीग्वाछेबाहारया थरपाजु निह्म स्त्रीपुरुष २ श्रीवंकुवाहारया थरपाजु निह्म स्त्रीपुरष २ गोष्ठिया थंकारि ह्मं १[८९] थ्व- ×
३. ते पूजन याङाव[८६] ह्मति दक्षिणा दंम छि १ बियाव[८६] , वोन चतामाध्य पा ६ बजि कुड १ तयाव[८६] , भक्षाभोजन यातकेमार जुरो ॥ पूजनव[८६] संसर्गन तयाव[८६] , बोछि जोगियात बियमार ॥ थ्वतेन परशेष गुथि आवोपनि- ×
४. सेन भक्षाभोजन यायमार ॥ थ्वतेया चिन्ता याक , स्वगोत्र प्रजापति हाकुदेव[८६] थकुर , भ्राता प्रजापति इन्द्रराम थकुर , भ्रातृ प्रजापति जीव[८६]नराम थकुर , स्वगोत्र प्रजापति हृदयराम थकुर , थ्वते प्यह्मसेन चोस्यं त ×
५. क्व वर्ष प्रति अविच्छिन्न याङाव[८६] चिन्ता यायमार जुरो ॥ अत्र पत्रार्थे साक्षी × [९०]

(पछाडि दायाँपट्टि छेउमा)

१. स एव[८६] इन्द्रराम , जीव[८६]नराम ,
२. भ्राता प्रजापति विजयकीत थ-
३. कुर एतै दृष्टः ॥ गुरबाहार
४. वोने · दानपतिया ह्न्ङायाह्म जु-

(पछाडि दायाँ फट्केमा)

१. रो ॥ शुभ-
२. मस्तु सर्व्वदा
३. - ॥

---

८६. यो व खुंडे छ ।
८७. श्वमा लागेको व खुंडे छ ।
८८. वीचको पाठ र दायाँपट्टिको पाठ छुट्टयाउन हरेक पङ्क्ति टुङ्गिदा यस्तो × चिह्न दिइएको छ ।
८९. २ र थ्वको बीचमा यस्तो √ चिह्न दिई माथि खाली ठाउँमा यस्तो × चिह्न दिई गोष्ठिदेखि १ सम्म थपिएको छ ।
९०. आधाभन्दा बढी ठाउँ खाली छोडेर पाचौं पङ्क्ति उठाइएको छ ।

(पछाडि बायाँपट्टि)

१. पूर्व्व तलपत्र · ध्याकोजोल वातिकायाव[६१]

२. छपु पतिन चोङस् थंथछे वातिकाया

३. पूर्व्व तलपत्र पिकाया मदो जुरो ।। शुभं ।।

(पछाडिपट्टि)

१. दा न

२. प त्र

१६९ सङ्ख्या

ने. सं. ८१६ [वि. सं. १७५२] कार्तिककृष्णअमावास्या

यो पत्र शङ्करमान राजवंशी २०४४ : ७८–७९ मा छापिएको छ ।

९२ क सङ्ख्या

ने. सं. ७५७ [वि. सं. १६९३] कार्तिकशुक्लसप्तमी

यो लिखतपत्र ९३ सङ्ख्याको रूपमा प्रकाशित हुनुपर्ने हो तापनि मूलपत्र विजयशङ्कर श्रेष्ठको सौजन्यबाट भरखरै मैले हेर्न पाएकोले ९२ क सङ्ख्याको रूपमा यसलाई यहाँ प्रकाश गरेको छु ।

मूलपाठ

१. ॐ स्वस्ति ।। अद्य श्वेतवाराहकल्पे वैवस्वतमन्वन्तरे कलियुगप्रथमचरणे जम्बुद्वीपे भरतखण्डे आर्य्यावर्त्त-पुण्यस्थाने हिमवत्पादे पशुपतिसन्निधाने वासुकीक्षेत्रे वाग्वत्या दक्षिणकूले नेपालदेशान्तर्गतललितपट्टने इहैव पुण्यभूमौ ।। श्रेयोऽस्तु ।। सम्वत ७५७ कार्त्तिककृष्ण ।। सप्तम्म्यां तिथौ ।। अश्ले(ष)नक्षेत्रे ।। इन्द्रयोगे ।। बुद्धवासरे ।। विच्छराशिगते सवितरि ।। कर्क्कराशि-

२. गते चन्द्रमसि ।। अस्मिन्दिने दथलाछ येतागृह ।। पात्रवंश रावुत्त जोगीचा बाबुसन स्वहस्तेन स्वविद्यमानेन स्ववाचा प्रतिपन्नभूतेन जिथिअफलक्षेत्र रोव–छि १ यथाचतुराघाटेन परिवेष्टितं ।। एतत् क्षेत्र श्रीमच्छ्री-श्रीस्वेस्टदेवताप्रीतये , वाराणसीनिवाशी , द्विजवरश्रीदत्तशर्म्मणे ब्राह्मणाय दत्तं ।।

स्वदत्तपरदत्तम्बा ब्रह्मवृत्तिं हरेत्कुधी । षष्ठीर्व्वर्षसहस्राणि विष्टा-
यां जायते कृमि ।।

३. दत्तपत्रार्थे साक्षि , मडिछें द्विजवरश्रीशिवकृष्णशर्म्मा दृष्टः ।। शुभं ।।

---

९१. यो व खुंडे छ ।

(पछाडिपट्टि)

... पत्र ॥

सूचना

ने. सं. ७७१ [वि. सं. १७०८] आषाढशुक्लत्रयोदशीको लिखतपत्रको चर्चा माथि २३ पृष्ठमा १०५ सङ्ख्याको रूपमा गरिएको छ। तर त्यो लिखतपत्र ताडपत्रमा लेखिएको नभई ताम्रपत्रमा कुँदिएको हुनाले त्यहाँ ब्राह्मणको चर्चा आएको भए पनि त्यसको चर्चा माथि नहुनुपर्ने थियो। यस कारण १०५ सङ्ख्यालाई यस लेखबाट खारेज गरिन्छ। त्यस लिखतपत्रलाई खारेज गरिएकोले त्यो लिखतपत्र जहाँ छापिएको हो, त्यसको चर्चा गर्ने त्यस लेखको रोलम्ब २०३९ भनी निर्देश गरिएको छोटकरी रूपको साथै समग्र रूप पनि यहाँ अनावश्यक हुन गएको छ।

ने. सं. ७६२ [वि. सं. १६९८] पौषकृष्णद्वितीयाको, ताडपत्रमा लेखिएको लिखतपत्र

–महेशराज पन्त

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ई २२३१/२५

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, वरिपरि थोप्लैथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ᳲ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत ७६२ पौष्यकृष्णदुतियायांत्तिथौ ˎ श्रीमध्येपुरिस्याने ˎ यिनायराछितोल ˎ काधिवासिन ˎ प्राहाक ˎ बाबु दुवालकस्य नाम्ना सकासात ˎ पुषुरसितोल ˎ कंवास्त्रव्यं ˎ धार्ण्णक ˎ माल भारो ˎ शिवकृष्ण भारो नेह्म फुकिजकस्य नाम्नेण शुक्रीयं ˎ स्वभुर्ज्यमानिकं ˎ गृहे मण्डलेस्मिन प्रदेशे ˎ प्राहाकस्य गृहेण पश्चिमतः संमिनअंगनायां उत्त्लतः बाबुसिं ˎ उह्लाम ˎ शिवराम स्वह्मंकस्य ˎ मगुष्यायां पूर्व्वतः विष्णुसिंहकस्य ˎ उभयधारा-

२. भुमेण दखिनतश्चः एतत्मध्ये · पुषुलसितोल · नतिन यंतागृहेनामसंज्ञकं · तस्य · वंबो योबोन खेखं ङा कु ५ यंब्बो येबोन नियह्लस कु २७ यंबो येबोन यंताछे मगुलं खेखं रीबिचान तंङान जि कु १० त्या × अंगुरि ४ वंबो योबो जिमच्या कु १८ यंबो येबो सुयच्या कु ३८ त्या × अंगुरि ४ वंथुष्य · यंताष्य अथाक · यंबो येवोन पि कु ४ योथुष्य वंबो योन पि कु ४ यंताष्य · लूफु ह्ङफु थनक्व रिबिनं येताछेनं सहेत ह्लंमङन सहेत · ततगृहे मार्ग्गधा-

३. रा पुर्व्व स्वसिमापलिभोगं · तत यथादेशकालप्रवर्त्तमानतथांसंचात्राघेर्ण्ण सुवर्ण्णमुन्यमादाय क्रयविक्रय-स्वाधिनेन क्रयेण विक्रयतं भवति यद्यस्या देविकराजिकव्याघातपरेण तदा धार्ण्णकेन स्वयं पलिस्वधनीयं · अत्र पत्रार्थे दृष्टसाक्षि · खपो मगराछे · शिवविष्णु भारो दिगुलितोल · विश्वराम आचाद · तव-केबाछे · हाकुख्वाल भारो कलमिनायक · देवसिंह भारो एन्द्रसिंह भारो · रिखित · कायस्थ भल शुभ ॥

(पछाडिपट्टि)

पुषुरसिछे

अर्जुनदेवको शासनको[1] विषयमा

—महेशराज पन्त

ताडपत्रमा लेखिएका, अहिलेसम्म पाइएका लिखतपत्रमध्ये सबभन्दा पुरानो ने. सं. १०३ [वि. सं. १०३९]

---

१. प्राचीन कालमा व्यवहारमा चलेका पारिभाषिक शब्द अहिले बेचलतीका हुँदै गएकाले यहाँ मैले प्रयोग गरेको **शासन** शब्दको विषयमा सबभन्दा पहिले केही लेख्नुपरेको छ ।

हाम्रा धर्मशास्त्रकारहरूले लेख्य [लिखतपत्र]लाई **राजकीय** [राजाको] र **जानपद/लौकिक** [दुनियांदारको] गरी मोटामोटी रूपमा दुइ भागमा बाँडेका छन् (उदाहरणार्थ वि. सं. १९९४ मा वाइबाट प्रज्ञापाठशालामण्डलद्वारा प्रकाशित, लक्ष्मणशास्त्री जोशीद्वारा सम्पादित **धर्मकोश व्यवहारकाण्ड व्यवहार-मातृकाको पूर्वार्धको** ३४८ पृष्ठमा उद्धृत वसिष्ठको वचन, त्यही पुस्तकको ३७३ पृष्ठमा उद्धृत प्रजापतिको वचन) । एक जना धर्मशास्त्रकारले राजकीय लेख्यलाई चार भागमा छुट्ट्याई पहिलो प्रकारकोलाई **शासन** भनेका छन् (त्यही पुस्तकको ३४८ पृष्ठमा उद्धृत वसिष्ठको वचन) । विज्ञानेश्वरको **मिताक्षरामा** भने एक ठाउँमा लेख्यलाई **शासन** र **जानपदको** रूपमा (त्यही पुस्तकको ३५१ पृष्ठ) र अर्को ठाउँमा **शासन** र **चीरकको**

मार्गशुक्लको[१] भए तापनि गद्दीनशीन राजाले जारी गरेका वा गद्दीनशीन राजाको नाउँ परेका त्यस्ता लिखतपत्र-मध्ये ज्योतिर् मल्लले ने. सं. ५४० [वि. सं. १४७७] वैशाखशुक्लपञ्चमीको दिन गरिदिएको फार्छेपत्र[२] नै अहिलेसम्म सबभन्दा पुरानो ठहरिएको थियो। बनेपाका मानन्धरसम्बन्धी हालै छापिएको आफ्नो लेखमा श्रीजीतबहादुर मानन्धरले अर्जुनदेवको ने. सं. ४८५ [वि. सं. १४२२] आश्विनशुक्लनवमीको त्यस्तो लिखतपत्रको फोटो प्रसङ्गवश छपाइदिनुभएकोले[४] त्यस्ता लिखतपत्रको समय ५५ वर्ष पर घचेटिन गएको छ।

ताडपत्रमा लेखिएका, राजाले जारी गरेका वा राजाको नाउँ परेका लिखतपत्रमध्ये अर्जुनदेवको वि. सं. १४२२ को यो लिखतपत्र यसरी सबभन्दा पुरानो हुनुको साथै द्वितीय जयदेव (आसन्न राज्यकाल वि. सं. ७७१–७९०) पछि स्थितिराज मल्ल (राज्यकाल वि. सं. १४३७–१४५२, अगाडि साढे छ सय वर्षभित्र राज्य गरेर गएका अरू कुनै राजाको लिखत नपाइएकोमा यो ताडपत्र पाइनाले स्थितिराज मल्लको ने. सं. ५०८ [वि. सं. १४४४] मार्गशुक्लदशमीको शिलालेख[५]भन्दा यो ताडपत्र २२ वर्षअघिको भएकोले राजाका लिखतको श्रेणीमा

रूपमा छुट्टयाइएको छ (त्यही पुस्तकको २१३ पृष्ठ)। अर्को शब्दमा भन्ने हो भने, विज्ञानेश्वरले राजकीयको ठाउँमा शासन र जानपद/लौकिकको ठाउँमा चीरक शब्दले काम चलाएका छन्। एक जना धर्मशास्त्रकारको वचनसँग यो मेल खाए पनि (त्यही पुस्तकको ३७३ पृष्ठमा उद्धृत प्रजापतिको वचन) अरू धर्मशास्त्रकारहरू-अनुसार चीरक भनेको लौकिक लेख्यहरूका भेदमध्ये एउटा हो (उही पुस्तकका ३४८ पृष्ठमा उद्धृत वसिष्ठको र ३७४ पृष्ठमा उद्धृत व्यासको वचन)।

राजाले जारी गरेको कुनै पनि लेख शासन कहलाउने परम्परा भएकोले नै राजाले राखेका अभिलेखलाई शासन शब्दको अपभ्रंश साहासन शब्दले मल्लकालमा बुझाउने गरेको कुरा यस प्रसङ्गमा स्मरणीय छ (उदाहरणार्थ वि. सं. २०१८ मा काठमाडौँबाट संशोधन–मण्डलद्वारा प्रकाशित गौतमवज्र वज्राचार्य र महेशराज पन्तको अभिलेख–संग्रहको ३ भागका ७–८ पृष्ठ)। यी सबै प्रमाणको आधारमा राजकीय लिखतपत्रलाई बुझाउन प्राचीन कालदेखि चलेको शासन शब्दलाई मैले यहाँ प्रयोग गरेको हुँ।

२. वि. सं. २०४७ मा प्रकाशित पूर्णिमाको ७७ अङ्कमा छापिएको, महेशराज पन्तको ताडपत्रमा लेखिएका, अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएका, विक्रमको चौधौँ शताब्दीका १५ वटा लिखतपत्र भन्ने निबन्धको १ पृष्ठ, पहिलो टिप्पणी।

३. वि. सं. २०४५ मा प्रकाशित पूर्णिमाको ७५ अङ्कका ११–१२ पृष्ठमा छापिएको महेशराज पन्तको ज्योतिर् मल्लले गरिदिएको लिखतपत्र भन्ने निबन्ध।

४. वि. सं २०५० मा काठमाडौँबाट केन्द्रीय मानन्धर संघ स्मारिका प्रकाशन उपसमितिद्वारा प्रकाशित केन्द्रीय मानन्धर संघ न्याववःगु प्रतिनिधि सभा "तःमुंज्या" या स्मारिका [मानन्धरहरूको मूल सङ्घ, पाँचौँ प्रतिनिधिसभाको ठूलो भेलाको सम्झौटो]का ६–११ पृष्ठमा छापिएको जीत बहादुरको बनेपाका मानन्धरहरू भन्ने निबन्ध, सो पुस्तिकाको १० पृष्ठ।

५. वि. सं. २०१० मा काठमाडौँबाट प्रकाशित संस्कृत–सन्देशको १ वर्ष ८ अङ्कका ४६–४८ पृष्ठमा प्रकाशित, बाबुराम आचार्य र नयराज पन्तको मल्लसमयाभिलेखः (वि. सं. १४४४) [मल्लकालको अभिलेख (वि. सं. १४४४)] भन्ने निबन्ध।

पनि यसको अलगगै महत्त्व रहन गएको छ। अझ साँच्चै भन्ने हो भने, स्थितिराज मल्लको सो शिलालेख अर्जुनदेवको यो ताडपत्रभन्दा २२ वर्षपछिको मात्र नभई निजायतीसमेत भएकोले द्वितीय जयदेवका शासनपछिको पहिलो शासन ज्योतिर् मल्लको, माथि चर्चा गरिएको फार्छेपत्र नै भइरहेकोमा यो ताडपत्र पाइएकोले राजकीय शासनको विषयमा खोजी गर्नेहरूको लागि पनि एउटा उपादेय सामग्री हात लाग्न गएको छ। त्यसमाथि, लिच्छविकालका शासन जुन मुहावरामा लेखिन्थे, त्यही मुहावरामा यस ताडपत्रको धेरैजसो भाग लेखिएको र पछिल्लो कालका लिखतपत्रमा पाइने मुहावरा पनि यसमा परेकाले शासन वा लिखतपत्रको मुहावराको परिशीलन गर्नेहरूको लागि पनि यस ताडपत्रको निकै नै महत्त्व देखिन गएको छ।

यो ताडपत्र यसरी धेरै किसिमले उपादेय भए तापनि यसको मूलपाठ प्रकाशमा नआएकोले श्रीजीतबहादुर मानन्धरको सो लेखमा छापिएको फोटो र उहांकै सङ्ग्रहमा रहेको अर्को फोटोको आधारमा यहाँ मूलपाठ सबभन्दा पहिले दिइन्छ :—

१. ८ स्वस्ति श्रीमदभिनवोदितश्रीपशुपतिभट्टारकमहाप्रभावपरिवर्द्धमानज्वलत्प्रतापाणलदग्धनिःशे(ष)ारिवृन्दविराजमानश्रीमानेस्व(रीव)रप्रशादपीयूषपरिपूर्ण्णमूर्त्तिसमुद्गतपौरप्रजासंदोहानुराग-

२. जनितकीर्त्यानीतराज्यलक्ष्मीसमालिंगितमहाराजाधिराजपरमेस्वरपरमभट्टारकश्रीश्रीजयार्जुनदेवपादा विजयिन तत्पाददौवारिकराजपुत्रनिमदेव भारोस वचनेन गाढतराम्बिज्ञप्तिकामा-

३. कण्र्णं प्रसन्नीभूय आत्मीयपादव-नो[६]पजीविनां यथाधिकारेष्वधिकृतान्यथार्हमाभाष्य समाज्ञापयति विदितमस्तु भवतां ।। विनयापुरीदेशस्याग्नेयदिशि प्रदेशे । अमरसीमांधूरस्य क्षेत्रात् पश्चिमत

४. रथनपतिस्य क्षेत्राद्युत्तर ।। चंदनभारोकस्य क्षेत्रात् पूर्व्वत । अमरसीहस्य क्षेत्राद्दक्षिणत । एतन्मध्ये । सातबूक्षेत्रनामसंज्ञकं भर्वात क्षेत्रांक रोव ७ एतत क्षेत्रं । ग्राहक ववयोशाला जेस्तनायकप्रमुख

५. सिंगुठि ् यथाकालप्रवर्त्तमानसञ्चारार्घेन प्रढोकितपुष्पमालामादाय । क्रयविक्रयस्वाधीनत्वेन प्रशादाकृतमस्माभिस्तदवगम्य भवद्भिर्वर्त्तमानके वा राजपुत्रै पौत्रेन वा कैश्चिदप्यत्र व्यावादो ।-

६. पपीडा कर्तुङ्कारयितुम्बा न लभ्यते । इति स्वयमाज्ञापितं ।। प्रते महामात्यवंसज मदनराम छोङ महथस ् पद्मराम शुरवस ् जीव खण्डागाहस ।। सम्बत् ४८५ अश्विनिशुदि ९ शुभमस्तु ।। ।।

---

६. ताडपत्र अलिकति भाँचिएकोले लख्खानोभन्दा बायाँपट्टिको अक्षर पढ्न सकिएन तापनि त्यो संयुक्ताक्षर हो भन्नेमा शङ्का छैन। पादोपजीवीकै अर्थमा पादपद्मोपजीवी पनि पुराना लेखमा आउने हुनाले (वि. सं. २०२२ मा दिल्लीबाट मोतीलाल बनारसीदासद्वारा प्रकाशित दीनेशचन्द्र सरकारको इन्डियन् एपिग्राफिकल् ग्लसअरि [भारतीय अभिलेखमा आएका शब्दको अर्थ]को २२४ पृष्ठ) हामीले व भनी पढेको अक्षरलाई रूप अलि बिग्रेको प भनी पढ्न नसकिने होइन तापनि संयुक्ताक्षरलाई चाहिं कुनै हालतमा पनि द्म भनी पढ्न नसकिने हुनाले 'पादपद्मो°' भन्ने पाठ यहाँ सकार्न सकिन्न।

श्रीजीतबहादुर मानन्धरको सो लेखमा श्रीऐश्वर्यधर शर्माले गर्नुभएको त्यस शासनको भावार्थ पनि गाँसिएको त छ[७], तर त्यस भावार्थमा मूलको भाव कहीँकहीँ ठीकसँग नउत्रेको हुनाले आफूले जानेबुझेसम्म वास्तव उल्था गर्ने कोशिश अब गरिन्छ—

स्वस्ति । श्रीमान्, भरखरै उदय भएका, श्रीपशुपति भट्टारकको ठूलो प्रभावले वढिवढाउ भइरहेका, वल्दो प्रतापको आगोले शेषै नराखी शत्रुको जमात डढाएका, चम्किरहेका, श्रीमानेश्वरीको वरप्रसादरूपी अमृतले परिपूर्ण शरीर भएका, उदाएका पौर र प्रजा[जानपद]को जमातको भक्तिबाट पैदा भएको कीर्तिले ल्याइएकी राज्यलक्ष्मीले अँगालिएका, महाराजाधिराज, परमेश्वर, परमभट्टारक श्रीश्रीजयार्जुनदेव विजयी भइबक्सन्छ ! मौसूफका दौवारिक राजपुत्र निम्मदेव भारोले भनेका हुनाले ज्यादै गहिरो विन्ती सुनेर प्रसन्न भईकन आफ्नो [हाम्रो] तर्फबाट जीविका चलाउने, आआफ्ना काममा खटाइएका अधिकारीहरूलाई यथोचित सोधेर हुकूम हुन्छ ।

विनयापुरी [वनेपा] देशको आग्नेय [दक्षिणपूर्व] दिशाको ठाउँमा, अमरसिंह मान्धूरको खेतदेखि पश्चिम, रत्नपतिको खेतदेखि उत्तर, चन्दन भारोको खेतदेखि पूर्व, अमरसिंहको खेतदेखि दक्षिण, यिनको बीचमा सातबू भन्ने नाउँ भएको, यो सात रोपनी खेत समयअनुसार चलेको मोलबापत चढाइएको फूलको माला लिइबक्सेर किनवेच गर्न सक्ने गरी ग्राहक, क्वथोशालाका ज्येष्ठ नायक मुख्य भएको मुर्दागुठीलाई हामीबाट निगाह गरिबक्सेको छ भन्ने कुरा तिमीहरूलाई थाहा होस् । त्यो थाहा पाएर तिमीहरूले, अहिलेका राजपुत्रहरूले वा नातिले [राजपुत्रहरूका छोराले] वा अरू कसैले पनि यहाँ झगडा गर्ने गराउने वा दुःख दिने दिलाउने गर्न पाइँदैन भनी आफैँबाट हुकूम भएको छ । प्रति (प्रतीत = थाहा पाउने अर्थात् साक्षी)[८] महामात्य [महामन्त्री]को कुलमा जन्मेका मदनराम छोङ महथ [महामन्त्री], पद्मराम सुरवश, जीव खण्डागाह ।

ने. सं. ४८५ [वि. सं. १४२२] आश्विनशुक्लनवमी ।

शुभ होओस् ।

बङ्गालका सुल्तान शमसुद्दीन इल्यासले वि. सं. १४०६ को मङ्सीरमा नेपालमा हमला गर्दा पशुपतिको लिङ्ग पनि उनले तीन टुक्रा पारिदिएको[९] र त्यसको झण्डै साढे १० वर्षपछि वि. सं. १४१७ वैशाखशुक्लद्वितीयाको

---

७. ... स्मारिकाका १०–११ पृष्ठ ।

८. ने. सं. ८७६ आश्विनकृष्णद्वितीयाको लिखतपत्रमा अत्र पत्रार्थे साक्षी घाण्णकस्य पुत्र कृष्ण भारो, पति, स्याम भारो, पति, चिकिति भारो, पति मछेन्द्रसिंह भारो एते दृष्टः (वि. सं. २०४२ मा काठमाडौँबाट श्री ५ को सरकार शिक्षा तथा संस्कृतिमन्त्रालय पुरातत्त्वविभाग राष्ट्रिय अभिलेखालयद्वारा प्रकाशित, शङ्करमान राजवंशीको भूमिसम्बन्धी तमसूक-ताडपत्रको तेस्रो भागका ७३–७४ पृष्ठमा यो लिखतपत्र छापिएको छ । त्यहाँ भ्रमवश संवत् ८७४ छापिएको छ । मूल लिखतपत्रसँग रुजू गरी माथिको पाठ दिइएको छ ।) भनी लेखिएकोले त्यहाँ साक्षी र पति अर्थात् प्रतिमा भेद गरेको स्पष्ट हुन्छ । यताबाट साक्षीको एक भेदलाई प्रति भनिन्थ्यो कि भन्ने देखिन्छ ।

९. वि. सं. २०४२ मा वीस्बादेनबाट फ्रन्स स्टाइनर फेर्लागद्वारा प्रकाशित, धनवज्र वज्राचार्य र कमलप्रकाश मल्लको द गोपालराजवंशावलीको ३६ पृष्ठ, मूल वंशावलीको २८ ख पत्रका ४–५ पङ्क्ति ।

दिन महाथ [महामन्त्री] जयसिंहरामले पशुपतिको विधिपूर्वक फेरि स्थापना गरेको[१०] कुरा तात्कालिक टिपोटबाट बुझिन्छ। त्रि. सं. १४१७ वैशाखशुक्लद्वितीयाको दिन पशुपतिको पुनःस्थापना गरिँदा अर्जुनदेव होइन कि उनका बाबु राजदेव नै राजा थिए भन्ने कुरा वि. सं. १४१७ माघकृष्णअष्टमीसम्मका लिखतमा राजाको हैसियतले राजदेवको[११] र वि. सं. १४१८ वैशाखकृष्णद्वादशीदेखिका लिखतमा मात्र राजाको हैसियतले अर्जुनदेवको[१२] चर्चा आएकोले स्पष्ट हुन्छ तापनि त्यस टिपोटमा पशुपतिको पुनःस्थापनाको विषयमा लेख्दा

स ४८० वेशाषशुक्लदुतीया भग्न श्रीपशुपतिस स्थापन याङा ॱ दिन ॱ जयशिंहङराम: महाथ भासन ॱ ... थ्व यज्ञस श्रीजयार्जुनदेवसवो ॱ सङ्कुरदेविसवो ॱ राजासालाबु थे ।। ।।[१३]

[ने. सं. ४८० [वि. सं. १४१७] वैशाखशुक्लद्वितीया भग्न भएका श्रीपशुपतिको स्थापना जयसिंहराम महाथ भाले गरेको दिन । ... यस यज्ञमा श्रीजयार्जुनदेव र शङ्करदेवीलाई राज्याभिषेक गरे जस्तै (विधि गरियो) ।][१४]

---

१०. द गोपालराजवंशावलीको ६२ पृष्ठ, मूल वंशावलीको ५४ क पत्रका ३–४ पङ्क्ति।

११. वि. सं. २०४० मा रोमबाट इस्तितुतो इतालियानो पेर इल मेदिओ एद एस्त्रेमो ओरियेन्तेद्वारा प्रकाशित, लूच्यानो पेतेकको मेड्इईभल् हिस्टरि अफ् नेपाल् [नेपालको मध्यकालको इतिहास]को दोस्रो संस्करणको १२३ पृष्ठमा छापिएको ४ सङ्ख्याको लिखत ।

१२. उही पुस्तकको १३० पृष्ठमा छापिएको १ सङ्ख्याको लिखत ।

१३. द गोपालराजवंशावलीको ६२ पृष्ठ, मूल वंशावलीको ५४ क पत्रका ३–४ पङ्क्ति। मूल वंशावलीको फोटोसँग भिडाईं माथिको पाठ दिइएको छ ।

१४. श्रीजयार्जुनदेवसवो र सङ्कुरदेविसवोमा आएको वोलाई (वि. सं. १९९७ मा कोपनहागनबाट एनार मुन्क्सगार्डद्वारा प्रकाशित हान्स योर्गेन्सनको ए ग्रचाम्अर् अफ् द क्ल्यासिकल् नेवारी [पुरानो नेवारीको व्याकरण]को ३२ प्रक्रममा यस्तो वोको विषयमा हेर्नू ।) क्रियापद बनाई श्रीजयार्जुनदेवस वो, सङ्कुरदेविस वो भन्ने पाठ दिई श्रीजयार्जुनदेव पनि आए । शङ्करदेवी पनि आइन् भनी वि. सं. २०१९ मा हामीले उल्था गरेका थियौं (वि. सं. २०१९ मा ललितपुरबाट जगदम्बा–प्रकाशनद्वारा प्रकाशित, धनवज्र वज्राचार्य, रामजी तेवारी, देवीप्रसाद भण्डारी, भोलानाथ पौडेल, शङ्करमान राजवंशी, गौतमवज्र वज्राचार्य, महेशराज पन्त र नयनाथ पौडेलको इतिहास–संशोधनको प्रमाण–प्रमेयको मूल भागका ९५–९६ पृष्ठ) । यसको कुण्डै २३ वर्षपछि प्रकाशित भएको द गोपालराजवंशावलीको मूल पाठमा (६२ पृष्ठ) र नेपाली उल्थामा त्यही गलती दोहऱ्याइए तापनि (१०९ पृष्ठ) अङ्ग्रेजी उल्था भने ठीक छ (१५६ पृष्ठ) ।

राजाको अभिषेकको अर्थमा नेवारीमा राजासाले शब्द चलेको थियो भन्ने कुरा नेपाल राष्ट्रिय अभिलेखालय-मा पहिलो १०२३ सङ्ख्यामा रहेको (नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिलमको रीलसङ्ख्या ए ८६०/३) ने. सं. ८२० [वि. सं. १७५६] मार्गशुक्लद्वितीयाको दिन लेखिएको (वि. सं. २०२६ मा काठमाडौंबाट राष्ट्रिय अभिलेखालयद्वारा प्रकाशित पूर्णरत्न वज्राचार्यको नेपाल–राष्ट्रियाभि-लेखालयस्थ–हस्तलिखित–पुस्तकानाम् बृहत्सूचीपत्रम् [नेपाल राष्ट्रिय अभिलेखालयमा रहेका लेखोट पुस्तकहरूको ठूलो सूचीपत्र] ९ भागको ६० पृष्ठ) पारसीप्रकाशमा (वि. सं. २०३८ मा काठमाडौंबाट च्वसापासाद्वारा प्रकाशित सितु [दूबो]को ६१ अङ्कका ४५–५० पृष्ठमा छापिएको काशीनाथ तमोटको

भनी लेखिएकोले राजदेव गद्दीमा छँदा छँदै[१५] जयसिहरामको पक्षले उनका छोरा अर्जुनदेवलाई यस बेला राजाको मान्यता दिएको स्पष्ट हुन्छ। भरखरै उदय भएका भन्ने विशेषण अर्जुनदेवको नाउँमा यस शासनमा जोडेर फण्डै साढे पाँच वर्षअगाडिको त्यही घटनाको सङ्केत गरेको र वि. सं. १४५७ कार्तिकशुक्लचतुर्दशीको दिन जयसिहराम परलोक भएपछि पनौती इन्द्रेश्वरमन्दिरमा राखिएको ताम्रपत्रमा जयसिहरामले अर्जुनदेवको पुण्याभिषेक गरे[१६] भनी लेखेर वि. सं. १४१७ को त्यही घटनाको स्मरण गरेको देखिन्छ।

पारसी प्रकाश भन्ने लेखमा यस पुस्तकको विषयमा लेखिएको छ) कुतबको पर्यायमा संस्कृत अभिषेकः र
नेवारी राजासाले (५ ख पत्रको ८ पङ्क्ति) भनी दिइएकोबाट स्पष्ट हुन्छ (पारसीप्रकाशमा अभिषेकको
अर्थमा राजासाले लेखिएको कुरा श्रीकाशीनाथ तमोटबाट मैले थाहा पाएको हुँ)। राज्याभिषेक गरियो भन्ने
अर्थमा नेवारीमा राजा सारा लेखिन्थ्यो भन्ने कुराको पुष्टि ठिमीका चन्द्रमान जोशीको सङ्ग्रहमा रहेको
ठ्यासफुमा थ्वयात जिमपेह्न्॰, नृपेन्द्र मल्लया, किजा श्रीश्रीपार्थिवेन्द्र मल्ल, यँरया राजां, खप्वया
राजां दयकाओ, मूलचुकस राजा सारा, आषाढशुक्ल नवमी, स्वातिनक्षेत्र, सिद्धियोग, शुक्रवार, थ्व
कुह्न॰या वेला घटि ७ वेङाव घटि ११ थ्वतेनहृङा सिंहलग्नस राजा सारा जुरो ।। लेखिएकोले पनि हुन्छ।
(वि. सं. २०१४ मा काठमाडौंबाट धनवज्र वज्राचार्यद्वारा प्रकाशित उनैको इतिहास-संशोधन ८ सङ्ख्याको
१३ पृष्ठमा, इतिहास-संशोधनको प्रमाण-प्रमेयको मूल भागको २३९ पृष्ठमा र वि. सं. २०२३ मा
कलकत्ताबाट फर्मा के. एल. मुखोपाध्यायद्वारा प्रकाशित डिल्लीरमण रेग्मीको मेड्इईभल् नेपाल् [मध्यकाल-
को नेपाल]को ३ भागको २ खण्डको १० पृष्ठमा यो अंश छापिएको छ, मूल ठ्यासफुको फोटोसँग भिडाई
माथिको पाठ दिइएको छ।) नेपाल राष्ट्रिय अभिलेखालयमा पहिलो ३८२ सङ्ख्यामा रहेको (नेपाल-
जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ए ३४४/५), ने. सं. ७२३
[वि. सं. १६५९] माघशुक्लपञ्चमीको दिन लेखिएको परमेश्वरीव्रतकथाका २६ क पत्रका २-५ पङ्क्तिमा
थ्व नवराजदेव मामन सहित किसि गयेकाव अनेग बाजन वादन याव सिंधुलजात्रा याङन द्वालस नेह्म
छनादि याङाव राज्याभिषेक बिया तिका सारा भनी लेखिएको छ। (श्रीकाशीनाथ तमोटबाट यो उद्धरण
मैले पाएको हुँ।) यी सबै प्रमाणबाट नाम र क्रिया दुवैमा सारा चलेको स्पष्ट हुन्छ।

१५. राजदेव कहिले परलोक भए भन्ने कुरा मलाई थाहा छैन। चाँगुनारायणको भण्डारमा राखिएको, ने. सं ५०० [वि. सं. १४३७] वैशाखशुक्लपञ्चमीको खण्डित ताम्रपत्रमा वरलब्धप्रसादजयराजदेवस्य मोक्षनिमित्ते भनी लेखिएकोले (वि. सं. २०४० मा कीर्तिपुरबाट त्रिभुवनविश्वविद्यालयको नेपाल र एशियाली अनुसन्धानकेन्द्र-द्वारा प्रकाशित, मोहनप्रसाद खनालको चाँगुनारायणको ऐतिहासिक सामग्रीको १६२ पृष्ठ) यस समयसम्म उनी परलोक भइसकेको देखिन्छ।

१६. वि. सं. २०२४ मा प्रकाशित पूर्णिमाको १४ अङ्कका १३०-१३३ पृष्ठमा छापिएको रामजी तेवारी, धनवज्र वज्राचार्य र दिनेशराज पन्तको जयसिहरामको संज्ञनामा राखिएको पनौती इन्द्रेश्वर-मन्दिरको ताम्रपत्र भन्ने निबन्ध।

वेङ्कटेश केतकर (वि. सं. १९१०–१९८७)को ज्योतिर्गणितको चन्द्रसूर्याध्यायको रामजी तेवारी (वि. सं. १९७३–२०४०)ले गरेको उल्था

कोष्ठत्रितयात्३साध्या अभिमततिथ्यन्तमध्यमध्रुवकाः ।
आद्यादिसप्त७करणैस्तुर्य४पदात् पञ्चमाच् ५ च संस्काराः ॥१॥
सप्त७फलैक्यखषड्६०लवयुक्ताष्टम८साधनेन पूर्वस्मात् ।
पञ्चाङ्गपञ्चम५पदादष्टम८संस्कारलिप्तिका ग्राह्याः ॥२॥
अष्टानां ८ च फलानां षष्टि६०तमांशेन संयुतं नवमम् ९ ।
कृत्वा तेनाऽत्रत्यात् षष्ठ६पदादुद्धरेत् फलं नवमम् ९ ॥३॥
नव९संस्कारप्रचये मध्यमतिथ्यन्तकालिके चन्द्रे ।
युक्ते मन्दस्पष्टश्चन्द्रः स्यात् क्रान्तिवृत्तपरिणमितः ॥४॥

अन्वय— कोष्ठत्रितयात्, अभिमततिथ्यन्तमध्यमध्रुवकाः, साध्याः, आद्यादिसप्तकरणैः, तुर्यपदात्, पञ्चमात्, च, संस्काराः, साध्याः, ॥१॥ सप्तफलैक्यखषड्लवयुक्ताष्टमसाधनेन, पूर्वस्मात्, पञ्चाङ्गपञ्चमपदात्, अष्टमसंस्कारलिप्तिकाः, ग्राह्याः ॥२॥ अष्टानाम्, फलानाम्, षष्टितमांशेन, संयुतम्, नवमम्, कृत्वा, तेन, अत्रत्यात्, षष्ठपदात्, नवमम्, फलम्, उद्धरेत् ॥३॥ नवसंस्कारप्रचये, मध्यमतिथ्यन्तकालिके, चन्द्रे, युक्ते, क्रान्तिवृत्तपरिणमितः, मन्दस्पष्टः, चन्द्रः, स्यात् ॥४॥

पदार्थ— कोष्ठत्रितयात्= तीनवटा कोष्ठबाट । अभिमततिथ्यन्तमध्यमध्रुवकाः= इष्ट तिथ्यन्तकालका मध्यमध्रुव । साध्याः= साधना गर्नू । आद्यादिसप्तकरणैः= १ देखि ७ सम्मका उपकरणले । तुर्यपदात्= चारौँ कोष्ठबाट । पञ्चमात् च= पाँचौँ कोष्ठबाट पनि । संस्काराः= संस्कार । साध्याः= साधना गर्नू ॥१॥ सप्तफलैक्यखषड्लवयुक्ताष्टमसाधनेन= सातवटा फलको जम्माको ६० भागको १ भाग जोडिएको आठौँ उपकरणले । पूर्वस्मात्= पहिलेको । पञ्चाङ्गपञ्चमपदात्= पञ्चाङ्गाध्यायको पाँचौँ कोष्ठबाट । अष्टमसंस्कारलिप्तिकाः = आठौँ संस्कारका कला । ग्राह्याः= ल्याउनू ॥२॥ अष्टानाम्= आठवटा । फलानाम्= फलहरूको । षष्टितमांशेन= ६० भागको १ भागले । संयुतम्= जोडिएको । नवमम्= नवौँ उपकरण । कृत्वा= गरेर । तेन= संस्कृत नवौँ उपकरणले । अत्रत्यात्= यहाँको [चन्द्रसूर्याध्यायको] । षष्ठपदात्= छैटौँ कोष्ठबाट ।

नवमम् = नवौं । फलम् = फल । उद्धरेत् = ल्याओस् ॥३॥ नवसंस्कारप्रचये = नौवटा संस्कारको जम्मा । मध्यमतिथ्यन्तकालिके = मध्यमतिथ्यन्तकालका । चन्द्रे = चन्द्रमामा । युक्ते = जोडे छँदा । क्रान्तिवृत्तपरिणमितः = क्रान्तिवृत्तमा रहेका । मन्दस्पष्टः = स्पष्ट । चन्द्रः = चन्द्र । स्यात् = हुन्छन् ॥४॥

मध्यमतिथ्यन्तविधोः शरगणितप्रक्रियोच्यते सूक्ष्मा ।
संस्कृतनवमेन९ हरेत् सप्तम७कोष्ठस्थिताः कदम्बकलाः ॥५॥
मासतिथिर्जिन२४निघ्नी मध्यमनवमेन९ नव९लवैश्चोना ।
शेषेणाऽष्टम८कोष्ठाद् गृह्णीयात् प्रथममब्जविशिखफलम् ॥६॥
द्वादश१२करणयुताभ्यां पञ्चम५तुर्यो४पसाधनाभ्यां च ।
द्वादश१२करणविहीनैरेकादश११दशम१०षष्ठ६सप्तम७कैः ॥७॥
द्वादशके१२नैकेन च नवमात्९ फलसप्तकं७ लभेत सुधीः ।
सफलाः कदम्बलिप्ताः खयुगपञ्चो५४०निता भवेद् बाणः ॥८॥
अवशेषदिक् च स स्याद् धनचिह्ने तूत्तरोऽन्यथा याम्यः ।
स्पष्टाष्टमेन८ विधुगतिमनया विधुबिम्बलम्बनादि हरेत् ॥९॥

अन्वय— मध्यमतिथ्यन्तविधोः, सूक्ष्मा, शरगणितप्रक्रिया, उच्यते, संस्कृतनवमेन, सप्तमकोष्ठस्थिताः, कदम्बकलाः, हरेत् ॥५॥ मासतिथिः, जिननिघ्नी, कार्या, मध्यमनवमेन, नवलवैः, च, ऊना, कार्या, शेषेण, अष्टमकोष्ठात्, प्रथमम्, अब्जविशिखफलम्, गृह्णीयात् ॥६॥ द्वादशकरणयुताभ्याम्, पञ्चमतुर्योपसाधनाभ्याम्, द्वादशकरणविहीनैः, एकादशदशमषष्ठसप्तमकैः ॥७॥ एकेन. द्वादशकेन, च, नवमात्, सुधीः, फलसप्तकम्, लभेत, सफलाः, कदम्बलिप्ताः, खयुगपञ्चोनिताः, कार्याः, बाणः, भवेत् ॥८॥ सः, अवशेषदिक्, स्यात्, धनचिह्ने, तु, उत्तरः, स्यात्, अन्यथा, याम्यः, स्यात्, स्पष्टाष्टमेन, विधुगतिम्, हरेत्, अनया, विधुबिम्बलम्बनादि, हरेत् ॥९॥

पदार्थ — मध्यमतिथ्यन्तविधोः = मध्यमतिथ्यन्तकालका चन्द्रमाको । सूक्ष्मा = सूक्ष्म । शरगणितप्रक्रिया = शर गर्ने रीति । उच्यते = भनिन्छ । संस्कृतनवमेन = संस्कृत नवौं उपकरणले । सप्तमकोष्ठस्थिताः = सातौं कोष्ठमा रहेका । कदम्बकलाः = कदम्बकला । हरेत् = ल्याओस् ॥५॥ मासतिथिः = महीनाको तिथि । जिननिघ्नी = २४ ले गुनिएको । कार्या = गर्नू । मध्यमनवमेन = मध्यम नवौं उपकरणले । नवलवैः च = नौ अंशले पनि । ऊना = घटेको । कार्या = गर्नू । शेषेण = शेषले । अष्टमकोष्ठात् = आठौं कोष्ठबाट । प्रथमम् = पहिलो । अब्जविशिखफलम् = चन्द्रमाको शरको फल । गृह्णीयात् = ल्याओस् ॥६॥ द्वादशकरणयुताभ्याम् = बाह्रौं उपकरण जोडिएका । पञ्चमतुर्योपसाधनाभ्याम् = पाँचौं र चारौं उपकरणले । द्वादशकरणविहीनैः = बाह्रौं उपकरण घटेका । एकादशदशमषष्ठसप्तमकैः = एघाह्रौं, दशौं, छैटौं, सातौं उपकरणले ॥७॥ एकेन = खाली । द्वादशकेन च = बाह्रौं उपकरणले पनि । नवमात् = नवौं कोष्ठबाट ।

सुधीः= विद्वान्ले । फलसप्तकम्= सातवटा फल । लभेत= ल्याओस् । सफलाः= फलले सहित भएका । कदम्बकलाः= कदम्बकला । खखयुगपञ्चोनिताः= ५४०० घटेका । कार्याः= गर्नू । वाणः= शर । भवेत्= हुन्छ ।।८।। सः= त्यो शर । अवशेषदिक्= शेषको चिह्नअनुसारको दिशा भएको । स्यात्= हुन्छ । धनचिह्ने तु= धनचिह्नमा त । उत्तरः= उत्तर । स्यात्= हुन्छ । अन्यथा= नत्र । याम्यः= दक्षिण । स्यात्= हुन्छ । स्पष्टाष्टमेन= स्पष्ट आठौं उपकरणले । विधुगतिम्= चन्द्रमाको दैनिक गति । हरेत्= ल्याओस् । अनया= चन्द्रमाको दैनिकगतिले । विधुबिम्बलम्बनादि= चन्द्रबिम्ब र चन्द्रपरमलम्बन आदि । हरेत्= ल्याओस् ।।९।।

प्रथमेन साधनेन च दशमपदान् मन्दफलमुपादाय ।
मध्यमसूर्ये योज्यं तेन स्पष्टो भवेत् सहस्रांशुः ।।१०।।

अन्वय— प्रथमेन, साधनेन, च, दशमपदात्, मन्दफलम्, उपादाय, मध्यमसूर्ये, योज्यम्, तेन, सहस्रांशुः, स्पष्टः, भवेत् ।।१०।।

पदार्थ— प्रथमेन= पहिलो । साधनेन च= उपकरणले पनि । दशमपदात्= दशौं कोष्ठबाट । मन्दफलम्= मन्दफल । उपादाय= ल्याएर । मध्यमसूर्ये= मध्यमसूर्यमा । योज्यम्= जोड्नू । तेन= त्यस कामले । सहस्रांशुः= सूर्य । स्पष्टः= स्पष्ट । भवेत्= हुन्छन् ।।१०।।

समकालान्तरितेभ्यो राशिभ्योऽर्धान्तरस्थराशीनाम् ।
कर्त्तुमियत्तां सूक्ष्मामन्तर्न्यासाख्यपद्धतिं चक्षे ।।११।।

अन्वय— समकालान्तरितेभ्यः, राशिभ्यः, अर्धान्तरस्थराशीनाम्, सूक्ष्माम्, इयत्ताम्, कर्तुम्, अन्तर्न्यासाख्यपद्धतिम्, चक्षे ।।११।।

पदार्थ — समकालान्तरितेभ्यः= बराबर कालको फरकमा रहेका । राशिभ्यः= राशिबाट । अर्धान्तरस्थराशीनाम्= आधा फरकमा रहेका राशिको । सूक्ष्माम्= सूक्ष्म । इयत्ताम्= प्रमाण । कर्त्तुम्= ल्याउन । अन्तर्न्यासाख्यपद्धतिम्= अन्तर्न्यासपद्धति । चक्षे= भन्दछु ।।११।।

ऊर्ध्वाधरं लिखेद् राशींस्त्रींस्तेषामन्तरे स्मृते ।
आद्ये तयोरन्तरयोरन्तरं परसंज्ञकम् ।।१२।।

आद्यान्तरैक्यचरणे चाऽष्टमांशे परस्य च ।
क्षिप्ते मध्यगते राशौ स्यादधोऽर्धान्तरे स्थितः ।।१३।।

पुनर्मध्यगतो राशिश्चाऽद्यसंस्कारवर्जितः ।
परसंस्कारसंयुक्तः स्यादूर्ध्वाधान्तरे स्थितः ।।१४।।

अन्वय— त्रीन्, राशीन्, ऊर्ध्वाधरम्, लिखेत्, तेषाम्, अन्तरे, आद्ये, स्मृते, तयोः, अन्तरयोः, अन्तरम्, परसंज्ञकम्, स्मृतम् ।।१२।। आद्यान्तरैक्यचरणे, परस्य, अष्टमांशे, च, मध्यगते, राशौ, क्षिप्ते, सति,

अधः, अर्धान्तरे, स्थितः, राशिः, स्यात् ॥१३॥ पुनः, मध्यगतः, राशिः, आद्यसंस्कारवर्जितः, परसंस्कारसंयुक्तः, कार्यः, ऊर्ध्वार्धान्तरे, स्थितः, राशिः, स्यात् ॥१४॥

पदार्थ— त्रीन् = तीनवटा । राशीन् = राशिलाई । ऊर्ध्वाधरम् = माथि र तल । लिखेत् = लेखोस् । तेषाम् = तिनीहरूका । अन्तरे = अन्तर । आद्ये = आद्य नाम भएका । स्मृते = कहिए । तयोः = ती । अन्तरयोः = अन्तरको । अन्तरम् = अन्तर । परसंज्ञकम् = पर नाम भएको । स्मृतम् = कहियो ॥१२॥ आद्यान्तरैक्यचरणे = आद्यान्तरको जम्माको ४ भागको १ भाग र । परस्य = परको । अष्टमांशे च = आठ भागको १ भाग पनि । मध्यगते = बीचको । राशौ = राशिमा । क्षिप्ते सति = जोडे छँदामा । अधः = तलको । अर्धान्तरे = आधाको फरकमा । स्थितः = रहेको । राशिः = राशि । स्यात् = हुन्छ ॥१३॥ पुनः = फेरि । मध्यगतः = बीचको । राशिः = राशि । आद्यसंस्कारवर्जितः = पहिलो संस्कार घटेको । परसंस्कारसंयुक्तः = पछिल्लो संस्कार जोडिएको । कार्यः = गर्नू । ऊर्ध्वार्धान्तरे = माथिको आधाको फरकमा । स्थितः = रहेको । राशिः = राशि । स्यात् = हुन्छ ॥१४॥

शिशुपालवधको पहिलो सर्गको सारांश

—नयराज पन्त

घेरै पाप वढी अनर्थ हुन गो, सद्धर्म पाखा पऱ्यो,
साह्रै भो अब ता, भएन यसरी यो लोक ठाडै मऱ्यो ।
पृथ्वी उज्जर पार्न फेरि पनि लौ माझ्नैपऱ्यो यो कस,
यो सम्झी वसुदेवका सुत भई बस्थे कुनै पूरुष ॥१॥
द्यौताको अगुवा भई गगनको बाटो गरी नारद
आए, श्रीयदुनाथबाट उनको ठूलो भयो स्वागत ।
विस्तारै ऋषिलाइ कंसरिपुले के कामले पाल्नुभो,
मैले गर्नु छ के, तयार छु भनी एकान्तमा सोध्नुभो ॥२॥
यो वोली ऋषिले सुनीकन भने लीला प्रभो सुन्दछु,
दुःखीमाथि हजूरको छ करुणा भन्ने कुरा जान्दछु ।
साक्षात् विष्णु हजूरलाई मनले योगीहरू खोज्दछन्,
हामी झैं लठुवा त बाहिर भुली यो रूप नै पुज्दछन् ॥३॥

वि. सं. २००२।६।९

द्यौताले प्रभुको परी शरणमा सानो कुराको झिंजो
गर्यौं हे मुनि बोल बिन्ति प्रभुमा भन्दा सबैको भलो ।

होस् भन्ने मनमा लिएर प्रभुमा हाजीर ऐले भएँ,
पाए औसर माफ स्वामित सबै त्यो बिन्ति गर्ने थिएँ ।।४।।
घेरै भो उहिल्यै हिरण्यकशिपु प्रख्यात भो दानव,
सुन्दैमा पनि नाम मात्र जसको इन्द्रादि काँप्थे सब ।
यो सारा भुवनै रजाइँ त्यसले च्यापेर नै गर्दथ्यो,
निर्धालाइ पिटेर राख्नु बलले हो धर्म त्यो भन्दथ्यो ।।५।।
देख्तै घोर नृसिंह रूप त धरी त्यल्लाइ च्यापीकन
नङग्राले सजिलै चिरीकन भुँडी यो लोकको पालन ।
साक्षात् श्रीप्रभुबाट नै अघि भयो, त्यो दुष्ट थाक्थ्यो किन,
झन् साह्रो बलियो अघोर मतिको बन्दो भयो रावण ।।६।।
त्यल्ले गर्नु गऱ्यो, भई थरहरी द्यौता पसे जङ्गल,
कोही डिच्च परी यताउति गरी बन्दै गए नोकर ।
ब्रह्माण्डै भरमा जहाँ जति थिए राम्रा कुरा ती सब
गर्दै हाहु रिझाउँदा त्यसकनै मान्ने भए गौरव ।।७।।
स्वास्नीमानिसको निमित्त पनि ता बढ्दै गयो सङ्कट,
खाली भोगविलासनिम्ति कतिको जान्थ्यो त्यसै इज्जत ।
विश्वात्मा प्रभुबाट राघव बनी सीता लिई जङ्गल
पस्तामा पनि दुष्टले छल गरी सीता हऱ्यो आखिर ।।८।।
सोही पाप फलेर आखिर मऱ्यो त्यो लोकको कण्टक,
त्यो बानीव्यवहार तैपनि हरे छाडेन त्यल्ले अझ ।
ऐले त्यो शिशुपालनामक बडो राजा भई बस्तछ,
द्यौताको मुटुमा पसेर बलले ढ्याङग्रो सधैं ठोक्तछ ।।९।।
दुःखी लोक हजूरकै चरणको आशा अझै राख्तछ,
जे गर्दा सुख शान्ति भै मुलुकमा त्यो दुःखले छाड्दछ ।
सोही होस्, अब दुष्टको भय नहोस्, धर्मै बढोस् सन्तत,
देखून् दुष्ट त एकपल्ट प्रभुको शार्दूलविक्रीडित ।।१०।।
यो बोली ऋषिको सुनी अनि गुनी श्रीकृष्णले बोल्नुभो,
चाँडै औषधि गर्छु दुष्टहरुको, यो रोग साह्रै बढ्यो ।
आज्ञा लीकन सुस्त सुस्त गतिले देवर्षि अक्कासिए,
क्रोधैका अनि रङ्गढङ्ग पनि ता श्रीकृष्णमा देखिए ।।११।।

वि. सं. २००२।१०।२

पूर्णिमा (इतिहास-प्रधान त्रैमासिक पत्रिका) का. मे. ब. द. नं. १५५/२४६

कार्यालय

संशोधन-मण्डल

वटु सवलवहाल

ग-१-५३० काठमाडौँ-३

नेपाल

फोन नं. २-२०४९२

वि. सं. २०५० चैत्र

यस अङ्कको मूल्य रु. ६५।-

मुद्रक

लुम्ष प्रेस

नयाँ बानेश्वर

ख-१-३७३ काठमाडौँ-१

नेपाल

फोन नं. ४-७३५८६